

Uchwała nr 10/IX/2023
Senatu
Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
z dnia 27 września 2023 r.

**w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia,
stacjonarne o profilu praktycznym**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt. 11 w związku z art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.- Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz.742 z późn. zm.) Senat uchwala, co następuje:

§1

1. Senat PWSTE w Jarosławiu ustala program studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym, który stanowi załącznik do Uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024.
3. Dyrektor Instytutu dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2023 roku.

z upoważnienia Przewodniczącego Senatu

PWSTE w Jarosławiu

prof. ucz. dr hab. inż. Ryszard Pukała

**Państwowa Wyższa Szkoła
Techniczno-Ekonomiczna
im. ks. Bronisława Markiewicza
w
Jarosławiu**

PROGRAM STUDIÓW

Instytut: Ochrony Zdrowia

Kierunek studiów: pielęgniarstwo

Poziom: studia pierwszego stopnia

Rok akademicki: 2023/2024

1. Charakterystyka kierunku

1.1. Informacje podstawowe

Nazwa kierunku studiów	pielęgniarstwo
Poziom	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	studia stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat pielęgniarstwa

1.2. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział efektów uczenia się
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki farmaceutyczne (n. farm.)	2,0%
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki medyczne (n. med.)	30,0%
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki o zdrowiu (n. o zdr.)	68,0%

Dyscyplina wiodąca: **Nauki o zdrowiu**

1.1.Ogólne informacje związane z programem studiów

Charakterystyka kierunku studiów

Kierunek pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest jednym z trzech kierunków studiów prowadzonych w Instytucie Ochrony Zdrowia, który został uruchomiony w 2002 roku. Kształcenie na kierunku pielęgniarstwo jest prowadzone w trybie stacjonarnym. Studia trwają sześć semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa. Łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 4870 godzin, którym przypisano 206 punktów ECTS.

Kierunek pielęgniarstwo został przyporządkowany do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, do dyscyplin naukowych: nauki o zdrowiu, jako dyscypliny wiodącej oraz dyscypliny nauki medyczne.

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabywane przez studentów kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz standardem kształcenia określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik nr 4 (Dz.U. z 2019 r., poz. 1573 z późn. zm.).

Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym, po uzyskaniu prawa wykonywania zawodu, będą przygotowani do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2011 poz. 1039 z późn. zm.). Absolwenci będą przygotowani do pracy m.in. w podmiotach leczniczych: w szpitalach, zakładach podstawowej opieki zdrowotnej, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych, ośrodkach opieki paliatywnej i hospicyjnej, w domach pomocy społecznej, żłobkach lub klubach dziecięcych, organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia, prowadzenia działalności gospodarczej. Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo o profilu praktycznym będą przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz różnych form kształcenia podyplomowego.

Koncepcja kształcenia

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonym w Instytucie Ochrony Zdrowia jest zgodna z misją i głównymi celami strategicznymi Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu. Aktualna misja i cele strategiczne zostały sformułowane w Strategii Rozwoju Uczelni opracowanej na lata 2021-2025, przyjętej Uchwałą Senatu nr 3/II/2021 PWSTE

w Jarosławiu. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni, misją Uczelni jest troska o kształcenie młodzieży na najwyższym poziomie dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju, w oparciu o wartości płynące z nauczania społecznego patrona, stwarzającą również szansę na ustawiczne podnoszenie wiedzy osób dorosłych.

Nadrzędnym celem Strategii Rozwoju Uczelni jest jej dynamiczny rozwój w zmieniających się uwarunkowaniach rynkowych oraz jak najwyższy poziom oferowanego kształcenia. Cele strategiczne to:

- wysoki poziom kształcenia dostosowany do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
- wzmacnianie potencjału infrastrukturalnego i kadrowego Uczelni.

Misja oraz Strategia Rozwoju Uczelni są integralnie związane z zachodzącymi zmianami społecznymi, demograficznymi i gospodarczymi oraz zmianami przepisów prawa.

Kontynuacją założeń misji oraz Strategii Rozwoju Uczelni jest misja i Strategia Rozwoju Instytutu Ochrony Zdrowia PWSTE w Jarosławiu. Zakłada ona kształcenie studentów, prowadzenie badań naukowych i świadczenie usług na rzecz poprawy jakości życia i zdrowia jednostek oraz społeczeństwa naszego regionu i kraju.

Instytut realizuje swoją misję i Strategię Rozwoju jako społeczność nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów i pracowników niebędącym nauczycielami akademickimi, poprzez dialog oparty o zasady humanizmu i demokracji, w duchu wolności badań naukowych oraz swobodnej dyskusji akademickiej.

Misja i Strategia Rozwoju Instytutu realizowana jest we współpracy z innymi jednostkami PWSTE w Jarosławiu oraz instytucjami krajowymi i zagranicznymi. Za cele strategiczne misji i Strategii Rozwoju IOZ przyjęto:

- zapewnienie najwyższej jakości kształcenia i wychowania,
- wzmacnianie pozycji naukowej Instytutu,
- współpracę z interesariuszami zewnętrznymi,
- efektywne zarządzanie Instytutem.

Przy opracowaniu Misji i Strategii zarówno Uczelni, jak również Instytutu Ochrony Zdrowia uczestniczyli lokalni i regionalni partnerzy, co przełożyło się na wypracowanie odpowiednich założeń i kierunków działań. Cele i działania zawarte w tych dokumentach znajdują odzwierciedlenie w polityce jakości realizowanej przez PWSTE w Jarosławiu.

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest zgodna z założeniami ujętymi w Misji i Strategii Uczelni oraz z wiodącą dyscypliną naukową. Program studiów na tym kierunku umożliwia nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy licencjata pielęgniarstwa.

W procesie opracowywania i udoskonalania programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega na wyrażaniu przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych Uczelni, studentów i absolwentów oraz przyszłych pracodawców uwag i sugestii dotyczących kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, podczas spotkań komisji działających w Instytucie, paneli dyskusyjnych, konferencji, warsztatów, sympozjów oraz spotkań z pracodawcami.

Analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oparta jest o informacje pozyskiwane przez Centrum Praktyk Studenckich z Biurem Karier PWSTE w Jarosławiu, opinie interesariuszy zewnętrznych działających przy kierunku studiów pielęgniarstwo oraz personalne kontakty kadry naukowo-dydaktycznej. Cennym źródłem informacji o potrzebach rynku pracy są przedstawiciele pracodawców, z których część to osoby przyjmujące studentów na praktyki zawodowe.

Cele kształcenia

Nadrzędnym celem koncepcji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w PWSTE w Jarosławiu jest wykształcenie absolwentów o szerokich kompetencjach, którzy będą stanowić wysoko wykwalifikowaną kadrę w zakresie pielęgniarstwa. Cele szczegółowe kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia koncentrują się na przygotowaniu absolwenta do:

- rozpoznawania warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta,
- rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjenta,
- planowania i sprawowania zindywidualizowanej i profesjonalnej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem,
- samodzielnego udzielania w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych,
- realizowania zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- orzekania o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych,
- prowadzenia promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej,
- udziału w pracy zespołu terapeutycznego,
- organizowania opieki pielęgniarstwa, wdrażania nowych metod, technik i rozwiązań organizacyjnych,
- podejmowania działań w zakresie doskonalenia jakości opieki,
- prowadzenia własnej działalności gospodarczej,

- dostarczania opieki pielęgniarstwa zgodnej z zasadami etyki zawodowej,
- odpowiedzialności za rozwój własny i zawodu pielęgniarstwa,
- podjęcia studiów drugiego stopnia oraz różnych form kształcenia podyplomowego.

2. Efekty uczenia się

Lp.	Symbol efektu uczenia się	Treść efektu uczenia się	Kod składnika opisu - uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK	Kategoria opisowa - aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7Polskiej Ramy Kwalifikacji (I część)	Dyscyplina naukowa/dyscypliny naukowe do której/których przyporządkowano efekt uczenia się
A. NAUKI PODSTAWOWE						
Wiedza absolwent zna i rozumie:						
1.	K_W01	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
2.	K_W02	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
3.	K_W03	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
4.	K_W04	system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. o zdr.
5.	K_W05	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. o zdr.
6.	K_W06	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. o zdr.
7.	K_W07	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. o zdr.

Umiejętności absolwent potrafi:						
1.	K_U01	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
2.	K_U02	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med.
3.	K_U03	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
4.	K_U04	samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
				Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
5.	K_U05	samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
				Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
6.	K_U06	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
7.	K_U07	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
				Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku	P6S_UK	

				naukowym i posługiwanie się językiem obcym		
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
				Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU	
8.	K_U08	przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
				Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
9.	K_U09	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. farm. n. med.
				Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
				Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU	
10.	K_U10	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwa;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. o zdr.
11.	K_U11	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.	P6U_U	Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	n. o zdr.
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	

				Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU	
Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do:						
1.	K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	P6U_K	Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	n. o zdr.
2.	K_K02	przestrzegania praw pacjenta;	P6U_K	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	n. o zdr.
3.	K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. o zdr.
				Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	
4.	K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. o zdr.
				Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	
				Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	
5.	K_K05	zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. o zdr.
6.	K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6U_K	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	n. o zdr.
7.	K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. o zdr.

5. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

1.	Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	4870	
2.	Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów	6	
3.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	206	
4.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	139,1	
5.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	115,4 (56,85%)	
6.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych nie mniejsza niż 5 punktów ECTS (w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	27	
7.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów – nie dotyczy	1 zgodnie ze standardem kształcenia	
8.	Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (<i>dotyczy studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich</i>)	60	
9.	Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na kierunku w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny. Procentowy udział określa się dla każdej z tych dyscyplin ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.	Nazwa dyscypliny	Procentowy udział punktów ECTS
		1. Dyscyplina wiodąca - Nauki o zdrowiu	68,0%
		2. Nauki medyczne	30,0%
		3. Nauki farmaceutyczne	2%

Zajęcia kształcenia ogólnego

Liczba godzin	150
Liczba punktów ECTS	7

Zajęcia kształcenia podstawowego

Liczba godzin	500
Liczba punktów ECTS	22

Zajęcia kształcenia kierunkowego

Liczba godzin	1240
Liczba punktów ECTS	55

Zajęcia kształcenia specjalistycznego

Liczba godzin	1780
Liczba punktów ECTS	76

Praktyki zawodowe

Liczba godzin	1200
Liczba punktów ECTS	46

Struktura form zajęć

Nazwa formy zajęć	Procentowy udział w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych
Wykład	22,80%
Ćwiczenia	7,29%
Lektorat	2,46%
laboratorium	6,67%
Projekt	-
seminarium	1,23%
zajęcia praktyczne	22,59%
praktyki zawodowe	24,64%
samokształcenie kierowane*	12,32%

*praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego

6. Praktyki zawodowe

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Kształcenie praktyczne zajmuje bardzo istotne miejsce w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo. Jest realizowane w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych został określony w standardzie kształcenia (tabela 1 i 2).

Ogólna liczba godzin kształcenia praktycznego wynosi 2300 godzin, w tym: 1100 godzin zajęć praktycznych i 1200 godzin praktyk zawodowych, którym przypisano 87 punktów ECTS, 41 punktów zajęciom praktycznym i 46 punktów praktykom zawodowym.

Tabela 1. Zakres zajęć praktycznych

Lp.	Nazwa zajęć	Liczba godzin/tygodnie	Liczba ECTS
1.	Podstawy pielęgniarstwa	80/ 2 tygodnie	3
2.	Promocja zdrowia	20/ 0,5 tygodnia	1
3.	Podstawowa opieka zdrowotna	120/ 3 tygodnie	4
4.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	80/ 2 tygodnie	3
5.	Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	160/ 4 tygodnie	6
6.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120/ 3 tygodnie	4
7.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120/ 3 tygodnie	4
8.	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40/ 1 tydzień	2
9.	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80/ 2 tygodnie	3
10.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80/ 2 tygodnie	3
11.	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80/ 2 tygodnie	3
12.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	80/ 2 tygodnie	3
13.	Opieka paliatywna	40/ 1 tydzień	2
Razem		1100/ 27,5 tygodnia	41

Tabela 2. Zakres praktyk zawodowych

Lp.	Nazwa zajęć	Liczba godzin/tygodni	Liczba ECTS
1.	Podstawy pielęgniarstwa	120/ 3 tygodnie	4
2.	Podstawowa opieka zdrowotna	160/ 4 tygodnie	6
3.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	40/ 1 tydzień	2
4.	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	160/ 4 tygodnie	6
5.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	160/ 4 tygodnie	6
6.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	160/ 4 tygodnie	6
7.	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40/ 1 tydzień	2
8.	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80/ 2 tygodnie	3
9.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80/ 2 tygodnie	3
10.	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80/ 2 tygodnie	3
11.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	80/ 2 tygodnie	3
12.	Opieka paliatywna	40/ 1 tydzień	2
Razem		1200/ 30 tygodni	46

Zgodnie ze standardem kształcenia, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe zorganizowane są tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych (podmiotach wykonujących działalność leczniczą, placówkach nauczania i wychowania, żłobkach) było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych niskiej wierności (w pracowniach umiejętności pielęgniarstkich).

Zajęcia praktyczne odbywają się w warunkach symulowanych w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, placówkach nauczania i wychowania, żłobkach, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz żłobkach z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Sposoby weryfikacji określonych efektów uczenia się

Efekty uczenia się, treści programowe, metody weryfikacji założonych efektów uczenia się przypisanych do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych z danych zajęć są określone w karcie opisu zajęć/sylabusie.

W czasie kształcenia praktycznego prowadzona jest odrębna dokumentacja dydaktyczna dla każdego zajęcia. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk przed rozpoczęciem zajęć zobowiązani są przedstawić studentom efekty uczenia się, treści programowe oraz metody weryfikacji założonych efektów uczenia się.

Weryfikacja efektów uczenia się polega na określeniu wymagań, których spełnienie pozwala ocenić, że efekty uczenia się zostały osiągnięte. Dobór sposobów weryfikacji efektów uczenia się uzależniony jest od kategorii efektów uczenia się.

Formą zaliczenia pisemnego na ocenę z zajęć praktycznych z promocji zdrowia jest projekt działań edukacyjnych. Z pozostałych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych formą zaliczenia pisemnego jest proces pielęgnowania, który weryfikuje wiedzę oraz umiejętności studenta dotyczące rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjenta i jego rodziny, planowania działań, ich realizacji oraz oceny.

Oceniając osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności stosuje się, m.in. zaliczenie umiejętności praktycznych, ich poprawność i zgodność z obowiązującymi procedurami, obserwację strukturalizowaną wg check-list, symulacje. Weryfikując efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych stosuje się przede wszystkim dyskusje, symulacje, obserwacje bezpośrednie oraz obserwacje wzajemne. Dokumentem potwierdzającym zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych jest „Karta umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”, która obowiązuje w całym cyklu kształcenia, począwszy od zajęć laboratoryjnych z zakresu podstaw pielęgniarstwa, przez zajęcia laboratoryjne z badań fizykalnych, podstaw ratownictwa medycznego po zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe z podstaw pielęgniarstwa, promocji zdrowia, podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarstw klinicznych.

Sposób weryfikacji dokumentacji

Pod względem merytorycznym nadzór nad kształceniem praktycznym sprawują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy poszczególnych zajęć, będący pracownikami Uczelni. W czasie kształcenia praktycznego prowadzona jest odrębna dokumentacja dydaktyczna dla każdego zajęcia, która obejmuje:

1. kartę opisu zajęć/sylabus,
2. dziennik zajęć,

3. skale oceny stanu bio-psycho-społecznego pacjenta,
4. skale/ kwestionariusze ankiety oceniające wiedzę pacjenta,
5. dokumentację procesu pielęgnowania,
6. kartę umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza,
7. protokół zaliczenia zajęć.

Wpisu zaliczenia zajęć praktycznych w systemie USOS dokonuje nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne lub koordynator zajęć na podstawie dokumentacji złożonej przez nauczyciela lub inną osobę prowadzącą zajęcia praktyczne w przypadku, gdy zajęcia praktyczne realizowane są w różnych placówkach w danym semestrze. Weryfikacji dokumentacji z przebiegu praktyk zawodowych dokonują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy zajęć sprawdzając dokumentację każdego studenta i dokonując zaliczenia zajęć. Wpisu zaliczenia praktyk zawodowych w systemie USOS dokonuje koordynator zajęć.

Organizacja i nadzór nad realizacją kształcenia praktycznego, w tym ocena instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe

Baza kształcenia praktycznego odpowiada warunkom określonym w standardzie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia. Liczba placówek kształcenia praktycznego odpowiada liczbie studentów. Placówki te spełniają określone kryteria w zakresie BHP, ergonomii, wyposażenia stanowiska pracy w niezbędny sprzęt do realizacji celów kształcenia praktycznego i osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się, kwalifikacji kadry uczestniczącej w kształceniu oraz rodzaju wykonywanych świadczeń zdrowotnych, tak, aby zapewnić studentom przygotowanie do pracy zawodowej.

Doboru instytucji, w których odbywa się kształcenie praktyczne dokonują koordynatorzy kształcenia praktycznego. Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Zdrowia w zakresie modelu współpracy uczelni kształcącej na kierunku pielęgniarstwo i/lub położnictwo z podmiotami leczniczymi, w doborze miejsc kształcenia praktycznego bierze się pod uwagę następujące kryteria:

1. wcześniejsze wybieranie placówki, jako miejsca odbywania praktyk studenckich,
2. wykształcenie personelu,
3. średni staż pracy personelu,
4. doświadczenie personelu w pracy ze studentami,
5. charakter i zakres świadczonej opieki zdrowotnej, umożliwiający realizację efektów uczenia się zawartych w programie praktyk,
6. wyposażenie jednostki/zakładu w nowoczesną aparaturę, umożliwiającą zdobycie umiejętności przewidzianych w programie praktyk,
7. realizowanie świadczeń zdrowotnych zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami,

8. posiadanie przez jednostkę/zakład szatni dla studentów,
9. posiadanie przez jednostkę/zakład sali seminaryjnej,
10. dostęp dla studentów do pomieszczenia, w którym mogliby m.in. sporządzać notatki, wypełniać dokumentację medyczną itp.,
11. możliwość spożycia przez studentów posiłku na terenie jednostki/zakładu,
12. odbywanie się w jednostce/zakładzie wewnętrznych szkoleń, wykładów itp., w których mogliby brać udział studenci.

Poza oceną instytucji dokonywaną przez koordynatorów kształcenia praktycznego, bieżącej oceny placówek, w których odbywają się zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dokonują koordynatorzy zajęć, będący nauczycielami akademickimi oraz studenci odbywający kształcenie praktyczne w danej jednostce/zakładzie. Koordynatorzy kształcenia praktycznego wraz z koordynatorami zajęć prowadzą również bieżącą wizytację poszczególnych placówek, w których realizowane jest kształcenie praktyczne, a także dokonują hospitacji zajęć oraz opracowują sprawozdania z przebiegu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Zajęcia praktyczne prowadzone są w grupach od 3-4 do 7-8 osób. Praktyki zawodowe odbywają się w grupach (od 3-4 do 7-8 osób) lub indywidualnie w miejscu zamieszkania studenta.

Zakres, charakter i zasady współpracy dotyczącej kształcenia praktycznego określają umowy w sprawie organizacji kształcenia praktycznego zawierane osobno z każdą placówką lub pielęgniarką prowadzącą praktykę.

Studenci odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe na podstawie sporządzanych harmonogramów zajęć.

W przypadku odbywania przez studenta praktyk zawodowych poza miejscem studiowania konieczna jest zgoda Uczelni oraz podpisanie umowy ze wskazanym przez studenta podmiotem wykonującym działalność leczniczą, żłobkiem i wydanie stosownego skierowania.

Przed rozpoczęciem kształcenia praktycznego studenci zobowiązani są posiadać:

- aktualną książeczkę zdrowia dla celów sanitarno- epidemiologicznych,
- orzeczenie lekarskie do celów sanitarno- epidemiologicznych,
- informacje o szczepieniu przeciw WZW typu B,
- ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC) z tytułu uczestniczenia w procesie udzielenia świadczeń zdrowotnych,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), w tym na wypadek postępowania po ekspozycji na materiał biologiczny potencjalnie zakaźny oraz wystąpienia zakażenia wirusowego po ekspozycji,
- ochronne ubranie medyczne i obuwie medyczne, spełniające wymogi BHP,
- identyfikator.

Szczegółowe zasady odbywania kształcenia praktycznego precyzuje Regulamin Kształcenia Praktycznego.

Dzięki podpisanym umowom oraz systematycznej współpracy między Instytutem Ochrony Zdrowia a placówkami kształcenia praktycznego, studenci mają zapewnione odpowiednie warunki do realizacji kształcenia praktycznego.

Kompetencje opiekunów praktyk zapewniające prawidłową realizację praktyk (wymagania wobec kwalifikacji opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz nauczycieli akademickich wyznaczonych jako opiekunów)

Zgodnie ze standardem kształcenia, opiekunami studentów podczas zajęć praktycznych są nauczyciele akademicy lub inne osoby prowadzące zajęcia posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Osobami prowadzącymi praktykę zawodową są doświadczone pielęgniarki lub położne pracujące w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w których realizowana jest praktyka zawodowa.

W doborze osób prowadzących praktyki zawodowe brane są pod uwagę następujące kryteria:

1. wykształcenie,
2. staż pracy w zakresie nauczanego przedmiotu,
3. uprawnienia pedagogiczne,
4. szkolenie podyplomowe,
5. doświadczenie w prowadzeniu zajęć ze studentami.

Pod względem merytorycznym nadzór nad kształceniem praktycznym sprawują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy poszczególnych zajęć, będący pracownikami Uczelni. Przy powierzaniu koordynowania poszczególnych zajęć nauczycielom akademickim brane są pod uwagę ich kwalifikacje, uzyskane specjalizacje, doświadczenie zawodowe oraz dorobek naukowy w zakresie koordynowanych zajęć.

Obowiązkiem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia praktyczne oraz opiekuna praktyk jest prowadzenie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych według karty opisu zajęć/sylabusa, w której zawarty jest program nauczania dla danych zajęć. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk realizują określone w karcie opisu zajęć efekty uczenia się i treści programowe oraz dokonują oceny stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. Wyniki oceny nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk zapisuje w obowiązującej dokumentacji, którą są zobowiązani złożyć w określonym terminie u koordynatorów kształcenia praktycznego. Zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w systemie USOS dokonuje koordynator zajęć będący pracownikiem Uczelni.

Miejsca realizacji praktyki zawodowej

Miejszem kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – są:

1. podmioty wykonujące działalność leczniczą, w szczególności:

- oddziały internistyczne, geriatryczne, chirurgiczne, pediatryczne, neurologiczne, psychiatryczne, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położnicze, ginekologiczne i noworodkowe;
- gabinety podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej);
- hospicja;

2. żłobki.

Uczelnia posiada podpisane umowy o współpracy w zakresie kształcenia praktycznego z następującymi placówkami:

- Wojewódzkim Szpitalem im. Św. Ojca Pio w Przemyślu,
- Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespołem Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu,
- Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Lubaczowie,
- Samodzielnym Publicznym Zespołem Opieki Zdrowotnej w Leżajsku,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Przeworsku,
- Centrum Medycznym w Łąncucie,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej KOLG-MED w Jarosławiu,
- Żłobkami w Jarosławiu, Przeworsku, Lubaczowie.

Umowy określają zakres, charakter i zasady współpracy dotyczącej kształcenia praktycznego. Zawierane są one osobno z każdym podmiotem realizującym działalność leczniczą oraz żłobkiem.

Wymienione placówki są podstawową bazą dydaktyczną, która jest poszerzana w miarę potrzeb.

7. Ocena i doskonalenie programu studiów

Jednym z najważniejszych zadań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia jest systematyczne monitorowanie, ocena i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w szczególności okresowy przegląd programów studiów, którego celem jest ich doskonalenie.

Warunki tworzenia programów studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich szczegółowo reguluje Uchwała Senatu PWSTE w Jarosławiu. Zgodnie z w/w Uchwałą program studiów dla kierunku pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia zawiera m.in.:

1. ogólną charakterystykę studiów,
2. efekty uczenia się określone dla kierunku studiów,
3. dziedzinę/dziedziny oraz dyscyplinę/dyscypliny (w tym także dyscyplinę wiodącą) do której/których przyporządkowany jest kierunek studiów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych i na zasadach określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
4. liczbę semestrów koniecznych do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie,
5. łączną liczbę godzin zajęć konieczną do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie,
6. liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym kierunku i poziomie,
7. tytuł zawodowy nadawany absolwentom,
8. harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach danego cyklu kształcenia,
9. zajęcia lub grupy zajęć, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia (karta opisu zajęć),
10. wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych,
11. liczbę godzin i punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych.

W procesie oceny i doskonalenia programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega na wyrażaniu przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych uczelni, studentów, absolwentów oraz pracodawców uwag i sugestii dotyczących programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Odbywa się to poprzez hospitację zajęć, ankietyzację studentów, absolwentów, nauczycieli, spotkania Rady Programowej Kierunku Studiów z nauczycielami akademickimi, spotkania ze studentami oraz spotkania z Radą Pracodawców. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się następuje również poprzez angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć na studiach, czyli osób, które na co dzień w swoich instytucjach wykorzystują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które powinien posiadać absolwent kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia.

Procedura weryfikacji programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo jest procesem wieloetapowym i służy doskonaleniu programu. Analiza programu studiów dokonywana jest każdorazowo przed

rozpoczęciem nowego roku akademickiego. Miejscem dyskusji, konsultacji, wymiany doświadczeń w zakresie udoskonalenia programu studiów są systematycznie odbywające się zebrania kadry dydaktycznej kierunku pielęgniarstwo oraz spotkania Rady Pracodawców. Ważną rolę w procesie oceny i doskonalenia programu studiów stanowią zebrania ze studentami kierunku pielęgniarstwo, które odbywają się przynajmniej raz w roku. Podczas tych spotkań studenci mogą zgłaszać swoje propozycje dotyczące zmian w programie studiów.

Narzędziami umożliwiającymi zebranie i analizę danych są: arkusze hospitacji zajęć, ankiety oceny nauczycieli, ankiety oceny jakości kształcenia wypełniane przez nauczycieli i studentów, sprawozdania z przebiegu praktyk, z monitorowania losów absolwentów oraz wnioski nauczycieli akademickich, studentów, interesariuszy zewnętrznych dotyczące zmian w programie studiów. Przygotowane przez nauczycieli, studentów, pracowników administracyjnych, pracodawców propozycje zmian w programie studiów, są następnie dyskutowane i opiniowane na posiedzeniach Rady Programowej Kierunku Studiów oraz Instytutowego Zespołu do Spraw Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Program studiów na nowy cykl kształcenia opiniowany jest przed dalszym procedowaniem przez Samorząd Studencki. Po akceptacji Samorządu Studenckiego program studiów przedkładany jest Uczelnianej Radzie ds. Kształcenia. Po pozytywnej opinii Uczelnianej Rady ds. Kształcenia program studiów jest przedkładany Senatowi Uczelni.

Zmiany, jakie są dokonywane w programie studiów wynikają najczęściej z:

- analizy sytuacji zdrowotnej, epidemiologicznej oraz demograficznej społeczeństwa polskiego,
- raportów/zaleceń samorządu zawodowego pielęgniarzek i położnych oraz Ministerstwa Zdrowia,
- oczekiwań studentów,
- postulatów interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Instytutem,
- zmiany standardów kształcenia,
- wniosków wynikających z oceny programu studiów dokonywanej przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych,
- wymagań i zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych.

Ocena programów studiów jest podstawą aktualizacji kart opisu zajęć (sylabusów) oraz programu studiów na nowy cykl kształcenia.

Koordynatorzy zajęć opracowują i weryfikują karty opisu zajęć/sylabusy w odniesieniu do efektów uczenia się, treści programowych zajęć, zalecanej literatury oraz metod kształcenia i sposobów weryfikacji efektów uczenia się. Dodatkowo sylabusy weryfikowane są przez Kierownika Zakładu Pielęgniarstwa oraz Radę Programową Kierunku Studiów.

Przy powierzaniu koordynowania poszczególnych zajęć nauczycielom akademickim brane są pod uwagę ich kwalifikacje, uzyskane specjalizacje w określonych dziedzinach wiedzy, doświadczenie zawodowe oraz dorobek naukowy zgodny z koordynowanymi zajęciami.

Zmiany w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024 uwzględniają uwagi i sugestie nauczycieli akademickich, pracodawców, studentów oraz absolwentów zgłaszane podczas odbytych spotkań i przeprowadzonych badań ankietowych.

W celu poznania uwag i sugestii studentów dotyczących zmian w programie studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024 zostały przeprowadzone spotkania opiekunów roku (nauczycieli akademickich) ze studentami poszczególnych roczników studiów. Z analizy protokołów ze spotkań ze studentami wynika, że studenci wyrażają pozytywne opinie dotyczące programu studiów i jakości kształcenia na studiowanym kierunku. Studenci nie zgłaszali propozycji zmian w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024.

O podanie propozycji zmian do programu studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024 zostali poproszeni nauczyciele akademicy. Propozycja zmian w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024 została zgłoszona przez koordynatora zajęć Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne i dotyczyła zmniejszenia liczby godzin zajęć praktycznych realizowanych w żłobku (z 30 na 25 godzin) na rzecz zajęć praktycznych realizowanych w MCSM. Po analizie zgłoszonej propozycji przez Radę Programową Kierunku Studiów Pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia nie została ona przyjęta ze względu na trudność podziału punktów ECTS przypisanych do zajęć.

Podczas spotkania z Radą Pracodawców, interesariusze zewnętrzni po dokonaniu analizy dotychczasowego programu studiów, a także obserwacji studentów podczas kształcenia praktycznego, przyjmowania absolwentów do pracy oraz obserwacji absolwentów po podjęciu pracy podkreślali, że umożliwiałaby on nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do podjęcia pracy w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza. Pracodawcy, bardzo pozytywnie ocenili przygotowanie absolwentów PWSTE w Jarosławiu do wykonywania zawodu. Interesariusze zewnętrzni stwierdzili, że omawiany program studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024 na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia jest właściwie przygotowany i zgodny z obowiązującym standardem kształcenia.

Z analizy raportu „Studenckiej ankiety oceny programu studiów i jakości kształcenia” przeprowadzonej wśród studentów III roku kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia w roku akademickim 2021/2022 wynika, że studenci proponowali dokonanie następujących zmian w programie studiów:

- zwrócenie szczególnej uwagi podczas kształcenia praktycznego na doskonalenie umiejętności diagnostyczno-leczniczych, m.in. obliczania dawek leków, przygotowywania i podawania leków, w tym również drogą inhalacji, pobierania krwi do badań laboratoryjnych, zakładania wkłuc obwodowych, zakładania sondy żołądkowej, cewnikowania, prowadzenia resuscytacji, pielęgnacji tracheostomii, prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej oraz doskonalenia umiejętności komunikacji z pacjentem,

- wprowadzenie większej liczby godzin zajęć praktycznych realizowanych w warunkach symulowanych, w tym również z zajęć: podstawy ratownictwa medycznego.

Z analizy raportu „Badanie Losów Zawodowych Absolwentów” kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia wynika, że wszyscy ankietowani absolwenci po ukończeniu studiów kierunku pielęgniarstwo podjęli pracę w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki, a zdecydowana większość z nich deklaruje chęć kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz część z ankietowanych deklaruje podjęcie różnych form kształcenia podyplomowego. Absolwenci zaproponowali dokonanie następujących zmian w programie studiów:

- zwrócenie szczególnej uwagi podczas kształcenia praktycznego na kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, szczególnie umiejętności diagnostyczno-leczniczych wykonywanych zarówno u osób dorosłych, jak i u dzieci oraz nauczanie obsługi aparatury medycznej,
- prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej (obsługi programów komputerowych),
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych realizowanych w warunkach symulowanych.

Odpowiedzią na oczekiwania studentów oraz absolwentów jest zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych w MCSM i nauka opieki nad pacjentami w różnych sytuacjach klinicznych w warunkach symulowanych przed realizacją zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych z danych zajęć, zwiększenie możliwości wykonywania czynności diagnostyczno-leczniczych zarówno podczas zajęć praktycznych realizowanych w warunkach symulowanych oraz w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, nauka umiejętności prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej.

W cyklu kształcenia rozpoczynającym się od roku akademickiego 2023/2024 liczba godzin zajęć praktycznych realizowanych w MCSM wynosić będzie 210 godzin, co stanowi 19,09% wszystkich godzin zajęć praktycznych (1100 godzin) i będzie tożsama z liczbą godzin zaplanowanych dla cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2022/2023. W porównaniu, dla wcześniejszych cykli kształcenia liczba godzin zajęć praktycznych, realizowanych w MCSM wynosiła/wynosi następująco:

- 140 godzin dla cyklu kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2018/2019,
- 166 godzin dla cyklu kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2019/2020,
- 186 godzin dla cyklu kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2020/2021,
- 191 godzin dla cyklu kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2021/2022.

Od roku akademickiego 2019/2020 studenci uczą się obsługi elektronicznej dokumentacji medycznej nie tylko podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych realizowanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, ale również podczas zajęć „System informacji w ochronie zdrowia”, które zostały wprowadzone do programu studiów wraz z nowym standardem kształcenia w 2019 roku, jako zajęcia obowiązkowe. Podczas tych zajęć studenci korzystają z aplikacji e-szpital, w ramach której uczą się obsługi elektronicznej dokumentacji medycznej.

Dodatkowo dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2022/2023 zwiększono liczbę godzin zajęć „System informacji w ochronie zdrowia” z 10 na 15 godzin, realizowanych w formie laboratorium, którą utrzymano dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024.

W programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2022/2023 absolwenci proponowali wprowadzenie do programu studiów zajęć „Podstawy przedsiębiorczości”. Propozycji wprowadzenia tych zajęć na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024 nie zgłaszali zarówno studenci, jak i absolwenci. Rada Programowa podjęła decyzję o nie wprowadzaniu zajęć „Podstawy przedsiębiorczości” do programu studiów na cykl kształcenia, rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024.

Oczekiwania studentów oraz absolwentów wyrażone w badaniach ankietowych zostaną omówione podczas spotkań z nauczycielami akademickimi.

W programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024 Rada Programowa kierunku studiów w module zajęć „Nauki społeczne i humanistyczne” dokonała zmian wynikających z zapisów Uchwały nr 1/XI/2022 Senatu PWSTE w Jarosławiu z dnia 30.11.2022 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu. Dla zajęć „Język angielski” zwiększono liczbę punktów ECTS dla z 5 do 8 i podzielono je w następującym układzie: I semestr 30 godzin – 2 punkty ECTS, II semestr 30 godzin – 2 punkty ECTS, III semestr 30 godzin – 2 punkty ECTS, IV semestr 30 godzin – 2 punkty ECTS.

Po dokonaniu wyżej wymienionych zmian w Programie studiów dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024 łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 4870 godzin, którym przypisano 206 punkty ECTS.

8. Potrzeby społeczno-gospodarcze oraz zgodność zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami

Instytut Ochrony Zdrowia od lat aktywnie współpracuje z podmiotami realizującymi działalność leczniczą z Jarosławia i regionu, Urzędem Pracy oraz Podkarpacką Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych z siedzibą w Przeworsku. Przedstawiciele tych instytucji biorą udział w procesie tworzenia i doskonalenia programu studiów realizowanego na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Jako grupa interesariuszy zewnętrznych przedstawiciele tych instytucji konsultują i opiniują konstruowane oraz aktualizowane programy studiów i osiągnięte efekty uczenia się, zwłaszcza w ich praktycznym wymiarze. Instytut współpracuje z następującymi lokalnymi instytucjami, ważnymi z punktu widzenia specyfiki kierunku pielęgniarstwo:

1. Wojewódzkim Szpitalem im. Św. Ojca Pio w Przemyślu,
2. Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespołem Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu,
3. Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu,
4. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Leżajsku,
5. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Lubaczowie,
6. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Przeworsku,
7. Centrum Medycznym w Łańcucie,
8. Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej KOLG-MED w Jarosławiu,
9. Podkarpacką Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych z/s. w Przeworsku,
10. Domem Pomocy Społecznej w Jarosławiu,
11. Domem Pomocy Społecznej w Moszczanach,
12. Domem Pomocy Społecznej w Sośnicy,
13. Domem Pomocy Społecznej w Wysocku,
14. Powiatowym Urzędem Pracy w Jarosławiu,
15. Jednostkami organizacyjnymi Starostwa Powiatowego w Jarosławiu oraz Urzędu Miasta w Jarosławiu realizującymi zadania z zakresu ochrony zdrowia.

Sugestie przedstawicieli rynku pracy wpływają na modyfikację programów studiów, w tym na sposób realizacji efektów uczenia się, treści programowe oraz metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Dyskusje w ramach tych gremiów pozwoliły również na określenie miejsc realizacji dodatkowych praktyk zawodowych oraz opracowanie wybranych efektów uczenia się w ramach projektów: „*Pielęgniarstwo i położnictwo – kompetencje zamawiane*”, „*Kompetencje i praca dla pielęgniarek*”, „*Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych*”. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczyniła się również do utworzenia *Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki* oraz aplikacji e-szpital.

Współpraca z lokalnymi podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą, pielęgniarkami prowadzącymi indywidualną praktykę pielęgniarską, żłobkami oraz placówkami nauczania i wychowania obejmuje również organizację kształcenia praktycznego: zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zakres, charakter i zasady współpracy określają umowy w sprawie organizacji kształcenia praktycznego zawierane osobno z każdą placówką oraz pielęgniarką prowadzącą praktykę.

W ramach współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą Instytut Ochrony Zdrowia współorganizuje także konferencje i sympozja naukowe, wykłady otwarte, wspólne akcje promujące zdrowie np.: „Dzień Solidarności z Osobami Chorującymi Psychiczenie”, „Dzień zdrowia dla mieszkańców miasta Jarosławia”, „Uliczka zdrowia” oraz akcje charytatywne i działalność w ramach wolontariatu.

Pracownicy podmiotów realizujących działalność leczniczą, z którymi współpracuje Instytut Ochrony Zdrowia prowadzą zajęcia dydaktyczne na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia. Wśród nich znajdują się pielęgniarki, położne, lekarze, fizjoterapeuci oraz osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych podmiotach. Dzięki współpracy z pracownikami tych instytucji studenci na kierunku pielęgniarstwo zdobywają więcej umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. W ramach współpracy z podmiotami realizującymi działalność leczniczą, studenci mogą również prowadzić badania do pracy dyplomowej (kazuistycznej).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczynia się także do wzbogacania form i metod kształcenia na profilu praktycznym, formułowania celów dla kształcenia praktycznego, szczególnie praktyk zawodowych oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

Zasięganie opinii praktyków i pracodawców na temat oczekiwanych kompetencji absolwentów na rynku pracy odbywa się także poprzez udział przedstawicieli Instytutu/kierunku w targach pracy i monitorowaniu ofert pracy dla absolwentów kierunku pielęgniarstwo. Studenci kierunku pielęgniarstwo mogą uczestniczyć ponadto w organizowanych corocznie targach pracy oraz licznych wydarzeniach koordynowanych przez Centrum Praktyk Studenckich z Biurem Karier, gdzie mają możliwość bezpośredniego spotkania z pracodawcami i uzyskania informacji na temat ofert zatrudnienia. Ważnym elementem procesu kształcenia zapewniającym studentom kierunku pielęgniarstwo kontakt ze specjalistami są praktyki zawodowe.

Współpraca PWSTE w Jarosławiu z lokalnymi podmiotami realizującymi działalność leczniczą obejmowała również udział tych podmiotów w projektach finansowanych z funduszy Europejskich tj.: „Pielęgniarstwo i położnictwo – kompetencje zamawiane” oraz „Kompetencje i praca dla pielęgniarek”, które były adresowanych do studentów kierunku Pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia PWSTE w Jarosławiu. Partnerami tych projektów były: Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu, Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu, Centrum Medyczne w Łańcucie Sp. z o.o. oraz Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej im. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu. W ramach tych projektów studenci między innymi realizowali praktyki

ponadprogramowe u Partnerów projektów na oddziałach opieki długoterminowej, onkologicznym, kardiologicznym z pododdziałem intensywnej opieki kardiologicznej oraz psychogeriatrycznym.

9. Karta opisu zajęć (sylabusy)

A. ZAJĘCIA Z ZAKRESU NAUK PODSTAWOWYCH

1. Anatomia
2. Fizjologia
3. Genetyka
4. Biochemia i biofizyka
5. Patologia
6. Mikrobiologia i parazytologia
7. Farmakologia
8. Ordynowanie leków i wypisywanie recept
9. Radiologia

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Anatomia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski/ Angielski	Rodzaj zajęć: Nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: I
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	40	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	20	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

student ma podstawową wiedzę z biologii, chemii, fizyki na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu anatomii, budowy organizmu ludzkiego i wykorzystanie jej w zawodzie pielęgniarki / pielęgniarza.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna).	K_W01
-------	--	-------

Umiejętności – potrafi

A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego.	K_U08
-------	--	-------

Kompetencji społecznych - jest gotów do

K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

Wykład

TP-01	Podstawowe wiadomości w zakresie anatomii człowieka. Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcja komórki. Rodzaje tkanek i ich rola w organizmie człowieka.	wykład	wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
-------	--	--------	--	--

TP-02	Okolice ciała, ściany tułowia i jamy ciała. Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	wykład	wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-03	Budowa i funkcja narządu ruchu człowieka / Structure and function of the human musculoskeletal system. Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia / Human skeleton. Types of bones and their connections.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-04	Układ mięśniowy / Muscular system.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-05	Budowa układu nerwowego: ośrodkowego.	wykład	Wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-06	Budowa układu nerwowego: obwodowego. Drogi nerwowe.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-07	Budowa układu nerwowego: autonomicznego.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-08	Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-09	Budowa śródpiersia. Budowa układu oddechowego: drogi oddechowe, płuca, opłucna.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-10	Budowa układu krążenia: Serce –Budowa i funkcja. Fizjologia serca (elektrofizjologia, EKG, cykl sercowy). Układ naczyniowy (hemodynamika, autoregulacja tkankowego przepływu krwi).	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-11	Budowa układu krążenia: krążenie duże i małe.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-12	Budowa układu chłonnego.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-13	Budowa układu pokarmowego i wielkich gruczołów jamy brzusznej. (wątroba i trzustka). Krążenie wrotne.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-14	Budowa otrzewnej i przestrzeni zaotrzewnowej.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-15	Budowa i funkcje układu dokrewnego.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-16	Budowa układu moczowego: nerki, moczowody, pęcherz moczowy. Filtracja nerkowa, układ renina- angiotensyna, resorpcja i sekrecja kanalikowa, produkcja moczu, regulacja równowagi wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej).	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-17	Budowa narządów płciowych męskich i żeńskich. (Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego).	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-18	Budowa i funkcje skóry.	wykład	wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-19	Budowa narządów zmysłów. Fizjologia wrażeń zmysłowych. Cz. I. Narząd wzroku.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-20	Budowa narządów zmysłów. Fizjologia wrażeń zmysłowych. Cz. II. Narząd słuchu i równowagi.	wykład	wykład konwencjonalny oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
Laboratorium				
TP-21	Ciało ludzkie-budowa. Budowa i funkcja narządu ruchu człowieka / Structure and function of the human musculoskeletal system. Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia /Human skeleton. Types of bones and their connections. Szkielet człowieka- analiza kośćca.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-22	Układ mięśniowy/Muscular system.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-23	Budowa układu nerwowego: ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego.	laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-24	Budowa układu krążenia: krążenie duże i małe, serce.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-25	Budowa śródpiersia. Budowa układu oddechowego: drogi oddechowe, płuca, opłucna.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-26	Budowa układu pokarmowego i wielkich gruczołów jamy brzusznej. Krążenie wrotne.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-27	Budowa układu moczowego: Nerki, moczowody, pęcherz moczowy.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-28	Budowa narządów płciowych męskich i żeńskich.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-29	Budowa i funkcje układu dokrewnego.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-30	Budowa i funkcja skóry.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-31	Budowa narządów zmysłów.	laboratorium	pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
samokształcenie kierowane				
TP-32	Budowa ciała człowieka. Automatyzm serca, EKG.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie częściowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-33	Budowa ciała człowieka. Droga wzrokowa.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie częściowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-34	Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcje wybranych stawów.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie częściowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-35	Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcje śluznicy.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie częstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-36	Budowa ciała człowieka. Ślina, jej funkcja w procesie trawienia pokarmów.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie częstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-37	Budowa ciała człowieka. Narządy i układy wchodzące w skład budowy anatomicznej człowieka – w tym: budowa komórki i tkanek organizmu ludzkiego, budowa i podstawowa rola: układu kostnego, połączeń stawowych, układu mięśniowego, układu nerwowego (ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego), układu krążenia, układu chłonnego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu dokrewnego, układu rozdrczego, narządów zmysłów, skóry.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie częstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Aleksandrowicz R., Cizek B.: Mały atlas anatomiczny. PZWL, Warszawa 2020.
2. Gołąb B.: Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. PZWL, Warszawa 2004.
3. Gołąb B., Traczyk W. Z.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2006.
4. Guzek J.: Patofizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2015.
5. Krauss H., Gibas-Dorna M.: Fizjologia człowieka: podstawy, PZWL, 2021.
6. Michajlik A., Ramotowski A.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2016.
7. Traczyk W. Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2017.
8. Sokołowska – Pituchowa J.: Anatomia Człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Kiss T., Szentagothai J.: Atlas anatomii człowieka. T 1-3. PZWL, Warszawa 2004.
2. Krechowicki A., Czerwiński F.: Zarys anatomii człowieka. PZWL, Warszawa 2007.
3. Paulsen F., Wasche J.: Sobotta atlas anatomii człowieka: łacińskie mianownictwo anatomiczne, Wrocław 2019.
4. Sylwanowicz W.: Mały atlas anatomiczny PZWL, Warszawa 2000.
5. Schunke M., Schulte E., Schumacher U.: Prometheus – Atlas anatomii człowieka, Tom 1-3, Wrocław 2020.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	A.W1, A.U1, K_K05, K_K07	egzamin - forma ustna lub pisemna pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru (wybór zależy od prowadzącego zajęcia).
Samokształcenie kierowane	czytanie wskazanej literatury, gromadzenie informacji związanych z budową anatomiczną człowieka oraz mechanizmami fizjologicznego oddziaływania komórek, tkanek, narządów i układów, przygotowanie do zaliczenia	A.W1., A.U1., K_K05, K_K07	zaliczenie na ocenę- częściowe na laboratoriach materiału z samokształcenia oraz całości materiału w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego (wybór zależy od prowadzącego zajęcia).

Laboratorium	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie się do aktywnego i merytorycznego udziału w zajęciach, przygotowanie się do zaliczenia	A.W1, A.U1, K_K05, K_K07	zaliczenie na ocenę – oceny cząstkowe na laboratorium: - aktywny i merytoryczny udział w zajęciach, - udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania, - wskazywanie w atlasie lub na fantomie określonych struktur anatomicznych i określenie roli wskazanej struktury dla organizmu żywego oraz zaliczenie całości materiału z laboratorium w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte, lub test jedno/wielokrotnego wyboru
--------------	---	-----------------------------------	---

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na zajęciach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Obecność na zajęciach zgodna z Regulaminem studiów.
- 2) Student potrafi merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania:
  - na ocenę 2 (ndst.): nie potrafi w najprostszy sposób merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania lub nie potrafi wskazać struktur anatomicznych i/lub podstawowych zależności czynnościowych organizmu;
  - na ocenę 3 (dst.): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi omówić podstawowe zależności czynnościowe organizmu; ale z pomocą prowadzącego lub innych studentów biorących udział w zajęciach;
  - na ocenę 3,5 (plus dst.): na ocenę 3,5 (plus dst.): w zadowalający sposób odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać struktury anatomiczne, oraz w zadowalający sposób potrafi omawiać zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub uzupełniania przez prowadzącego;
  - na ocenę 4 (db.): efektywnie omawia i wskazuje struktury anatomiczne oraz podstawowe zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub uzupełniania przez prowadzącego;
  - na ocenę 4,5 (ponad db.): .): potrafi samodzielnie efektywnie omawiać i wskazywać struktury anatomiczne oraz omawia podstawowe zależności czynnościowe organizmu. Wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne wysokie – student aktywny;
  - na ocenę 5 (bdb.): potrafi w pełni samodzielnie efektywnie omawiać i wskazywać struktury anatomiczne oraz omawia podstawowe zależności czynnościowe organizmu. Podczas odpowiedzi argumentuje, podaje przykłady.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Ocena podsumowująca z wykładowej formy realizacji zajęć ocenia opanowanie materiału nauczania oraz pracy własnej studenta p.1 i p.2.
- 2) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.
- 3) Egzamin ustny lub pisemny w formie pytań otwartych i/ lub na polecenie prowadzącego zajęcia wskazanie przez studenta struktur/y anatomicznych/ej i/ lub omówienie przez studenta podstawowych zależności czynnościowych organizmu żywego lub test jedno/wielokrotnego wyboru, w semestrze I - w sesji zimowej (wybór formy egzaminu zależy od koordynatora przedmiotu i prowadzącego zajęcia – ostateczną decyzję podejmuje koordynator przedmiotu).
- 4) Uzyskanie z egzaminu ustnego lub pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej; (min. 61% punktów poprawnych odpowiedzi – w przypadku testu).
- 5) Kształtowanie oceny podsumowującej na podstawie oceny / punktacji uzyskanej z egzaminu ustnego lub pisemnego według skali:
  - na ocenę 2 (ndst): nie potrafi w najprostszy sposób merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania lub nie potrafi wskazać struktur anatomicznych i/lub podstawowych zależności czynnościowych organizmu;
  - na ocenę 3 (dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi omówić podstawowe zależności czynnościowe organizmu; ale z pomocą prowadzącego lub innych studentów biorących udział w zajęciach;
  - na ocenę 3,5 (plus dst.): w zadowalający sposób odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać struktury anatomiczne, oraz w zadowalający sposób potrafi omawiać zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub uzupełniania przez prowadzącego;
  - na ocenę 4 (db): efektywnie odpowiada na zadane pytania, omawia i wskazuje struktury anatomiczne oraz podstawowe zależności czynnościowe organizmu, wymaga nieznacznego korygowania lub uzupełniania przez prowadzącego;
  - na ocenę 4,5 (ponad db.): potrafi samodzielnie efektywnie omawiać i wskazywać struktury anatomiczne oraz omawia podstawowe zależności czynnościowe organizmu. Wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne wysokie – student aktywny;
  - na ocenę 5 (bdb): potrafi w pełni samodzielnie efektywnie odpowiadać na pytania, omawiać i wskazywać struktury anatomiczne oraz omawiać podstawowe zależności czynnościowe organizmu. Podczas odpowiedzi student argumentuje, podaje przykłady;
- 6) w przypadku zastosowania testu na egzaminie; ocena kształtuje się według procentowego wyboru prawidłowych odpowiedzi określonych przez studenta:
  - < 61% - niedostateczny (2,0)
  - 61 - 67% - dostateczny (3,0)
  - 68 - 75 % - plus dostateczny (3,5)
  - 76 - 83 % - dobry (4,0)
  - 84 - 92% - ponad dobry (4,5)
  - 93 - 100% - bardzo dobry (5,0).

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Samokształcenie realizowane jest na bieżąco w zakresie przygotowania studenta do poszczególnych zajęć z Laboratorium. Weryfikacja osiągniętych efektów odbywa się na laboratorium i wpisywana jest przez prowadzącego laboratorium jako ocena cząstkowa; skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

3. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Ocena podsumowująca/końcowa z laboratorium na koniec procesu kształcenia z przedmiotu Anatomia, służy ocenie tego, jakie efekty uczenia się student osiągnął i w jakim stopniu. Oceniany jest stopień opanowania materiału nauczania oraz pracy własnej studenta – laboratorium. Ocena podsumowująca jest średnią z ocen uzyskanych podczas zajęć. Skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5;4,0; 4,5; 5,0.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Fizjologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki podstawowe	
Rok studiów: I		Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	40	Wykład:	
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	

RAZEM:	80	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Student posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii – zakres szkół ponadpodstawowych			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu. 2. Student ma podstawową wiedzę o budowie i czynności komórki ludzkiej. 3. Student posiada wiedzę na temat mechanizmów regulujących i kontrolujących procesy fizjologiczne. Wykorzystuje ją w celu odróżnienia stanu zdrowia od choroby. 4. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia chorych. 5. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie			
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie	K_W01 K_W02	
A.W3.	udział układów i narządów organizmu biorących udział w utrzymaniu homeostazy.	K_W01 K_W02	
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu.	K_W01 K_W02	
A.W5.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego.	K_W01 K_W02	
Umiejętności – potrafi			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	K_U01 K_U03	
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadami, wynikami badań diagnostycznych	K_U01 K_U03	

Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K-K01 K-K02
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Podstawowe zasady o prawach fizjologicznych i funkcjach życiowych człowieka.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-02	Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-03	Znaczenie gospodarki wodno - elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy organizmu	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-04	Wyższe czynności układu nerwowego .Układ nerwowy autonomiczny	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-05	Stan aktywności mózgu , sen , czuwanie, czucie ,ruch ,percepcja.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-06	Czynności gruczołów dokrewnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-07	Fizjologia serca.Elektrofizjologia EKG, cykl sercowy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru

TP-08	Fizjologia układu oddechowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-09	Fizjologia nerek , krążenie filtracja nerkowa, resorpcja i sekrecja kanalikowa, produkcja moczu . Układ RAA	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-10	Układ trawienny (czynności motoryczne i wydzielnicze , hormony jelitowe)	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-11	Przemiana materii	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-12	Fizjologia wrażeń zmysłowych	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
		ćwiczenia		
TP-13	Fizjologia serca . Elektrofizjologia EKG, cykl sercowy.	ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-14	Fizjologia układu krwiotwórczego , Fizjologia układu naczyniowego, autoregulacja przepływu krwi.	ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-15	Mechanika i regulacja oddychania.	ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-16	Fizjologia nerek, regulacja równowagi kwasowo -zasadowej	ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-17	Trawienie i wchłanianie substancji pokarmowych, wielkie gruczoły trawienne .	ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru

TP-18	Fizjologia zmysłu wzroku, słuchu, węchu i czucia.	ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
		samokształcenie kierowane		
TP-19	Spirometria – opisanie spirogramu u pacjenta palącego papierosy	samokształcenie kierowane	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, prezentacja	Zaliczenie na ocenę w semestrze I, Prezentacja multimedialna z zakresu patologii
TP-20	Fizjologia ciąży.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, prezentacja	Zaliczenie na ocenę w semestrze I, Prezentacja multimedialna z zakresu patologii
TP-21	Wyższe funkcje ośrodkowego układu nerwowego, znaczenie kory mózgowej, pamięć i uczenie się.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, prezentacja	Zaliczenie na ocenę w semestrze I, Prezentacja multimedialna z zakresu patologii
TP-22	Termoregulacja, hipo i hipertermia.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, prezentacja	Zaliczenie na ocenę w semestrze I, Prezentacja multimedialna z zakresu patologii
TP-23	Fizjologia i higiena narządu ruchu.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, prezentacja	Zaliczenie na ocenę w semestrze I, Prezentacja multimedialna z zakresu patologii
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Tkaczyk W.: Fizjologia człowieka w zarysie. Wyd. PZWL Warszawa 2005.
2. Guzek J.: Patofizjologia człowieka w zarysie . Wyd. PZWL Warszawa 2002.
3. Tkaczyk W. Trzebski A.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej klinicznej

Wyd. 3 zmienione. Wyd. PZWL Warszawa 1998.

Literatura uzupełniająca:

1. Rosołowska -Huszcz D.: Przewodnik do ćwiczeń z fizjologii człowieka. Wyd. SGGW Warszawa 2000.
2. Gołąb B Tkaczyk W.: Anatomia i fizjologia człowieka.. Wyd. PZWL Warszawa 2000.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	Przygotowywanie się do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie się do egzaminu	40	A.W2. A.W3. AW4. A.W5.	Praca pisemna/prezentacja

Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie się do egzaminu	20	A.U1.	Praca pisemna/prezentacja
Samokształcenie kierowane	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej/prezentacji	20	A.U1.	Praca pisemna/prezentacja

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

Obecność na ćwiczeniach zgodna z Regulaminem studiów.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej/pracy pisemnej.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Egzamin pisemny – w semestrze I sesja zimowa.
- 2) Egzamin – test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Max.60 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej30 pkt.

Formai warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Obecność na ćwiczeniach zgodna z Regulaminem studiów.
- 2) Zaliczenie pisemne – w semestrze I przed sesją egzaminacyjną. Uzyskanie min 60% punktów w teście wielokrotnego wyboru, test składający się z około 60 pytań, obejmujący treści programowe. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej(60%).

Skala ocen:

Max.60 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej30 pkt.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie przygotowanej i przedstawionej prezentacji multimedialnej z zakresu fizjologii.

Kryteria oceny prezentacji multimedialnej:

Max.14 pkt.

- 1.Zgodność treści z tematem (0-2 pkt.)
- 2.Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-2 pkt.)
- 3.Przejrzystośćprezentacji(0-2 pkt.)
- 4.Ujęcie problemu z aktualną wiedzą (0-2 pkt.)
- 5.Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (0-2 pkt.)
- 6.Przestrzeganie czasu prezentacji (0-2 pkt.)
- 7.Sposób prezentowania (0-2 pkt.)

Skala ocen:

Bardzo dobry (5,0) –14-13 pkt.

Dobry plus (4,5) – 2-11 pkt.

Dobry (4,0) – 10-9pkt.

Dostateczny plus(3,5) – 9-8pkt.

Dostateczny (3,0) – 7pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 7 pkt.

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest powadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

(data, podpis Koordynatora

.....
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Genetyka	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil podstawowy	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: I
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada wiedzę w zakresie anatomii, fizjologii, biologii, chemii. 2. Student ma wiedzę w zakresie budowy łańcuchów DNA i RNA, wykonywania podstawowych krzyżówek genetycznych. 			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi genetyki. 2. Kształtowanie zainteresowań związanych z zagadnieniami dotyczącymi genetyki. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego;		K_W02 K_W02
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowaną genetycznie;		K_W02
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;		
A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowego informacji genetycznej.		K_W02
Umiejętności – potrafi			
A.U3.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;		K_U01
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób – nowotworów i diagnostyce prenatalnej.		K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K07
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Pojęcie genu, dominacja i recesywność, allele, homo i heterozygot;	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-02	Typy dziedziczenia: proste, allele wielokrotne (układ grupowy krwi ABO), dziedziczenie wielogenowe jako najpowszechniejsze źródło zmienności ciągłej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-03	Odziedziczalność jako efekt analizy wariancji genotypowej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-04	Genetyka molekularna: istota i struktura genu (DNA), kod genetyczny i jego cechy, synteza białek i jej etapy: rola m-RNA i t-RNA, translacja i transkrypcja.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-05	Błędy replikacji, transkrypcji i translacji jako źródło mutacji genowych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-06	Choroby dziedziczne: przyczyny i objawy.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-07	Krzyżówki genetyczne w różnych kombinacjach, pojęcie częstości genu i jego efekty w genetycznych stosunkach rozszczepień.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-08	Pojęcie prawdopodobieństwa i jego zastosowanie w krzyżówkach genetycznych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy

TP-09	Choroby dziedziczne i możliwości ich niwelowania	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-10	Czynniki środowiskowe, a genotyp.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-11	Problemy inżynierii genetycznej, klonowanie i jego aspekty naukowo – etyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-12	Elementy genetyki populacji – prawo Hardy’ego i Weinberga.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-13	Zagadnienia bioetyczne: (problemy transplantologii, problemy inżynierii genetycznej, klonowanie i jego aspekty naukowo – etyczne).	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
TP-14	Podstawowe techniki stosowane w badaniach genetycznych i immunologicznych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny-testowy
samokształcenie kierowane				
TP-15	Ustawodawstwo polskie, a problem klonowania	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne-pytania testowe
TP-16	Wybrane choroby dziedziczne	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne-pytania testowe
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Drewna G., Ferenc T.(red.): Genetyka medyczna Podręcznik dla studentów. Wydanie 1, dodruk.: Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2015.
2. Winter P.C, Hickey G.I., Flechter H.L.: Genetyka. Wyd. 2 popr. i unow.: Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Lewiński W.: Genetyka książka pomocnicza dla kandydatów na akademie medyczne i uniwersyteckie wydziały biologii. Wyd. 2 zm. - Rumia: Wydawnictwo "OPERON", 1998.
2. Winter P.C, Hickey G.I., Flechter H.L.: Krótkie Wykłady Genetyka. Wyd.4: Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie zalecanej literatury, - przygotowanie do egzaminu pisemnego	A.W9., A.W10., A.W11., A.W12., A.U3., A.U4.	zaliczenie pisemne – pytania testowe

Samokształcenie kierowane	- czytanie zalecanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia pisemnego	A.W10., A.W12., K_K07.	zaliczenie pisemne – pytania testowe
KRYTERIA OCENIANIA			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów – obecność na wykładach zgodna z Regulaminem Studiów PWSTE w Jarosławiu.</p>			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów i samokształcenia kierowanego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zaliczenie pisemne w semestrze I, przed sesją zimową – test wielokrotnego wyboru, zawierający 30 pytań. 2) Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową 0 punktów. 3) Warunkiem uzyskania zaliczenia i otrzymania zaliczenia na ocenę z samokształcenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej z testu (min. 60% poprawnych odpowiedzi). 4) Skala ocen: <ul style="list-style-type: none"> • Bardzo dobry (5,0) – 80-75pkt. • Plus dobry (4,5) – 74-69pkt. • Dobry (4,0) – 68-62pkt. • Plus dostateczny (3,5) – 61-55 pkt. • Dostateczny (3,0) – 54-48 pkt. • Niedostateczny (2,0) poniżej48pkt. 			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
<p>Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.</p>			

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Biochemia i biofizyka	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: I
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie:	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada podstawową wiedzę z biologii, chemii i fizyki.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student posiada wiedzę dotyczącą procesów biochemicznych i biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)		K_W01	
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych		K_W01	
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie		K_W03	
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące		K_W01	
Umiejętności – potrafi				
A.U05.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki		K_U01	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych		K_K07	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Jądro atomowe, cząsteczka.	Wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-02	Stan skupienia materii.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-03	Biofizyka narządów zmysłu słuchu, zmysłu wzroku.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-04	Rola podstawowych składników organizmu żywego (komórka i składniki).	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-05	Białka, peptydy, aminokwasy i ich przemiany.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-06	Przemiany węglowodanów.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-07	Tłuszcze i ich przemiany.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-08	Witaminy i suplementy diety.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-09	Procesy dostarczania energii.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-10	Biochemia tkanek i narządów.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-11	Regulacja hormonalna organizmu.	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-12	Enzymy: katalityczne właściwości białek, działanie enzymów, aktywatory i inhibitory α .	wykład	Wykład informacyjny i wykład konwersatoryjny	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
samokształcenie kierowane				
TP-13	Wpływ czynników zewnętrznych na organizm ludzki	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Prezentacja
TP-14	Zastosowanie biochemii i biofizyki w medycynie	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Prezentacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Hames D.B., Hooper N.M., 2009, Biochemia. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
2. Berg J.M., Tymoczka J.L., Stryer L., 2007, Biochemia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
3. Kłyszejko-Stefanowicz L., (Red.), 2005, Ćwiczenia z Biochemii. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
4. Głowczyk-Zubek J., Poterała M., Wielechowska M., Zadrozna I., 2010, Chemia i biochemia dla kosmetologów, Wydawnictwo WSZKiPZ, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. Alberts B. i wsp., 2007, Podstawy biologii komórki. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
2. Doonan S., 2008, Białka i peptydy. Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Fisher J., Arnold JRP., 2008, Chemia dla biologów. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta				
	Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
1	Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	A,W13., A.W14., A.W15., A.W16., A.U05, K_K07	Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania Zaliczenie test jedno/wielokrotnego wyboru
2	Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie prezentacji zaliczeniowej	A,W13., A.W14., A.W15., A.W16., A.U05, K_K07	Ocena przygotowanej prezentacji multimedialnej
KRYTERIA OCENIANIA				
<p>Ocena kształtująca: <u>WYKŁAD:</u> Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.</p>				
<p>Ocena podsumowująca: <u>SAMOKSZTAŁCENIE</u> Ocena podsumowująca/końcowa z samokształcenia na koniec procesu kształcenia przedmiotu, służy ocenie tego, jakie efekty kształcenia student osiągnął i w jakim stopniu. Oceniany jest stopień opanowania materiału nauczania oraz pracy własnej studenta na podstawie przygotowanej prezentacji multimedialnej. Ocenie poddawana będzie jakość wykonanej prezentacji, kompletność zawartych treści, innowacyjne podejście do tematu. Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0</p> <p><u>WYKŁAD:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej - co najmniej dostatecznej. 2) Zaliczenie w semestrze I, przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający pytania z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymanie zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 50% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie w sesji podstawowej. 3) Skala ocen: 0% – 50% = 2,0 >50% – 60% = 3,0 >60% – 70% = 3,5 >70% – 80% = 4,0 >80% – 90% = 4,5 >90% – 100% = 5,0 				
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ				

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć – Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:
Patologia

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**

Rodzaj zajęć: **Nauki podstawowe**

Rok studiów: **I**

Semestr: **II**

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: **3**

Koordinator zajęć:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	20	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	70	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student posiada wiedzę o budowie i czynności ukł. krążenia, ukł. oddechowego, ukł. pokarmowego, wątroby i trzustki, ukł. moczowo – pęcherzowego oraz ukł. nerwowego.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student ma opanowaną wiedzę na temat; podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej oraz patologii poszczególnych układów organizmu, najważniejsze jednostki chorobowe z uwzględnieniem patomechanizmu powstania.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu			K_W 02
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układ krążenia, układ oddechowego, układ pokarmowego, układ hormonalny, układ moczowo- płciowy oraz układ nerwowy			K_W02
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne modyfikowalne i niemodyfikowalne			K_W02
Umiejętności – potrafi				
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych			K_U08
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07.	dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K01 K_K02
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

		wykład		
TP-01	Zagadnienia dynamiki procesu chorobowego	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-02	Prawidłowa interpretacja związków przyczynowo-skutkowych zmienionej struktury organizmu	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-03	Patomorfologia układu krążenia	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-04	Patomorfologia układu oddechowego	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-05	Patomorfologia układu moczowego	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-06	Patomorfologia układu trawiennego	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-07	Patomorfologia wątroby, trzustki i dróg żółciowych	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-08	Patomorfologia układu krwiotwórczego i węzłów chłonnych	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-09	Patomorfologia narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-10	Patomorfologia narządów płciowych męskich	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-11	Patomorfologia układu nerwowego	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-12	Starzenie się organizmu	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru

TP-13	Śmierć i jej znamiona	wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
Laboratorium				
TP-14	Objawy patologiczne; zaburzenia układu krążenia	laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-15	Objawy patologiczne; zmiany wsteczne postępowe	laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-16	Objawy patologiczne; molekularne podstawy odczynu zapalnego	laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-17	Objawy patologiczne ; etiopatogeneza nowotworów	laboratorium	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
samokształcenie kierowane				
TP-18	Teorie nieodwracalności IV fazy wstrząsu	samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja
TP-19	Patologia płodu a choroby matki	samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja
TP-20	Reakcja immunologiczna odrzucania przeszczepu	samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja
TP-21	Modyfikowalne i niemodyfikowalne czynniki ryzyka chorób sercowo- naczyniowych	samokształcenie kierowane	Praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. Stevens A., Lowe J.: Patologia Wyd. Czelej Wyd. I, Lublin 2005.
2. Thor P.: Podstawy patofizjologii człowieka Wyd. I Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków 2001.
3. Zahorska –Markiewicz B. (red.), Małecka –Tendera E. (red.), Duława J.(aut. et al.): Patofizjologia kliniczna: podręcznik dla studentów. Wyd. Elsevier Urban& Partner Dodr. do wyd. z 2009 r., Wrocław 2011.

Literatura uzupełniająca:

1. Guzek J; Patofizjologia w zarysie Wyd. I Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2002
2. Kruś; Patologia Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych PZWL Warszawa 2003

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,6
	Praca własna studenta		1,4

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	30	A.W6 . A.W7. A.W8.	Zaliczenie pisemne – test
Laboratorium	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie pracy pisemnej	20	A.U2.	Zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	20	A.U2.	Prezentacja multimedialna

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną testu.

1) Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1) Przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Uzyskanie zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

2) Zaliczenie pisemne w semestrze II przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Max. 60 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

1) Uzyskanie zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

2) Zaliczenie w semestrze II przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (uzyskanie z testu co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Max. 60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

1) Zaliczenie przygotowanej i przedstawionej prezentacji multimedialnej z zakresu patologii.

Kryteria oceny prezentacji multimedialnej:

Max. 14 pkt.

1. Zgodność treści z tematem (0-2 pkt.)

2. Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-2 pkt.)

3. Przejrzystość prezentacji (0-2 pkt.)

4. Ujęcie problemu z aktualną wiedzą (0-2 pkt.)

5. Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (0-2 pkt.)

6. Przestrzeganie czasu prezentacji (0-2 pkt.)

7. Sposób prezentowania (0-2 pkt.)

Bardzo dobry (5,0) – 14-13 pkt.

Dobry plus (4,5) – 12-11 pkt.

Dobry (4,0) – 10-9 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 9-8 pkt.

Dostateczny (3,0) – 7 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 7 pkt

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Syllabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Mikrobiologia i parazytologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć:	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	

Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	55	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymagania formalne: podstawy biologii i chemii na poziomie liceum ogólnokształcącego 2. Wymagania wstępne: student posiada podstawową wiedzę na temat zdrowia, choroby i odporności organizmu 			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Umiejętność klasyfikacji bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów z uwzględnieniem ich chorobotwórczości i diagnostyki mikrobiologicznej. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
A.W17.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka		C.W12.
A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej		C.W19. C.W20.
Umiejętności – potrafi			
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych		C.U7.
A.U12.	przygotowywać preparaty i rozpoznawać patogeny pod mikroskopem		C.U9.
A.U13.	interpretować wyniki badań mikrobiologicznych		C.10.
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K07
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-02	Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-03	Charakterystyka pasożytów wywołujących choroby u człowieka.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-04	Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zarasków w ustroju.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-05	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych i profilaktyka chorób zakaźnych.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-06	Zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i w świecie.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-07	Choroby zakaźne przewodu pokarmowego.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-08	Neuroinfekcje.	wykład	wykład podający	Zaliczenie pisemne
Laboratorium				
TP-09	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w laboratorium mikrobiologicznym. Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej.	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne	Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne

TP-10	<p>Praktyczne posługiwanie się mikroskopem. Budowa mikroskopu i technika mikroskopowania. Obserwacje mikroskopowe gotowych preparatów.</p>	laboratorium	<p>Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>	<p>Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>
TP-11	<p>Sterylizacja, dezynfekcja, aseptyka i antyseptyka w pracy pielęgniarki. Ocena skuteczności sterylizacji - sprawdzanie jałowości szkła i sprzętu.</p>	laboratorium	<p>Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>	<p>Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>
TP-12	<p>Zakładanie hodowli mikroorganizmów. Techniki posiewów na podłożach płynnych i stałych. Wykonanie wymazu i posiewu na podłożu mikrobiologiczne. Zasady transportu materiału do badań mikrobiologicznych.</p>	laboratorium	<p>Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>	<p>Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>
TP-13	<p>Badanie czystości mikrobiologicznej powietrza i powierzchni roboczych. Określanie skuteczności działania środka antyseptycznego w stosunku do flory bakteryjnej skóry dłoni.</p>	laboratorium	<p>Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>	<p>Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>
TP-14	<p>Bakteriostatyczne i bakteriobójcze działanie antybiotyków oraz oznaczanie wrażliwości mikroorganizmów na fitoncydy.</p>	laboratorium	<p>Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>	<p>Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne</p>

TP-15	Charakterystyka drobnoustrojów – morfologia i umiejętność barwienia metodą Grama. Obserwacja mikroskopowa preparatów.	laboratorium	Zajęcia praktyczne oparte na wykorzystywaniu różnych źródeł wiedzy; Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne	Pisemne kolokwium cząstkowe, Obserwacja pracy studenta wykonującego czynności praktyczne
samokształcenie kierowane				
TP-16	Antybiotyki i ich wpływ na bakterie.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Samocena
TP-17	Odporność swoista i nieswoista.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Samocena
TP-18	Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce, choroby weneryczne, zakażenia dróg moczowych, przewodu pokarmowego, zakażenia w układzie płciowym, zakażenia skóry.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Samocena
TP-18	Epidemiologia, chorobotwórczość, mechanizm zakażenia. Drogi szerzenia się zakażeń w ustroju. mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	Samocena
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Graeme-Cook K., Killington R., Nicklin J., 2011, Krótkie wykłady. Mikrobiologia. PWN, Warszawa 2. Anusz Z., 1998, Mikrobiologia i parazytologia lekarska. Podręcznik dla szkół medycznych. PZWL, Warszawa 3. Anusz Z., 1990, Mikrobiologia i parazytologia. PZWL, Warszawa 4. Jabłoński L., 1986, Podstawy mikrobiologii lekarskiej. PZWL, Warszawa 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grzybowski J., Reiss J. (red.), 2001, Praktyczna bakteriologia lekarska i sanitarna. Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 2. Błaskowicz D., Kańtoch M., 1991, Wirusologia lekarska. PZWL, Warszawa 3. Dziubek Z. (red.), 1996, Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL, Warszawa 4. Jawetz E., Melnick J., Adelberg E.A., 1990, Przegląd mikrobiologii lekarskiej. PZWL, Warszawa 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		10 - samokształcenie 5 – przygotowanie do zajęć	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Laboratorium:

- 1) Frekwencja na zajęciach praktycznych zgodna z Regulaminem studiów.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z części teoretycznej w formie pisemnej.
- 3) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z umiejętności praktycznych.

Opis metody weryfikacji efektów uczenia się:

- 1) Student w czasie zajęć praktycznych uzyskuje ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną (min. 51% punktów) z części teoretycznej w formie pisemnego kolokwium cząstkowego z treści programowych realizowanych podczas zajęć praktycznych (< 51% - ocena 2,0; 51 - 60 % - ocena 3,0; 61 – 70 % - ocena 3,5; 71 – 80 % - ocena 4,0; 81 –90 % - ocena 4,5; 91 – 100 % - ocena 5,0).
- 2) Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych.
- 3) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się przez studenta według opisu przedstawionego w tabeli poniżej.

Kategoria efektu uczenia się dla zajęć	Poziom osiągnięcia			
	Niski	Przeciętny	Wysoki	Bardzo wysoki
	(ocena: 2,0)	(ocena:3,5 i 3,0)	(ocena: 4,5 i 4,0)	(ocena:5,0)
Wiedza	Student nie opanował wiedzy przekazanej w trakcie zajęć i wiedzy z literatury podstawowej, ma duże trudności w zrozumieniu treści kształcenia.	Student ma zadowalający zasób wiedzy, przeciętne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie typowych problemów.	Student ma duży zasób wiedzy i poprawne zrozumienie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie problemów.	Student ma wyróżniający zasób wiedzy i bezbłędnie rozumie treści kształcenia, co pozwala mu na rozpoznawanie złożonych problemów.
Umiejętności	Zadania praktyczne wykonuje nieprawidłowo – robi błędy, rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.	Zadania praktyczne wykonuje poprawnie – nieznaczne błędy, które nie wpływają na rezultaty pracy, woli pracować w grupie.	Zadania praktyczne wykonuje dobrze i jest samodzielny.	Zadania praktyczne wykonuje biegle i starannie, jest samodzielny.
Kompetencje społeczne	Student mało odpowiedzialny, bierny w czasie zajęć, są zastrzeżenia co do kompetencji społecznych.	Student odpowiedzialny, przy realizacji zadań postawa wyczekująca – wymaga zachęcenia do pracy przez nauczyciela.	Student odpowiedzialny, aktywny, bezuważ co do kompetencji społecznych.	Student bardzo odpowiedzialny, zaangażowany w czasie zajęć, bez zastrzeżeń co do kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:

Laboratorium:

Ocena podsumowująca/końcowa z laboratorium na koniec procesu kształcenia przedmiotu, służy ocenie tego, jakie efekty kształcenia student osiągnął i w jakim stopniu. Oceniany jest stopień opanowania materiału nauczania oraz pracy własnej studenta. Ocena podsumowująca jest średnią z ocen uzyskanych w trakcie trwania zajęć praktycznych w kontakcie z prowadzącym zajęcia. Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

ocena efektów uczenia się jakie student osiągnął i w jakim stopniu

zaliczenie = test jedno/wielokrotnego wyboru na końcu procesu kształcenia

Kryteria oceny:

- ocena niedostateczna – nieosiągnięcie założonych efektów uczenia się,
- osiągnięcie efektów uczenia się na określonym poziomie – ocena dostateczna, ocena dobra, ocena bardzo dobra.

Mierniki jakościowe oceny podsumowującej:

- zgodność pytań egzaminacyjnych z efektami uczenia się.

Mierniki ilościowe:

- ocena z egzaminu,
- współczynnik zaliczeń poszczególnych zajęć w pierwszym terminie,
- nakład pracy przeciętnego studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus	
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Farmakologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki podstawowe
Rok studiów: II	Semestr: III
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student zna podstawy biologii z genetyką – kurs I rok studiów, student ma wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii – kurs I rok studiów.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: zapoznanie studenta z podstawowymi mechanizmami działania leków, ich właściwościami farmakologicznymi oraz zastosowaniem w leczeniu różnych chorób; student pozna działania niepożądane leków oraz interakcje zachodzące między lekami i związane z tym zasady stosowania leków.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
A.W19	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne		K_W02

A.W20.	zasady farmakoterapii		K_W02	
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania		K_W02	
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków		K_W02	
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków		K_W02	
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi		K_W02	
Umiejętności – potrafi				
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych		K_U03 K_U05	
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych		K_U03 K_U05	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K01	
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to ości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Grupy leków i mechanizmy ich działania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Objawy niepożądane działania leków. Interakcje między lekami.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Farmakoterapia obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-04	Farmakoterapia chorób układu krążenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Farmakoterapia chorób układu oddechowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Farmakoterapia chorób przewodu pokarmowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Farmakoterapia chorób wywołanych bakteriami, wirusami, grzybami i pasożytami.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Krew i leki wpływające na procesy krzepnięcia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Zasady leczenia krwii i środkami krwiozastępczymi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Farmakoterapia bólu – niesteroidowe leki przeciwzapalne i opioidowe leki przeciwbólowe.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Uzależnienia i ich terapia. Lekozależność.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Środki dezynfekcyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Indywidualizacja farmakoterapii (wiek, płeć, ciąża). Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Leki uspokajające i nasenne. Alkohole.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Leki antyhipertensyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-16	Farmakoterapia chorób metabolicznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Leki immunostymulujące i immunosupresyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Leki stosowane w leczeniu przeciwnowotworowym: rodzaje, działanie, objawy uboczne i sposób postępowania. Podawanie i postępowanie z cytostatykami.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Leki wpływające na procesy regulacyjne organizmu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
samokształcenie kierowane				
TP-21	Farmakoterapia chorób cywilizacyjnych i metabolicznych.	samokształcenie kierowane	wykorzystanie różnych źródeł wiedzy	egzamin pisemny – testowy
TP-23	Interakcje leków i interakcje leków z żywnością.	samokształcenie kierowane	wykorzystanie różnych źródeł wiedzy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Leki roślinne i suplementy diety.	samokształcenie kierowane	wykorzystanie różnych źródeł wiedzy	egzamin pisemny – testowy
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rajtar-Cynke G.: Farmakologia. PZWL, Warszawa 2015 2. Farmakologia: podstawy farmakoterapii: podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy / red. Wojciech Kostowski. Wyd. 2 popr. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2001 3. Farmakologia dla zawodów pielęgniarzkich / Beata Schmid, Petra Strub, Andrea Studer. Wrocław: MedPharm Polska, 2013 Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Janiec W.: Farmakodynamika. Podręcznik dla studentów farmacji. PZWL, Warszawa, 2008. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50	
Praca własna studenta		25	
SUMA GODZIN:		75	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	A.W01., A.W02., A.W03., A.W04., A.W05., A.W06., A.U07., A.U08., A_K09.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	A.W01., A.W02., A.W03., A.W04., A.W05., A.W06., A.U07., A.U08., A_K09	- egzamin pisemny – test
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin test jedno/wielokrotnego wyboru

Skala ocen:

Max.100%:

Bardzo dobry (5,0) – 91-100%.

Plus dobry (4,5) – 81-90%.

Dobry (4,0) – 71-80%

Plus dostateczny (3,5) – 61-70%.

Dostateczny (3,0) – 51-60%.

Niedostateczny (2,0) poniżej 50%.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1) Treści programowe z zakresu samokształcenia wchodzi w zakres egzaminu – testu
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jedno/wielokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

Skala ocen:

Max.100%:

Bardzo dobry (5,0) – 91-100%.

Plus dobry (4,5) – 81-90%.

Dobry (4,0) – 71-80%

Plus dostateczny (3,5) – 61-70%.

Dostateczny (3,0) – 51-60%.

Niedostateczny (2,0) poniżej 50%.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie z egzaminu weryfikującego opanowanie treści programowych z wykładów lub z zakresu samokształcenia, ma prawo do przystąpienia do egzaminu w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Ordynowanie leków i wypisywanie recept		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki podstawowe	
Rok studiów: II		Semestr: III	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	15	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	35	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: zapoznanie studenta z zasadami prawidłowego wystawienia recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zlecenia na wyroby medyczne w ramach realizacji zleceń lekarskich			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W24.	zasady i przepisy prawne związane z funkcjonowaniem recept pielęgniarских		K_W07	
Umiejętności – potrafi				
A.U8.	przygotowywać zapisy wszystkich form recepturowych substancji leczniczych;		K_U01, K_U05, K_U09	
A.U9.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach		K_U01, K_U05, K_U09	
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza		K_U01, K_U05, K_U09	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		K_K01	
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		K_K04	
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		K_K05	
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K07	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to ości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				

TP-01	<p>Uregulowania prawne dotyczące wystawiania recept przez pielęgniarki i położne.</p> <p>Regulacje prawne w zakresie kontynuacji zlecenia leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz określonych wyrobów medycznych.</p> <p>Podstawy prawne regulujące finansowanie produktów leczniczych w Polsce.</p>	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowy
TP-02	<p>Zasady zawierania umów z Narodowym Funduszem Zdrowia na wystawianie recept/recept refundowanych.</p> <p>Uprawnienia pielęgniarki i położnej w zakresie kontynuacji zlecenia leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz określonych wyrobów medycznych, odpowiedzialność zawodowa i odpowiedzialność cywilna.</p>	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowy
TP-03	Rodzaje recept.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowy
TP-04	E-recepta – zapisy, aplikacja	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowy
Ćwiczenia				
TP-05	Zasady prawidłowego wystawiania recept przez pielęgniarki i położne.	ćwiczenia	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	obserwacja, dyskusja
TP-06	Ćwiczenia praktyczne wypisywania recept. Praktyczne przykłady kontynuacji leczenia przez pielęgniarki. Wystawianie recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zleceń na określone wyroby medyczne. Praktyczne wypisywanie recept i zleceń uwzględniające dane związane z identyfikacją pacjenta, płatnika i osoby kontynuującej zlecenie.	ćwiczenia	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	obserwacja, dyskusja
TP-07	Odpłatności na recepcie.	ćwiczenia	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	obserwacja, dyskusja

TP-08	Dodatkowe zapisy na receptcie, terminy realizacji recept.	ćwiczenia	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	obserwacja, dyskusja
TP-09	Źródła informacji o lekach/bazy.	ćwiczenia	instruktaż, pokaz, praktyczne wypisywanie recept	obserwacja, dyskusja
samokształcenie kierowane				
TP-10	Ćwiczenia praktyczne wypisywania recept. Praktyczne przykłady kontynuacji leczenia przez pielęgniarki. Wystawianie recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zleceń na określone wyroby medyczne. Praktyczne wypisywanie recept i zleceń uwzględniające dane związane z identyfikacją pacjenta, płatnika i osoby kontynuującej zlecenie.	samokształcenie kierowane	praktyczne wypisywanie recept	weryfikacja samodzielnie wypisywanych recept
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydanych na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.). 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne. 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r., poz. 739). 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education& Art.- Professional Project, Gdańsk 2015. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		35	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,4
	Praca własna studenta		0,6
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	A.W01., A.U02., A.U03., A_K04.	- zaliczenie pisemne – test
Ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, ćwiczenie wypisywania recept białych i elektronicznych w aplikacji - przygotowanie do zaliczenia	A.W01., A.U02., A.U03., A_K04.	- dyskusja, odpowiedzi na zadawane pytania, obserwacja podczas nauki wypisywania recept
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, ćwiczenie wypisywania recept białych i elektronicznych w aplikacji - przygotowanie do zaliczenia	A.W01., A.U02., A.U03., A_K04.	- zaliczenie pisemne pisemny – test - samodzielne wypisywanie recept białych i elektronicznych w aplikacji
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Obecność na zajęciach zgodnie z Regulaminem Studiów

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 3) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 4) Zaliczenie test jedno/wielokrotnego wyboru

Skala ocen:

Max.100%:

- Bardzo dobry (5,0) – 91-100%.
- Plus dobry (4,5) – 81-90%.
- Dobry (4,0) – 71-80%
- Plus dostateczny (3,5) – 61-70%.
- Dostateczny (3,0) – 51-60%.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 50%.

3. Forma i warunki zaliczenie ćwiczeń:

Ocena podsumowująca ocenia wiedzę i umiejętności z zakresu wystawienia recepty na wskazane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zlecenia na wyroby medyczne w ramach realizacji zleceń lekarskich:

- 5.0 – znakomita wiedza oraz umiejętności i kompetencje społeczne
- 4.5 – bardzo dobra wiedza oraz umiejętności i kompetencje społeczne
- 4.0 – dobra wiedza oraz umiejętności i kompetencje społeczne
- 3.5 – zadowolająca wiedza oraz umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami
- 3.0 – zadowolająca wiedza oraz umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami
- 2.0 – niezadowolająca wiedza oraz umiejętności i kompetencje społeczne.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 3) Treści programowe z zakresu samokształcenia wchodzą w zakres zaliczenia – testu
- 4) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jedno/wielokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

Skala ocen:

Max.100%:

- Bardzo dobry (5,0) – 91-100%.
- Plus dobry (4,5) – 81-90%.
- Dobry (4,0) – 71-80%
- Plus dostateczny (3,5) – 61-70%.
- Dostateczny (3,0) – 51-60%.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 50%.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie z egzaminu weryfikującego opanowanie treści programowych z wykładów lub z zakresu samokształcenia, ma prawo do przystąpienia do zaliczenia w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Radiologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki podstawowe	
Rok studiów: II		Semestr: III	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierunkowe	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa. 2. Student posiada wiedzę o budowie i funkcjach poszczególnych układów organizmu oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarских. 				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z rodzajami badań obrazowych. 2. Zapoznanie studenta z zasadami przygotowania chorego do badań obrazowych i leczenia z zastosowaniem radioterapii i radiologii zabiegowej, sprawowania opieki nad chorym po wykonaniu badań obrazowych i leczeniu radioterapią i radiologii zabiegowej oraz rozpoznawania powikłań po wykonaniu badań obrazowych i leczeniu radioterapią i radiologii zabiegowej. 				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.			K_W02
Umiejętności - potrafi				
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej.			K_U11
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				

TP-01	Diagnostyka obrazowa. Główne działy diagnostyki obrazowej: radiologia konwencjonalna, tomografiakomputerowa, rezonans magnetyczny, ultrasonografia, badania izotopowe.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczeni ustne
TP-02	Nieinwazyjne i inwazyjne metody obrazowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie ustne
TP-03	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych radiologicznych, tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego i opieka po badaniach.	wykład	wykład podający wykład problemowy	zaliczenie ustne
TP-04	Diagnostyka ultrasonograficzna, zakres zastosowania, zalety i ograniczenia metody. Przygotowanie chorego do badań.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie ustne
TP-05	Radioterapia i radiologia zabiegowa – rodzaje, wskazania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie ustne
TP-06	Opieka nad chorym leczonym radioterapią.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie ustne
TP-07	Zastosowanie radioizotopów w diagnostyce i terapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie ustne
samokształcenie kierowane				
TP-08	Angiografia w stanach neurologicznych i neurochirurgicznych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne- prezentacja multimedialna
TP-09	Radiologia zabiegowa - wskazania, rodzaje i powikłania	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne - prezentacja multimedialna
TP-10	Spektroskopia MR.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne - prezentacja multimedialna

TP-11	Nowoczesne metody radioterapii.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne - prezentacja multimedialna
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marchiori D.M. (red.): Radiologia kliniczna. Wydawnictwo Czelej, Warszawa 1999. 2. Pruszyński B. (red.): Diagnostyka obrazowa: podstawy teoretyczne i metodyka badań. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Goh V., Andreas A. (red.): Diagnostyka Radiologiczna Obrazowanie w Onkologii. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2017. 2. Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. 3. Pazdur R. (red.): Nowotwory złośliwe. Postępowanie wielodyscyplinarne Leczenie systemowe, chirurgia, radioterapia. Tom I, II. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2012. 4. Pruszyński B. (red.), Cieszanowski A. (red.): Radiologia Diagnostyka obrazowa RTG TK USG i MR Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022. 5. Wronkowski Z., Brużewicz S., Bębenek M.: Chemioterapia i radioterapia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		30		
SUMA GODZIN:		60		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1
	Praca własna studenta			1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	A.W26., A.U11.	zaliczenie ustne
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie prezentacji multimedialnej	A.W 26.	zaliczenie pisemne - prezentacja multimedialna

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

3) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z odpowiedzi ustnej obejmującej treści programowe z zakresu wykładów.
- 3) Punktacja i kryteria oceny odpowiedzi ustnej:
  - 5-0 pkt. – zakres wiedzy, zrozumienie tematu,
  - 5-0 pkt. – aktualność wiedzy z zakresu omawianego tematu;
  - 5-0 pkt. – używanie prawidłowej terminologii;
  - 5-0 pkt. – spójność wypowiedzi.
- 4) Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z odpowiedzi ustnej:
  - 5,0 – bardzo dobry(od 20 do 19 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(od 18 do 17 pkt.)
  - 4,0 – dobry(od 16 do 15 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (od 14 do 15 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (od 12 do 10 pkt. – 50%)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 10 pkt.).

W sytuacji gdy student z zaliczenia ustnego otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów) z przygotowania prezentacji multimedialnej z zakresu treści programowych przypisanych do samokształcenia kierowanego.
- 3) Punktacja i kryteria oceny prezentacji multimedialnej:
  - 5-0 pkt. – zgodność prezentacji z tematem,
  - 5-0 pkt. – poprawność merytoryczna;
  - 5-0 pkt. – aktualność zagadnień i zastosowanego piśmiennictwa;
  - 5-0 pkt. – atrakcyjność prezentacji multimedialnej.
- 4) Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z przygotowanej prezentacji multimedialnej:
  - 5,0 – bardzo dobry(od 20 do 19 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(od 18 do 17 pkt.)
  - 4,0 – dobry(od 16 do 15 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (od 14 do 13 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (od 12 do 10 pkt. – 50%)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 10 pkt.).

W sytuacji gdy student z przygotowanej prezentacji multimedialnej otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams oraz aplikacji e-szpital. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

B. ZAJĘCIA Z ZAKRESU NAUK SPOŁECZNYCH

I HUMANISTYCZNYCH

10. Psychologia
11. Socjologia
12. Pedagogika
13. Zdrowie publiczne
14. Prawo medyczne
15. Język angielski

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:
Psychologia

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**

Rodzaj zajęć: **Nauki społeczne i humanistyczne**

Rok studiów: **I**

Semestr: **I**

Liczba punktów ECTS przypisana
zajęciom: **3**

Koordynator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	70	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: **brak**

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student posiada wiedzę na temat: psychologii jako dyscypliny naukowej i odróżnienia jej od dociekających pseudonaukowych i potocznych, podstawowych psychologicznych terminów i odniesienia ich do konkretnych zjawisk życia indywidualnego i społecznego, zwrócenie uwagi na wielość i złożoność uwarunkowań ludzkiego zachowania, problematyki psychologii zdrowia i choroby.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	K_W01
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	K_W03
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości	K_W03
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe	K_W03
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	K_W02, K_W03
B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	K_W02, K_W03
Umiejętności - potrafi		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	K_U01
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka	K_U03
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej	K_U03
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się	K_U01, K_U04
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwa	K_U01, K_U04
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki	K_U01, K_U04
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne	K_U03, K_U05
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	K_U01, K_U05
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Psychologia jako nauka: definicje, przedmiot materialny i formalny, cele psychologii.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-02	Procesy poznawcze: percepcja, uwaga, pamięć, myślenie.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-03	Emocje i motywacje. Emocje podstawowe i pochodne, funkcjonalne ujęcie emocji. Typy motywacji, motywacja w przebiegu zachowania, specyficzne ludzkie mechanizmy motywacyjne.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-04	Osobowość i różnice indywidualne: wiodące teorie osobowości.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-05	Rozwój człowieka w ciągu całego życia. Pojęcie rozwoju. Czynniki rozwoju: regulacje endogenne, środowisko fizyczne i społeczno – kulturowe, równoważenie i aktywność własna.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny

TP-06	Poznanie społeczne: konstruowanie rzeczywistości społecznej, postawy i ich zmiana, stereotypy i uprzedzenia.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-07	Norma a patologia psychiczna. Zaburzenia psychiczne.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-08	Psychologiczne koncepcje zdrowia.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
TP-09	Wypalenie zawodowe – czynniki ryzyka i profilaktyka.	wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy, opowiadanie, opis	Egzamin pisemny
ćwiczenia				
TP-10	Wpływ sytuacji stresowych na zdrowie człowieka. Pojęcie czynnika stresogennego. Mechanizm działania stresorów na organizm ludzki. Profilaktyka i kontrola czynników stresogennych. Umiejętność radzenia sobie ze stresem.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	Kolokwium, aktywność, obecność
TP-11	Wybrane problemy psychologiczne w pracy pielęgniarki.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	Kolokwium, aktywność, obecność

TP-12	<p>Komunikowanie się z innymi ludźmi:</p> <p>Teorie komunikowania. Wybrane modele komunikowania. Koncepcje komunikacji międzyludzkiej. Komunikowanie się z jednostką i grupą. Budowanie porozumienia między ludźmi.</p>	ćwiczenia	<p>ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczzenia w warunkach symulowanych, film</p>	<p>Kolokwium, aktywność, obecność</p>
TP-13	<p>Sytuacje jatrogenne w relacji pielęgniarzka – pacjent.</p>	ćwiczenia	<p>ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczzenia w warunkach symulowanych, film</p>	<p>Kolokwium, aktywność, obecność</p>
TP-14	<p>Chorobajako sytuacja trudna.</p>	ćwiczenia	<p>ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczzenia w warunkach symulowanych, film</p>	<p>Kolokwium, aktywność, obecność</p>

TP-15	Udział pielęgniarki w przystosowaniu się pacjenta do niepełnosprawności.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	Kolokwium, aktywność, obecność
samokształcenie kierowane				
TP-16	Rola komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w psychologii.	samokształcenie kierowane	Obserwacja postawy studenta, nauczanie zdalne	Aktywność, obecność
TP-17	Reakcje pacjenta na fakt choroby.	samokształcenie kierowane	Obserwacja postawy studenta	Aktywność, obecność
TP-18	Zastosowanie wybranych narzędzi diagnostycznych w psychologii.	samokształcenie kierowane	Obserwacja postawy studenta, nauczanie zdalne	Aktywność, obecność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sęk, H.: Psychologia kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Tom 1. Warszawa 2013. 2. Gerrig R., Zimbardo P.G.: Psychologia i życie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2011. 3. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 1: Podstawy psychologii. GWP. Gdańsk 2006. 4. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 2: Psychologia ogólna. GWP. Gdańsk 2006 5. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3: Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej. GWP. Gdańsk 2007. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson E., Wilson T., Akert R.: Psychologia społeczna. Zysk i S-ka. Poznań 2007. 2. Boyd D., Bee H.: Psychologia rozwoju człowieka. Zysk i S-ka. Poznań 2008. 3. Bishop G.D.: Psychologia zdrowia. Wydawnictwo ASTRUM, Wrocław 2000. 4. Heszen, I., Sęk, H.: Psychologia zdrowia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. 				

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50	
Praca własna studenta		40	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:3	1,7
	Praca własna studenta		1,3
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Samokształcenie: B.W5. B.W6.– czytanie wskazanej literatury i przygotowanie pracy pisemnej (ocena pracy) Praca własna: B.U1. -B.U18, K_K04, K_K06 - przygotowanie do zajęć, przygotowanie do kolokwium (kolokwium pisemne, aktywność)			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięć.			
2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.			
3. Udzielanie studentom informacji zwrotnych, przyczyniając się do ich widocznych postępów.			
4. Umożliwianie studentom, wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności.			
5. Wspomaganie studentów by stali się autorami procesu swojego uczenia się.			

Ocena podsumowująca:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry – 5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 – wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 – wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 – wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 – wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 – wiedza nie zadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiających samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniara, i podjęcie studiów drugiego stopnia

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:
Socjologia

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim:**2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**

Rodzaj zajęć: **Nauki społeczne i humanistyczne**

Rok studiów: **I**

Semestr: **I**

Liczba punktów ECTS przypisana
zajęciom:**2**

Koordinator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

wymagania formalne:

Psychologia, Filozofia, Pedagogika, Historia

wymagania wstępne:

Student ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii, filozofii, pedagogiki, którą nabył w trakcie wykładów oraz ćwiczeń w semestrze I. Wiedza ta jest podstawą do zrozumienia sytuacji społecznej pacjenta i jego rodziny w związku z chorobą i/lub niepełnosprawnością.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student posiada wiedzę dotyczącą aparatu pojęciowego z zakresu socjologii oraz przygotowanie pielęgniarki do: rozpoznawania społecznych uwarunkowań sytuacji zdrowotnej człowieka, zrozumienia sytuacji społecznej pacjenta i jego rodziny w związku z chorobą i/lub niepełnosprawnością i poznawania metod oraz wyników badań socjologicznych nad zawodami medycznymi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu			K_W03
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych			K_W03
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu			K_W03
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej			K_W03
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć			K_W03
Umiejętności - potrafi				
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży			K_U01
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Socjologia jako nauka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe

TP-02	Człowiek w środowisku społecznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Pojęcie grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zasady ich funkcjonowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Metody modelowania rzeczywistości społecznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Kultura i religia, wpływ na społeczeństwo.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Socjalizacja, interakcja, więź społeczna.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-07	Funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych- stres.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-8	Dewiacja i patologia dziecięca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
samokształcenie kierowane				
TP-11	Religie na świecie.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-12	Samobójstwa.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-13	Orientacja seksualna.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Giddens A.: Socjologia. PWN, Warszawa 2017. Budyta-Budżyńska M.: Socjologia narodu i konfliktów etnicznych. PWN, Warszawa 2010. Filipiak M.: Wprowadzenie do socjologii kultury. Wydawnictwo Marii Curie- Skłodowskiej, Lublin 2012. Chodkowska M., Mach A.: Wychowanie w środowisku: między tradycją a wyzwaniem cywilizacji przyszłości. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Majchrowska A.(red.): Wybrane elementy socjologii. Wyd. Czelej, Lublin 2003.
2. Marody M. (red): Wymiary życia społecznego. PWN Warszawa 2004.
3. Nowak S.: Metodologia badań społecznych. PZWL Warszawa 2007.
4. Turowski J.: Małe i duże struktury społeczne PZWL, Warszawa 2001.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	20
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,7
	Praca własna studenta		1,3

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	B.W7. B.W8. B.W9. B.W10. B.W11. B.U9.	- zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	B.W8. B.W9. B.W10.B.U9.	- zaliczenie pisemne – testowe

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.
- 2) Zaliczenie w semestrze I w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 40 pytań
- 3) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze I przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru, zawierający 50 pytań. Czas rozwiązywania testu 50 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi). Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie(w czasie sesji podstawowej).

Skala ocen:

Max.40 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 36-40 pkt.

Plus dobry (4,5) – 31-35pkt.

Dobry (4,0) – 26-30 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 21-25 pkt.

Dostateczny (3,0) – 20-24 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej20pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

Skala ocen:

Max.30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 26-27pkt.

Dobry (4,0) – 23-25 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 21-22 pkt.

Dostateczny (3,0) – 18-20 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej18pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:
Pedagogika

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**

Rodzaj zajęć: **Nauki społeczne i humanistyczne**

Rok studiów: **I**

Semestr: **1**

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: **2**

Koordinator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane:	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: opanowanie przez studenta podstaw wiedzy, która ułatwi zrozumienie kluczowych dla pedagogiki pojęć, miejsca pedagogiki w obszarze innych nauk, jej specyfiki, subdyscyplin oraz różnorodnych powiązań z pokrewnymi dyscyplinami naukowymi oraz głównych nurtów i systemów pedagogicznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: opanowanie wiedzy dotyczącej źródeł i istoty wychowania, kształcenia, nauczania, uczenia się wraz z różnorodnymi teoriami dotyczącymi tych procesów oraz koncepcji człowieka i jego rozwoju.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)		K_W03	
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej		K_W05	
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych		K_W07	
Umiejętności - potrafi				
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich		K_U01	
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców		K_U10	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K07	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Pedagogika-dyscyplina praktyczna i nauka o wychowaniu; przedmiot i zadania.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja

TP-02	Proces wychowaniaa proces socjalizacji; znaczenie środowiskaw procesie wychowania.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-03	Terminologia i podstawowe pojęcia pedagogiczne.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-04	Filozoficzne podstawy wychowania; wychowanie w świetle koncepcji psychologicznych i pedagogicznych.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-05	Wychowanie jako proces kształtujący zachowania człowieka.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-06	Podmiotowość w oddziaływaniach pedagogicznych; kształtowanie relacji wychowawca- wychowanek.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-07	Struktura procesu wychowania w odniesieniu do wychowania zdrowotnego i edukacji zdrowotnej.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-08	Wartości źródłem określania celów w wychowaniu.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-09	Style wychowania a współczesne metody i formy wychowania.	Wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-10	Proces kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-11	Założenia modeli edukacji zdrowotnej.	wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-12	Udział pracowników ochrony zdrowia w diagnozowaniu i zapobieganiu trudnościom wychowawczym.	wykład	wykład problemowy	prezentacja

TP-13	Edukacja zdrowotna dzieci, młodzieży, dorosłych – swoistość oddziaływań wychowawczych i stosowanych metod wychowania i nauczania.	wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-14	Zadania organizatora i realizatora procesu wychowania w odniesieniu do specyfiki zakładów opieki zdrowotnej i zadań zawodowych pielęgniarki.	wykład	wykład problemowy	prezentacja
TP-15	Charakterystyka edukacji ustawicznej jako procesu podnoszenia kwalifikacji zawodowej w zawodzie pielęgniarki.	wykład	wykład problemowy	prezentacja
samokształcenie kierowane				
TP-16	Przedstawienie argumentów uzasadniających pogląd, że zawód pielęgniarki zawiera elementy pracy pedagogicznej.	samokształcenie kierowane	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	projekt
TP-17	Omówienie podobieństw i różnic między diagnozą pedagogiczną i pielęgniarską (w oparciu o analizę piśmiennictwa).	samokształcenie kierowane	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	projekt
TP-18	Pedagogika jest dyscypliną wspomagającą działalność praktyczną w pielęgniarstwie (omówienie w oparciu o analizę literatury przykładyz praktyki).	samokształcenie kierowane	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	projekt

TP-19	Uwarunkowania stosowania wybranych metod Wychowania i dydaktycznych przez osobę prowadzącą edukację pacjenta (uwzględniając miejsce realizacji, stan i wiek pacjenta).	Samokształcenie kierowane	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	projekt
-------	---	---------------------------	---	---------

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki. Wyd. 2. Warszawa.
2. Pedagogika : podręcznik akademicki. 1 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński [i in.]. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN,
3. Pedagogika : podręcznik akademicki. 2 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński [i in.]. Wyd. Warszawa 2006
4. Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Impuls, Kraków 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
2. Strykowski W. Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej.
3. Żeńalek K., (red.), Kompetencje współczesnego nauczyciela, Wydawnictwo WSP TWP, Warszawa 2008.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia na ocenę	B.W12.B.W13. B.W14.	- zaliczenie na ocenę – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	B.W12.B.W13. B.W14B.U10. B.U11.K_K07	- zaliczenie pisemne – test

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Ocena podsumowująca (końcowa):

Forma i warunki zaliczenia wykładów i samokształcenia:

- 1) Uzyskanie z testu oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
2) Zaliczenie na ocenę – test jednokrotnego wyboru z pedagogiki zawierający 10 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut

Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi). Uzyskanie oceny niedostatecznej z testu, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do poprawy w drugim terminie.

Skala ocen:

Max.60 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 56-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 51-55 pkt.

Dobry (4,0) – 46-50 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 41-45 pkt.

Dostateczny (3,0) – 36-40 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 36 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

- 3) Skala ocen:

Max.30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 26-27 pkt.

Dobry (4,0) – 23-25 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 21-22 pkt.

Dostateczny (3,0) – 18-20 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim ustalonym terminie.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Zdrowie publiczne**   Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**   Rodzaj zajęć: **Nauki społeczne i humanistyczne**

Rok studiów: **I**   Semestr: **I**

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: **3**   Koordynator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	25	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	25	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma wiedzę ze szkoły średniej – zakres biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie w wymiarze podstawowym.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z funkcjonowaniem zdrowia w wielu płaszczyznach: fizycznej, psychicznej, społecznej i kulturowej oraz znaczeniem czynników warunkujących zdrowie w kategorii zdrowia publicznego.
2. Kształtowanie umiejętności analizowania i oceny problemów zdrowia publicznego, funkcjonowania systemów opieki medycznej, oraz stosowania międzynarodowych klasyfikacji statystycznych.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w pracy pielęgniarki..

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego.	K_W03
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego	K_W03
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	K_W03
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób.	K_W05
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej.	K_W04
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania edukacji i pracy.	K_W03 K_W05
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	K_W04
Umiejętności – potrafi		
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	K_U03
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania	K_U01
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	K_U01 K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K.K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.K07.
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Zadania z zakresu zdrowia publicznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Istota profilaktyki i prewencji chorób.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	System kształcenia i doskonalenia zawodowego pielęgniarek. Organizacje pielęgniarstwa – krajowe i zagraniczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Finansowanie opieki zdrowotnej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Ćwiczenia				
TP-10	Ocena światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-11	Analiza i ocena funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowanie źródeł ich finansowania.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-12	Stosowanie międzynarodowych klasyfikacji statystycznych, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-13	Zagrożenia zdrowotne współczesnych społeczeństw świata.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-14	Choroby społeczne, profilaktyka. Programowe działania na rzecz zdrowia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć,
TP-15	Społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia oraz założenia i programy promocji zdrowia w Polsce.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	prezentacja projektu na wskazany temat, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
samokształcenie kierowane				
TP-16	Ocena swoistych zagrożeń zdrowotnych występujących w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	opracowanie projektu na wskazany temat
TP-17	Opracowywanie programów edukacyjnych w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	opracowanie projektu na wskazany temat
TP-18	Podstawowe zagrożenia zdrowotne i sposoby realizacji działań zapobiegawczych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	opracowanie projektu na wskazany temat

TP-19	Ocena wpływu poszczególnych czynników ryzyka na stan zdrowia jednostki i populacji.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	opracowanie projektu na wskazany temat,
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Felińczak A., Fal A. M. (red.). Zdrowie publiczne: podręcznik akademicki. Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich, Wrocław, 2010. 2. Kulik T., Latalski M. (red.). Zdrowie publiczne : podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydaw. Czelej, Lublin, 2002. 3. Wojtczak A. Zdrowie publiczne. PZWL 2009 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czupryna A., Poździej S., Ryś A., Włodarczyk W.: Zdrowie publiczne. Vesalius, Kraków 2001. 2. Indulski J., Jethon Z., Dawydzik L.(red.): Zdrowie publiczne. Wybrane zagadnienia. Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera. Łódź 2000. 3. Nosko J. (red.):Zdrowie publiczne w zmieniającej się Europie i Polsce. Szkoła Zdrowia Publicznego. Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera. Łódź 2004. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		55		
Praca własna studenta		35		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		1,8
	Praca własna studenta			1,2
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	B.W20., B.W21., B.W22., B.W23 B.W24, B.W25 B.W26	egzamin pisemny – test
Ćwiczenia	- czytanie wskazanej literatury, - prezentacja projektu na wskazany temat	B.U13. B.U14. B.U15.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - opracowanie wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego	B.W20., B.W21., B.W22. B.W23, B.W24, B.W25 B.W26	opracowanie projektu na wskazany temat, zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy zgodnie z regulaminem studiów).

2) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego.

3) Uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 4) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej co najmniej dostatecznej.
- 5) Egzamin w semestrze I, w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań z zakresu treści programowych przypisane do zajęć. Czas rozwiązania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymanie zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 50% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z egzaminu otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie w sesji poprawkowej.

6) Skala ocen:

Max. 30 pkt

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt

Dobry (4,0) – 22-24 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 15-18 pkt

Dostateczny (3,0) – 15- 18 pkt

Niedostateczny - poniżej 15 pkt

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną
- 2) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy zgodnie z regulaminem studiów).
- 3) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego.

Punktacja i kryteria oceny z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego:

1) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;

2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;

3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;

4) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;

5) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

1) 1-5 pkt przestrzeganie regulaminu studiów;

2) 1-5 pkt ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane zadania;

3) 1-5 pkt dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego oraz ocena z kompetencji społecznych.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną
- 2) Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej co najmniej dostatecznej (minimum 50% uzyskanych punktów) z opracowania prezentacji multimedialnej na wskazanego problemu z zakresu zdrowia publicznego.

Punktacja i kryteria oceny prezentacji multimedialnej na wskazany problem z zakresu zdrowia publicznego:

- 6) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;
- 7) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 8) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 9) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;
- 10) 2-3 pkt – aktualność zastosowanego piśmiennictwa

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z prezentacji multimedialnej na wskazany problem z zakresu zdrowia publicznego:

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)
- 4,5 – plus dobry (13 pkt)
- 4,0 – dobry (11-12 pkt)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt)
- 3,0 – dostateczny (8-9 pkt)
- 2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

W sytuacji gdy student z przygotowanej prezentacji otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie w czasie sesji podstawowej.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Prawo medyczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia I stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki społeczne i humanistyczne
Rok studiów: I	Semestr: II
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:	-	Praktyki:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Wiedza o społeczeństwie i prawie – zakres wiedzy na poziomie szkoły średniej.
2. Znajomość ogólna prawa medycznego.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową problematyką dotyczącą prawa medycznego, a w szczególności z organizacją systemu ochrony zdrowia w Polsce, z zasadami wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, jak również z problematyką praw pacjenta.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rola prawa w życiu społeczeństwa z uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	K_W04
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich;	K_W04
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki , w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	K_W04 K_W07
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i położnej;	K_W04 K_W07
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.	K_W04 K_W07
Umiejętności – potrafi		
B.U12.	prawidłowo stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarek.	K_U11
Kompetencji społecznych -jest gotów do		
K_K02	pracy w zespole i przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych.	K_K04
<p>UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):</p>		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
Wykład				
TP-01	Podstawy zagadnień prawnych, system prawa, struktura aktów prawnych, wykładnia prawa	Wykład	wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
TP-02	Prawa człowieka i prawa dziecka	wykład	wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
TP-03	Prawa pacjenta	wykład	Wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
TP-04	Prawo ubezpieczeń zdrowotnych. Podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.	wykład	wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
TP-05	Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej	wykład	wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
TP-06	Dokumentacja medyczna, rodzaje sposoby prowadzenia oraz warunki jej przechowywania i udostępniania	wykład	wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
TP-07	Wybrane zagadnienia z prawa pracy	wykład	wykład problemowy, podający	egzamin pisemny
Ćwiczenia				
TP-08	Pielęgniarstwo jako zawód regulowany. Kształcenie pielęgniarek, podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, prawa i obowiązki pielęgniarki	ćwiczenia	rozwiązywanie kasusów, sporządzanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna

TP-09	Uregulowania prawne samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki, prawa i obowiązki pielęgniarki	ćwiczenia	rozwiązywanie kasusów, opracowywanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
TP-10	Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki, odpowiedzialność karna cywilna i pracownicza	ćwiczenia	rozwiązywanie kasusów, opracowywanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
TP-11	Organizacja i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, prawa i obowiązki jego członków	ćwiczenia	rozwiązywanie kasusów, sporządzanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
TP-12	Formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki	ćwiczenia	rozwiązywanie kasusów, sporządzanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
TP-13	Kształcenie podyplomowe i doskonalenie zawodowe pielęgniarek	ćwiczenia	rozwiązywanie kasusów, sporządzanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
samokształcenie kierowane				
TP-14	Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego	samokształcenie kierowane	rozwiązywanie kasusów, sporządzanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
TP-15	Prawa pacjentów leczonych w szpitalach psychiatrycznych	samokształcenie kierowane	rozwiązywanie kasusów, sporządzanie referatów, dyskusja	zaliczenie – praca pisemna
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowaprzemiotu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karkowska. D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek. Wydanie 2. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, 2020. 2. Zajdel-Całkowska J.: Prawo medyczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019. 				

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

1. Nestorowicz. M.: Prawo medyczne. Komentarze i glosy do orzeczeń sądowych. Wydanie 4. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, 2022
2. Paszkowska. M.: System ubezpieczenia zdrowotnego w Polsce, Difin 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć(według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		40	
Praca własna studenta		50	
SUMA GODZIN:		90	
PRACA STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,3
	Praca własna studenta		1,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie literatury podstawowej i uzupełniającej, - przygotowanie do egzaminu	B.W15., B.W16., B.W17., B.W18., B.W19.	- egzamin pisemny
Ćwiczenia	- czytanie zalecanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy	B.U12., K_K02, K_K04	- zaliczenie na ocenę – przygotowanie pracy pisemnej i jej prezentacja
Samokształcenie kierowane	- czytanie zalecanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy	B.W15., B.U12.	- zaliczenie na ocenę – przygotowanie pracy pisemnej i jej prezentacja

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

- 1) Forma i warunki zaliczenia wykładów – obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 2) Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń – obecność zgodna z regulaminem studiów.
- 3) Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: zaliczenie pisemne, przygotowanie referatu na wskazany przez wykładowcę temat.

Ocena podsumowująca:

- 1) Forma i warunki zaliczenia wykładów – uzyskanie z pisemnego egzaminu pozytywnej oceny, co najmniej dostatecznej.
- 2) Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń – uzyskanie z pracy pisemnej pozytywnej oceny, co najmniej dostatecznej.
- 3) Forma i warunki zaliczenia samokształcenia – uzyskanie z pracy pisemnej pozytywnej oceny, co najmniej dostatecznej.

Skala ocen:

- Max 6 pkt. z egzaminu
- Bardzo dobry (5,0) – 10 pkt.
- Plus dobry (4,5) – 9 pkt.
- Dobry (4,0) – 8 pkt.
- Plus dostateczny (3,5) – 7 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 6 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Język angielski	Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanistyczne
Rok studiów: I	Semestr: I

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none"> Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się). 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
B.W27.	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		K_W07
B.W28.	Słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego i zawodowego w zakresie pielęgniarstwa		K_W07

Umiejętności - potrafi				
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
B.U18.	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		K_K05	
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych		K_K07	
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Lektorat				
TP-01	Zawody medyczne. Ubieganie się o pracę pielęgniarki.	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Oddziały szpitalne. Wyposażenie szpitala.			
TP-03	Przyjmowanie pacjenta do szpitala.			
TP-04	Nagłe wypadki, udzielanie pierwszej pomocy. Wyposażenie apteczki.			

TP-05	<i>Czas Present Simple i Present Continuous</i> Czasowniki statyczne i dynamiczne	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-06	Przymyki określające kierunek i położenie			
TP-07	<i>Czas Past Simple i Past Continuous</i>			
TP-08	Tryb rozkazujący - polecenia			

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Grice, Tony. *Nursing 1, Student's Book*. Oxford University Press, 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. *Cambridge English for Nursing. Intermediate plus*. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
5. Harrison, Adrienne. *Flash on English for Nursing*. Eli, 2016.
6. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. *English for Nurses*. Medipage, 2017.
7. Matasek, Maciej. *Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne*. Handybooks, 2017.
8. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.
9. Gordon, Jacek. *Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego*. Level Trading, 2020.
10. *Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski*. Edgard, 2017.
11. Vince, Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014.
12. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. *English for Nursing 2*. Pearson Education, 2019.
13. Zimnoch, Katarzyna. *Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami*. Edgard, 2016.
14. Materiały opracowane przez lektora

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1
	Praca własna studenta		1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników,(3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć,(5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.W27,B.W28, B.U17. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16; B.U18, K_K05,K_K07 Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28, B.U16,B.U18 , K_K05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u> - kolokwia - wypowiedź ustną - aktywność, pracę i zaangażowanie studenta			
<u>Skala ocen:</u> poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

Na ocenę dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę dobrą:

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dobrą:

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę bardzo dobrą:

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Język angielski	Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanistyczne
Rok studiów: I	Semestr: II
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego.
- Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W27	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_W07		
B.W28	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego i zawodowego w zakresie pielęgniarstwa	K_W07		
Umiejętności - potrafi				
B.U16	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim	K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11		
B.U17	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11		
B.U18	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.	K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K07		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Lektorat				
TP-01	Części ciała.	lektorat		

TP-02	Ból- rodzaje i sposoby uśmierzenia.			
TP-03	Choroby i towarzyszące im objawy.			
TP-04	Typowe dolegliwości i problemy osób starszych.		pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-05	Stopień wyższy i najwyższy przymiotnika.	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-06	Tworzenie pytań Pytania rozłączne.			
TP-07	Opisywanie przyszłości - <i>Future Simple, be going to, Present Continuous</i>			

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Grice, Tony. Nursing 1, Student's Book. Oxford University Press, 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. Cambridge English for Nursing. Intermediate plus. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. English for Nurses. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. Grammar way 3. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. Career Paths. Nursing. Express Publishing, 2019.
5. Harrison, Adrienne. Flash on English for Nursing. Eli, 2016.
6. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. English for Nurses. Medipage, 2017.
7. Matasek, Maciej. Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne. Handybooks, 2017.
8. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. Fifth Edition. Cambridge University Press, 2019.
9. Gordon, Jacek. Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego. Level Trading, 2020.
10. Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski. Edgard, 2017.
11. Vince, Michael. Language Practice for First: English grammar and vocabulary. Macmillan, 2014.
12. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. English for Nursing 2. Pearson Education, 2019.
13. Zimnoch, Katarzyna. Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami. Edgard, 2016.
14. Materiały opracowane przez lektora

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28,B.U17. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16; B.U18, K._K05,K._K07
Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28, B.U16,B.U18 , K_K05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

- poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
- 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
- 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
- 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
- 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

Na ocenę dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę dobrą:

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dobrą:

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę bardzo dobrą:

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski		Rodzaj zajęć: Nauki społeczne i humanistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: III	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka angielskiego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none"> Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się). 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W27.	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.		K_W07	
B.W28.	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego i zawodowego w zakresie pielęgniarstwa.		K_W07	
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
B.U18.	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		K_K05	
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych		K_K07	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
lektorat				
TP-01	Sprzęt pomagający w opiece nad osobami starszymi	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami	
TP-02	Wartość odżywcza posiłków i ich wpływ na zdrowie. Witaminy i minerały.			

TP-03	Zaburzenia odżywiania. Otyłość i cukrzyca.		audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-04	Krew - grupy krwi i jej podstawowe składniki. Morfologia krwi.			
TP-05	Układ krwionośny. Budowa i funkcje serca.			
TP-06	Śmierć i umieranie. Stwierdzanie zgonu pacjenta.			
TP-07	Czasownik modalny <i>should/shouldn't</i> – udzielanie porad	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem,	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-08	Tryby warunkowe – typ zerowy, pierwszy i drugi		praca z nagraniami audio, dyskusja,	
TP-09	Czasowniki modalne dedukcji – <i>may, might, could</i>		praca z wykorzystaniem różnych źródeł	
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. Grice, Tony. Nursing 1, Student's Book. Oxford University Press, 2018.				

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. Cambridge English for Nursing. Intermediate plus. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. English for Nurses. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. Grammar way 3. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. Career Paths. Nursing. Express Publishing, 2019.
5. Harrison, Adrienne. Flash on English for Nursing. Eli, 2016.
6. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. English for Nurses. Medipage, 2017.
7. Matasek, Maciej. Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne. Handybooks, 2017.
8. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. Fifth Edition. Cambridge University Press, 2019.
9. Gordon, Jacek. Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego. Level Trading, 2020.
10. Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski. Edgard, 2017.
11. Vince, Michael. Language Practice for First: English grammar and vocabulary. Macmillan, 2014.
12. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. English for Nursing 2. Pearson Education, 2019.
13. Zimnoch, Katarzyna. Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami. Edgard, 2016.
14. Materiały opracowane przez lektora

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28, B.U17. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16; B.U18, K._K05,K._K07
Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28, B.U16,B.U18 , KK_05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen:

- poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
- 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
- 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
- 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
- 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

Na ocenę dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę dobrą:

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dobrą:

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę bardzo dobrą:

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski		Rodzaj zajęć: nauki społeczne i humanistyczne	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none"> Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się). 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W27.	konstrukcje gramatyczne na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		K_W07	
B.W28.	słownictwo do opisywania sytuacji życia codziennego i zawodowego w zakresie pielęgniarstwa		K_W07	
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
B.U18.	zastosować nowe słownictwo i konstrukcje gramatyczne.		K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		K_K05	
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych		K_K07	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
lektorat				
TP-01	Higiena na oddziale szpitalnym. Zakażenia bakteryjne.	lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem,	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej,
TP-02	Zaburzenia psychiczne.		praca z nagraniami audio i wideo,	

TP-03	Pomiar podstawowych parametrów życiowych organizmu człowieka.		praca z wykorzystaniem różnych źródeł	obserwacja
TP-04	Rodzaje leków i formy ich podania. Dawkowanie leków.			
TP-05	Czasowniki modalne – wyrażanie przymusu <i>must, have to, need</i>	lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-06	Czasy <i>Present Perfect Simple</i> i <i>Past Simple</i>			
TP-07	Strona bierna			

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Grice, Tony. Nursing 1, Student's Book. Oxford University Press, 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. Cambridge English for Nursing. Intermediate plus. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. English for Nurses. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. Grammar way 3. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. Career Paths. Nursing. Express Publishing, 2019.
5. Harrison, Adrienne. Flash on English for Nursing. Eli, 2016.
6. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. English for Nurses. Medipage, 2017.
7. Matasek, Maciej. Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne. Handybooks, 2017.
8. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. Fifth Edition. Cambridge University Press, 2019.
9. Gordon, Jacek. Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego. Level Trading, 2020.
10. Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski. Edgard, 2017.
11. Vince, Michael. Language Practice for First: English grammar and vocabulary. Macmillan, 2014.
12. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. English for Nursing 2. Pearson Education, 2019.
13. Zimnoch, Katarzyna. Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami. Edgard, 2016.
14. Materiały opracowane przez lektora.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28,B.U17. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16; B.U18, K._K05,K._K07 Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.W27, B.W28, B.U16,B.U18 , K_K05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u>			
- kolokwia			
- wypowiedź ustną			
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta			
<u>Skala ocen:</u>			
poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)			
50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)			
61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)			
71% - 80% - ocena dobra (4.0)			
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)			
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

Na ocenę dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z licznymi błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student fragmentarycznie rozumie sens przeczytanego tekstu i odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne częściowo spójne i logiczne. Student wykonuje powierzona pracę z minimalnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje ograniczoną samodzielność oraz w minimalnym stopniu korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dostateczną:

student zna i potrafi samodzielnie, ale z błędami zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania. Student rozumie ogólny sens przeczytanego tekstu i odpowiada na pytania średnim stopniu trudności popełniając liczne błędy. Student tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większą część elementów ujętych w poleceniu. Student wykonuje powierzona pracę z małym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje niewielką samodzielność oraz rzadko korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę dobrą:

student zna i potrafi zastosować podstawowe struktury gramatyczne i leksykalne określone w programie nauczania z nielicznymi błędami, rozumie różnorodne teksty, udziela odpowiedzi na pytania dotyczące przeczytanego tekstu popełniając nieliczne błędy. Tworzy wypowiedzi ustne i pisemne zawierające większość elementów ujętych w poleceniu, wypowiedzi są spójne i nie zaburzają komunikacji. Student wykonuje powierzona pracę ze znacznym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje należyta samodzielność oraz w stopniu satysfakcjonującym korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę ponad dobrą:

student zna i potrafi prawie bezbłędnie zastosować podstawowe struktury leksykalne i gramatyczne określone w programie nauczania. Student tworzy wypowiedzi zawierające wszystkie elementy ujęte w poleceniu, wypowiedzi ustne i pisemne są przejrzyste i obejmują szeroki zakres tematów. Student wykonuje powierzona pracę z dużym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje znaczną samodzielność oraz często korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

Na ocenę bardzo dobrą:

student potrafi bezbłędnie wykonać zadania wynikające z programu nauczania oraz umie wykorzystać wiedzę do wykonania zadań o wysokim poziomie trudności. Student bezbłędnie rozumie różnorodne teksty i udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące przeczytanego tekstu. Potrafi formułować rozbudowane i szczegółowe wypowiedzi ustne i pisemne. Student wykonuje powierzona pracę z pełnym zaangażowaniem. W procesie uczenia się wykazuje wysoką samodzielność oraz aktywnie korzysta z innowacyjnych sposobów zdobywania wiedzy.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

C. ZAJĘCIA Z ZAKRESU PODSTAW OPIEKI

PIELĘGNIARSKIEJ

16. Podstawy pielęgniarstwa
17. Promocja zdrowia
18. Organizacja pracy pielęgniarstwa
19. Etyka zawodu pielęgniarstwa
20. Dietetyka
21. Podstawowa opieka zdrowotna
22. Zakażenia szpitalne
23. System informacji w ochronie zdrowia
- 24a./24b. Język migowy / Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej
25. Badanie fizykalne

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: Rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej
Rok studiów: I	Semestr: I
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	100	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie:	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	150	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom oraz z zakresu biologii.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarstwiej oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa.
2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych.
3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	K_W04 K_W07
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia	K_W06
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa;	K_W04 K_W07
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	K_W06
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	K_W01 K_W02 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W06
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	K_W05 K_W06 K_W07
Umiejętności – potrafi		
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);	K_U04 K_U05
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	K_U04 K_U05 K_U06
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	K_U05
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłąbniek, przetoki odżywcze);	K_U05
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;	K_U04 K_U05
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	K_U04 K_U05
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;	K_U04 K_U05 K_U06
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne;	K_U04 K_U05 K_U06

C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	K_U04 K_U05		
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	K_U01 K_U03 K_U04 K_U05		
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	K_U04 K_U05 K_U06		
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	K_U04 K_U05 K_U06		
C.U26.	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;	K_U03 K_U10		
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	K_U01		
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami.	K_U01		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Determinanty i uwarunkowanie rozwoju pielęgniarstwa światowego i polskiego.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
TP-02	Organizacje i stowarzyszenia zawodowe działające na rzecz pielęgniarstwa.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Pielęgniarstwo i jego istota – pielęgnowanie, wspieranie, towarzyszenie, pomaganie.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Pielęgniarka jej funkcje i zadania zawodowe.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru

TP-05	Formy opieki. Pacjent i jego rola w opiece.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-06	Zadania pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-07	Udział i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-08	Istota pielęgnowania według F. Nightingale , V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman.	wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
Laboratorium				
TP-01	Organizacja zajęć w pracowni umiejętności. Zasady BHP. Zasady oceniania zadania praktycznego. Ogólne zasady zapobiegania zakażeniom. Higieniczne mycie rąk. Segregacja odpadów medycznych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Zakładanie i zdejmowanie rękawiczek. Różne sposoby umocowania okładów i opatrunków – bandażowanie, opaski siatkowe, opatrunki kohezyjne.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Prześcielenie łóżkapustego i z chorym przez jedną pielęgniarkę.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Zmiana bielizny pościelowej i osobistej choremu leżącemu.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Pozycje ułożeniowe pacjenta i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień. Przemieszczanie i pionizowanie chorego z wykorzystaniem różnych metod i technik.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Zabiegi zapewniające utrzymanie czystości głowy choremu leżącemu	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-07	Toaleta ciała u chorego leżącego w łóżku. Zmiana pieluchomajtek. Toaleta jamy ustnej u chorego niesamodzielnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Nacieranie i oklepywanie klatki piersiowej.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Pozycje ułożeniowe chorego i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień. Przemieszczanie i pionizowanie chorego z wykorzystaniem różnych metod i technik.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Ćwiczenia czynne i bierne. Gimnastyka oddechowa i drenaż ułożeniowy.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Udział pielęgniarki w ocenie stanu chorego: pomiar, obserwacja, ocena i dokumentowanie tętna, ciśnienia tętniczego, temperatury, oddechów, obwodów, szczytowego przepływu wydechowego, saturacji.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-12	Zabiegi p/zapalne. Ciepło suche i wilgotne. Zimno suche i wilgotne.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-13	Zabiegi doodbytnicze – lewatywa przeczyszczająca.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-14	Płukanie rany powierzchniowej, oka, ucha i przetoki jelitowej.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-15	Zgłębnikowanie żołądka i odbarczenie treści, karmienie przez zgłębnik, płukanie żołądka. Karmienie przez przetoki odżywcze-gastrostomia.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
Samokształcenie				

TP-01	Płukanie jamy ustnej i gardła.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-02	Kąpiel lecznicza.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-03	Pielęgnowanie zarostu twarzy.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-04	Zakładanie czepca przeciw wszawiczego.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-05	Ocena świadomości.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-06	Pomiary antropometryczne tj.: pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnik BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych i obwodów.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-07	Stawianie baniek lekarskich.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-08	Wlewka doodbytnicza.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-09	Sucha rurka doodbytnicza.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-10	Karmienie doustne	samokształcenie	Praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Ciechaniewicz W., Cybulska A. M., Grochans E., Łoś E. (red.): Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne domięśniowe i dożylnie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
2. Czekirda M.: Obliczanie dawek leków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
3. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
4. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
5. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo ćwiczenia 1 Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2006.
2. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo ćwiczenia 2 Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2006.
3. Haor B., Głowacka M.: Repetytorium podstaw pielęgniarstwa. Skrypt do przedmiotu Podstawy pielęgniarstwa – wykłady. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	130
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,3
	Praca własna studenta		0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	C.W1., C.W2., C.W3., C.W6., C.W8., C.W11.	egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru

laboratorium	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U8., C.U10., C.U14., C.U16., C.U17., C.U18., C.U19., C.U20., C.U21., C.U22., C.U23., C.U25., C.U26., C.U48., C.U49., K_K05, K_K07	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych wg check-list i kompetencji społecznych
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, napisanie pracy	C.U8., C.U10., C.U14., C.U16., C.U20., C.U21., C.U23.	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i pracy pisemnej

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem Studiów PWSTE w Jarosławiu.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do tematu laboratorium.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie umiejętności praktycznych, przygotowanie pracy pisemnej na wskazany temat.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Egzamin w semestrze II, w sesji letniej – test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 90 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów.

2) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

3) Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów –poprawnych odpowiedzi) z egzaminu:

4) Skala ocen:

- bardzo dobry (5,0) – 60-56 pkt.
- plus dobry (4,5) – 55-51pkt.
- dobry (4,0) – 50-46 pkt.
- plus dostateczny (3,5) – 45-41 pkt.
- dostateczny (3,0) – 40-36 pkt.
- niedostateczny (2,0) poniżej 36pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych do tematu Laboratorium

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne zaznaczonej czynności spełniające następujące kryteria:

praca indywidualna, zawierająca stronę tytułową, bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron, czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm. Tekst powinien być wyjustowany (wyrównany) oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Pisząc samokształcenie należy uwzględnić następujące elementy:

- definicja i cel- 2 pkt
- przygotowanie sprzętu- 2 pkt
- przebieg wykonania czynności - 4pkt
- piśmiennictwo- 2 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry, 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny (60%)

poniżej 6pkt. – niedostateczny

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: Rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 13		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	90	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 – w warunkach symulowanych (w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej MCSM) 70 – w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	120	Praktyki zawodowe:	
Samokształcenie:	20	Inna forma (jaka):	

RAZEM:	335	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawowa wiedza i umiejętności na temat zapobiegania zakażeniom oraz z zakresu biologii.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada wiedzę do realizacji podstaw opieki pielęgniarskiej oraz umiejętności i postawy społeczne niezbędne do świadczenia opieki z zakresu podstaw pielęgniarstwa. 2. Student posiada wiedzę i umiejętności z zakresu wykonywania podstawowych czynności i zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych. 3. Student posiada wiedzę i umiejętność z zakresu prowadzenia indywidualnego procesu pielęgnowania w różnych stanach zdrowia. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i Primary Nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;		K_U04 K_W06 K_U07
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich;		K_U04 K_W06
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;		K_W03 K_W06 K_U07
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzoną komfortem, zaburzonej sferze psychoruchowej;		K_W01 K_W02 K_W03 K_W05 K_W06
C.W10.	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich.		K_W01 K_W02 K_W03 K_W05 K_W06
Umiejętności – potrafi			
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;		K_U03 K_U07

C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa;	K_U03 K_U04 K_U06 K_U07
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U05 K_U08
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa;	K_U10
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	K_U05
C.U7.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	K_U04
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);	K_U04 K_U05
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	K_U05
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	K_U04 K_U05 K_U06
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	K_U05
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	K_U05
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	K_U05
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;	K_U05
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłąbnik, przetoki odżywcze);	K_U05
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;	K_U04 K_U05
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	K_U01 K_U04 K_U05
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;;	K_U04 K_U05 K_U06

C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne	K_U04 K_U05 K_U06
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	K_U04 K_U05
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	K_U01 K_U03 K_U04 K_U05
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	K_U04 K_U05 K_U06
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	K_U04 K_U05 K_U06
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	K_U04 K_U05 K_U06
C.U26.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;	K_U03 K_U10
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym	K_U01
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami.	K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Podstawowe czynności pielęgniarskie, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne – istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-02	Proces pielęgnowania – istota, cel, zasady, etapy.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-03	Primary Nursing – istota, odrębności.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-04	Pielęgniarstwo tradycyjne a praktyka pielęgniarska.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-05	Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia				
TP-01	Zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich.	ćwiczenia	dyskusja seminaryjna, analiza opisu przypadku	zaliczenie pisemne – procesu pielęgnowania
TP-02	Zakres opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach klinicznych, deficytach samoopieki, zaburzonym komforcie i zaburzonej sferze psychoruchowej.	ćwiczenia	dyskusja seminaryjna, analiza opisu przypadku	zaliczenie pisemne – procesu pielęgnowania
TP-03	Ustalanie celu i planu opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta.	ćwiczenia	dyskusja seminaryjna, analiza opisu przypadku	zaliczenie pisemne – procesu pielęgnowania
Laboratorium				
TP-01	Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i u mężczyzn, usuwanie cewnika z pęcherza moczowego, płukanie pęcherza moczowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobieranie krwi żyłnej do badania, pobranie krwi włósczkowej do badania poziomu cukru .	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Zasady podawania i przechowywania leków. Przygotowywanie leków. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego. Prowadzenie dokumentacji opieki pielęgniarskiej, odnotowanie wykonania zleceń w karcie zleceń lekarskich.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Przygotowanie i podawanie leków przez przewód pokarmowy: podawanie leków drogą doustną, podjęzykowo, okołopoliczkowo , drogą doodbytniczą.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Przygotowanie i podawanie leków przez układ oddechowy z zastosowaniem inhalatora: ciśnieniowego MDI, proszkowego DPI, pneumatycznego do nebulizacji.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Przygotowanie i podawanie leków miejscowo: do worka spojówkowego, do ucha , do nosa, dopochwowo, na skórę.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Podawanie leków drogą dotkankową: obliczanie dawki leku, nabieranie leku z ampułki i fiolki, podawanie leków podskórnym, podawanie insuliny i heparyny drobnocząsteczkowej, wykonanie wstrzyknięć śródskórnych, podawanie leków domięśniowo.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Podawanie leków drogą dożylną za pomocą igły iniekcyjnej. Założenie i usunięcie wkłucia obwodowego. Podawanie leków przez wkłucie obwodowe. Przygotowanie, podłączenie i odłączenie kroplowego wlewu dożylnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Monitorowanie i pielęgnowanie wkłucia centralnego i portu naczyniowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Odśluzowywanie górnych dróg oddechowych u pacjenta przytomnego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna niskiej i pośredniej wierności	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

Samokształcenie				
TP-1	Wykonanie testów paskowych do oznaczenia: ciał ketonowych we krwi i w moczu, glukozy w moczu, cholesterolu we krwi oraz innych testów paskowych.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-2	Monitorowanie i pielęgnowanie miejsca wkłucia obwodowego.	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
TP-3	Pomiar i ocena ośrodkowego ciśnienia żylnego (OCŻ).	samokształcenie	praca samodzielna z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy	zaliczenie umiejętności praktycznych i pracy pisemnej
zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych –w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej				
TP-1	Podawanie leku drogą domięśniową: obliczanie dawki leków, przygotowanie leku, podanie i udokumentowanie podania leku-pośrednia wierność.	symulacja medyczna	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-2	Przygotowanie, podłączenie wlewu dożylnego i udokumentowanie podania – pośrednia wierność.	symulacja medyczna	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-1	Pomaganie pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-2	Proces pielęgnowania w opiece nad pacjentem hospitalizowanym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-3	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-4	Planowanie i realizowanie działań pielęgniarki w zależności od określonego celu pielęgnowania.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-5	Bieżąca i końcowa ocena stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarskich.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-6	Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej wspólnie z pacjentem i jego rodziną.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-7	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobranie moczu do badania ogólnego, pobranie moczu na posiew, pobranie stolca, pobranie płwociny, pobranie wymazu z gardła. Wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia glukozy we krwi.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-8	Prowadzenie dokumentacji opieki pielęgniarskiej, w tym historii pielęgnowania, karty obserwacji, karty gorączkowej, książki raportów, karty profilaktyki i leczenia odleżyn.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-9	Przechowywanie i podawanie leków różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Stosowanie zabiegów przeciw zapalnych	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Płukanie jamy ustnej i gardła	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-12	Pomoc pacjentowi w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i zapewnianiu czystości osobistej i otoczenia.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-13	Nacieranie i oklepywanie klatki piersiowej, ćwiczenia czynne i bierne, prowadzenie gimnastyki oddechowej oraz wykonywanie inhalacji	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-14	Prowadzenie i monitorowanie diurezy dobowej. Dokumentowanie i ocena bilansu płynów.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-15	Monitorowanie, ocena i pielęgnacja miejsca wkłucia obwodowego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-16	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-17	Prawa i obowiązki pacjenta.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-18	Działania pielęgniarki w opiece nad pacjentem długotrwale unieruchomionymi z trudnościami w samoobsłudze. Ocena ryzyka rozwoju odleżyn oraz wykonywanie działań profilaktycznych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-19	Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
praktyka zawodowa				
TP-1	Pomaganie pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-2	Proces pielęgnowania w opiece nad pacjentem hospitalizowanym.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-3	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-4	Planowanie i realizowanie działań pielęgniarki w zależności od określonego celu pielęgnowania.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-5	Bieżąca i końcowa ocena stanu zdrowia i skuteczności działań pielęgniarskich.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-6	Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej wspólnie z pacjentem i jego rodziną.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-7	Przygotowanie chorego i udział w badaniach diagnostycznych: pobranie moczu do badania ogólnego, pobranie moczu na posiew, pobranie stolca, pobranie płwociny, pobranie wymazu z gardła. Wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia glukozy we krwi.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-8	Prowadzenie dokumentacji opieki pielęgniarskiej, w tym historii pielęgnowania, karty obserwacji, karty gorączkowej, książki raportów, karty profilaktyki i leczenia odleżyn.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-9	Przechowywanie i podawanie leków różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Stosowanie zabiegów przeciw zapalnych.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Płukanie jamy ustnej i gardła.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-12	Pomoc pacjentowi w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i zapewnianiu czystości osobistej i otoczenia.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-13	Nacieranie i oklepywanie klatki piersiowej, ćwiczenia czynne i bierne, prowadzenie gimnastyki oddechowej oraz wykonywanie inhalacji.	praktyka zawodowa		zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-14	Prowadzenie i monitorowanie diurezy dobowej. Dokumentowanie i ocena bilansu płynów.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-15	Monitorowanie, ocena i pielęgnacja miejsca wkłucia obwodowego.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-16	Standardy i procedury obowiązujące w pracy w oddziale.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-17	Prawa i obowiązki pacjenta.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-18	Działania pielęgniarki w opiece nad pacjentem długotrwale unieruchomionymi z trudnościami w samoobsłudze. Ocena ryzyka rozwoju odleżyn oraz wykonywanie działań profilaktycznych.	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-19	Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia	praktyka zawodowa	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W., Cybulska A. M., Grochans E., Łoś E. (red.): Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne domięśniowe i dożylnie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 2. Czekirda M.: Obliczanie dawek leków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. 3. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023. 4. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. 5. Zarzycka D., Ślusarska B. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo ćwiczenia 1 Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2006. 2. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo ćwiczenia 2 Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2006. 3. Haor B., Głowacka M.: Repetytorium podstaw pielęgniarstwa. Skrypt do przedmiotu Podstawy pielęgniarstwa – wykłady. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		315		
Praca własna studenta		75		
SUMA GODZIN:		390		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 13	10,5	

PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		2,5
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	C.W4., C.W5., C.W7.	Egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.W9., C.W10., C.U1., C.U2., C.U3., K_K05, K_K07	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom oraz pracy pisemnej – procesu pielęgnowania
laboratorium	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U6., C.U9., C.U11., C.U12., C.U14., C.U15., C.U16., C.U18., C.U24., K_K05, K_K07	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych wg check-list i kompetencji społecznych
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, napisanie pracy pisemnej	C.U6., C.U8., C.U15.	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych przypisanych zajęciom
zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (w MCSM)	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, zapoznanie z scenariuszem zajęć	C.U11., C.U12., C.U15., C.U26., K_K05, K_K06, K_K07	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom

zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.U1.,C.U2.,C.U3.,C.U4.,C.U5., C.U6.,C.U7.,C.U8.,C.U9.,C.U10., C.U11.,C.U12.,C.U14.,C.U15., C.U16.,C.U17.,C.U18.,C.U19., C.U20.,C.U21.,C.U22.,C.U23., C.U24.,C.U25.,C.U26.,C.U48., C.U49.,K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom oraz opracowanego procesu pielęgnowania
praktyka zawodowa	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.U1.,C.U2.,C.U3.,C.U4.,C.U5., C.U6.,C.U7.,C.U8.,C.U9.,C.U10., C.U11.,C.U12.,C.U14.,C.U15., C.U16.,C.U17.,C.U18.,C.U19., C.U20.,C.U21.,C.U22.,C.U23., C.U24.,C.U25.,C.U26.,C.U48., C.U49., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.	zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom oraz opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem Studiów PWSTE w Jarosławiu.

Formy i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne zaznaczonej czynności spełniające następujące kryteria:

praca indywidualna, zawierająca stronę tytułową, bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron, czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm. Tekst powinien być wyjustowany (wyrównany) oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Pisząc samokształcenie należy uwzględnić następujące elementy:

- definicja i cel- 2 pkt
- przygotowanie sprzętu- 2 pkt
- przebieg wykonania czynności - 4pkt
- piśmiennictwo- 2 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry, 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny (60%)
- poniżej 6pkt. – niedostateczny

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% na praktykach zawodowych.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności praktycznej.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”.

4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 5) Egzamin w semestrze II, w sesji letniej – test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 90 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.
- 6) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 7) Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów –poprawnych odpowiedzi) z egzaminu.
- 8) Skala ocen:
  - bardzo dobry (5,0) – 60-56 pkt.
  - plus dobry (4,5) – 55-51pkt.
  - dobry (4,0) – 50-46 pkt.
  - plus dostateczny (3,5) – 45-41 pkt.
  - dostateczny (3,0) – 40-36 pkt.
  - niedostateczny (2,0) poniżej 36pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie pisemne zaznaczonej czynności spełniające następujące kryteria:

praca indywidualna, zawierająca stronę tytułową, bibliografię, przedstawioną w następujący sposób: nazwisko autora, inicjały imion, tytuł publikacji, tytuł czasopisma, numer i rok wydania, nr stron, czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5, marginesy, lewy - 3,5 cm, prawy- 2,5 cm, dolny- 2,5 cm, górny- 2,5 cm. Tekst powinien być wyjustowany (wyrównany) oraz zwarty bez zbędnych odstępów. Wydruk dwustronny.

Pisząc samokształcenie należy uwzględnić następujące elementy:

- definicja i cel- 2 pkt
- przygotowanie sprzętu- 2 pkt
- przebieg wykonania czynności - 4pkt
- piśmiennictwo- 2 pkt

Kryteria zaliczenia:

- 10 pkt. – bardzo dobry,
- 9 pkt. - plus dobry,
- 8 pkt. – dobry, 7 pkt. – plus dostateczny,
- 6 pkt. – dostateczny (60%)
- poniżej 6pkt. – niedostateczny

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych w warunkach symulowanych i rzeczywistych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów)
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności praktycznej przypisanej do zajęć.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Zaliczenie każdej kompetencji społecznej co najmniej na ocenę dostateczną.

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 3-1 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego;
- 3-1 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
- 3-1 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 3-1 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 3-1 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry(15-14 pkt.)
- 4,5 – plus dobry(13-12 pkt.)
- 4,0 – dobry(11 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

Kryteria oceny pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.
- Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 3 do 0 pkt.
- Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.
- Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)
- 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2) Frekwencja 100% - udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 3-1 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 3-1 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
- 3-1 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 3-1 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 3-1 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry(15-14 pkt.)
- 4,5 – plus dobry(13-12 pkt.)
- 4,0 – dobry(11 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

- Opis przypadku – od 3 do 0 pkt.
- Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 3 do 0 pkt.
- Trafność wyłonienia celu działania – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 3 do 0 pkt.
- Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 3 do 0 pkt.
- Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 3 do 0 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 24 do 22 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (od 21 do 20 pkt.)
- 4,0 – dobry (od 19 do 18 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 17 do 16 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 15 do 14 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Promocja zdrowia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023 /2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	20	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	

RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma wiedzę ze szkoły średniej – zakres biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie w wymiarze podstawowym.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z uwarunkowaniami zachowań zdrowotnych pacjenta, czynnikami ryzyka chorób wynikających ze stylu życia, metodami i formami profilaktyki i prewencji chorób oraz zachowaniami zdrowotnymi różnych grup społecznych, zasadami opracowywania i wdrażania programów promocji zdrowia. 2. Kształtowanie umiejętności opracowywania i wdrażania programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej		K_W05
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia		K_W05
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym		K_W05
Umiejętności – potrafi			
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia		K_U01
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych		K_U01
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia		K_U01
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych		K_U01
Kompetencje społecznych - jest gotów do			
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną		K_K01.
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta		K_K02.
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem		K_K03.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.		K_K04.
UWAGA!			
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Cele i kierunki działań promocji zdrowia. Metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Strategia promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Paradygmaty zdrowia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Utrzymanie zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Ćwiczenia				
TP-07	Opracowanie działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji, pracy.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-08	Opracowanie indywidualnego programu promocji zdrowia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-09	Projekcja metod, form kształtowania prawidłowych zachowań wobec różnych grup społecznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-10	Przygotowanie środków dydaktycznych i materiałów informacyjnych na potrzeby edukacji zdrowotnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż, dyskusja	opracowanie i prezentacja programu promocji zdrowia, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
samokształcenie kierowane				
TP-11	Uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.	samokształcenie kierowane	Samokształcenie	opracowanie programu promocji zdrowia
TP-12	Samokontrola stanu zdrowia i motywacja do zachowań prozdrowotnych.	samokształcenie kierowane	Samokształcenie	opracowanie programu promocji zdrowia
TP-13	Etyka w promocji zdrowia.	samokształcenie kierowane	Samokształcenie	opracowanie programu promocji zdrowia
TP-14	Narodowy Program Zdrowia.	samokształcenie kierowane	Samokształcenie	opracowanie programu promocji zdrowia
zajęcia praktyczne				
TP-15	Rozpoznawanie zagrożeń zdrowia w środowisku życia, nauki, pracy jednostki/grupy.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-16	Gromadzenie danych o stanie zdrowia i istnieniu zachowań stanowiących zagrożenie dla zdrowia pacjenta, rodziny, społeczności.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-17	Ocena poziomu wiedzy i umiejętności odbiorcy/grupy dla potrzeb utrzymania i przywracania zdrowia.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-18	Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej w zakresie edukacji zdrowotnej zorientowanej na promocje zdrowia, profilaktykę, terapię lub rehabilitację, dla potrzeb indywidualnego odbiorcy/grupy.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-19	Planowanie działań edukacyjnych w stosunku do indywidualnego odbiorcy/grupy. Współpraca z odbiorcą/grupą w planowaniu działań edukacyjnych.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-20	Konstruowanie edukacyjnego programu zdrowotnego w odniesieniu do konkretnego odbiorcy/grupy.	zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenie umiejętności praktycznych, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Karski J.B.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2003.
2. Kasperczuk T., Mucha D. (red.): Promocja zdrowia i żywienia w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym. Wyd. Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia, Kraków 2014.
3. Korporowicz V.: Promocja zdrowia: Kształtowanie przyszłości. Wyd. Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa 2008.
4. Kulik T.B., Latański M. (red.): Zdrowie publiczne. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002.
5. Ślusarska B.: Działania edukacyjne w pracy pielęgniarki z pacjentem. [w:] Ślusarska B., Zarzycka D., K. Zahradniczek K. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Tom II. Wydawnictwo Czelej 2004, s. 967 - 975.

Literatura uzupełniająca:

1. Abramczyk A.: Problemy edukacji zdrowotnej w rodzinie i środowisku lokalnym. [w:] Kawczyńska-Butrym Z. (red.). Pielęgniarstwo rodzinne. Teoria i praktyka Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1997, s. 239 – 276.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	50
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,3
	Praca własna studenta		1,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Wykład	- przygotowanie do egzaminu	C.W16.,C.W17., C.W18.,	-zaliczenie na ocenę– test
Ćwiczenia	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, -przygotowanie i zaprezentowanie projektu z zakresu promocji zdrowia	C.U29., C.U30., C.U31., C.U32.	- zaliczenie ustne, - zaliczenie umiejętności praktycznych, -prezentacji opracowanego projektu z zakresu promocji zdrowia/edukacji zdrowotnej
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	C.W16., C.W17., C.W18.	- zaliczenie pisemne – prezentacja na wskazany temat z zakresu edukacji zdrowotnej
Zajęcia praktyczne	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie prezentacji na wskazany temat zdrowotny	C.U29., C.U30.,C.U31., C.U32.	-zaliczenie opracowanej prezentacji

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

3. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.

4. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 4) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy zgodnie z regulaminem studiów).
- 5) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia dla pacjentów, rodzin oraz grup społecznych.
- 6) Uzyskania oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.

5. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z promocji zdrowia, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze I, przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 20 pytań z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązania testu 20 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 50% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie w sesji podstawowej.
- 3) Skala ocen:

Max. 20 pkt

Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt

Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt

Dobry (4,0) – 15 -16 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt

Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt

Niedostateczny (2,0) – poniżej 15 punktów

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną
- 2) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy zgodnie z Regulaminem studiów).
- 3) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia.

Punktacja i kryteria oceny z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia:

- 1) 1-3 pkt. – zgodność programu z tematem;
- 2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 4) 1-3 pkt – atrakcyjność przedstawionego programu zdrowia;
- 5) 1-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 4) 1-5 pkt przestrzeganie Regulaminu studiów;
- 5) 1-5 pkt ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane zadania;
- 6) 1-5 pkt dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z opracowania i przedstawienia programu promocji zdrowia oraz ocena z kompetencji społecznych.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną
- 2) Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej co najmniej dostatecznej (minimum 50% uzyskanych punktów) z opracowania programu promocji zdrowia

Punktacja i kryteria oceny opracowania programu promocji zdrowia

- 1) 1-3 pkt. – zgodność programu promocji zdrowia z tematem;
- 2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 4) 1-3 pkt – atrakcyjność programu zdrowia;
- 5) 2-3 pkt – aktualność zastosowanego piśmiennictwa

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z programu promocji zdrowia:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

W sytuacji gdy student z przygotowanego programu promocji zdrowia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie w czasie sesji podstawowej.

4. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia) zaliczenie
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z promocji zdrowia, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego;
  - 2) 1-3 pkt przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt przestrzeganie zasad etyki zawodowej
  - 4) 1-3 pkt ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane zadania oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów;

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej – programu promocji zdrowia, realizowanego podczas zajęć praktycznych:

1-3 pkt. – zgodność programu promocji zdrowia z tematem;

1-3 pkt – poprawność merytoryczna i aktualność zastosowanego piśmiennictwa;

1-3 pkt – aktualność zagadnień;

1-3 pkt – atrakcyjność programu promocji zdrowia;

1-3 pkt –estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna).

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z pracy pisemnej – programu promocji zdrowia, realizowanego podczas zajęć praktycznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)

4,5 – plus dobry (13 pkt)

4,0 – dobry (11-12 pkt)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt)

2,0 -niedostateczny (poniżej 8 pkt).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych stanowi średnia trzech ocen, tj. ocena z umiejętności wymienionych w „Karcie umiejętności kształcenie w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i ”Dzienniku zajęć praktycznych” druga ocena z kompetencji społecznych oraz ocena z pracy pisemnej programu promocji zdrowia, realizowanego podczas zajęć praktycznych.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Organizacja pracy pielęgniarzkiej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
---	--

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: **Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny**

Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarzkiej
--------------------------------	--

Rok studiów: I	Semestr: I
-----------------------	-------------------

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
---	---

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	20	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka): samokształcenie	10	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	30	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowe wiadomości z zakresu zdrowia publicznego i podstaw pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Zapoznanie studenta z podstawami organizacji pracy pielęgniarstwa.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	K_W07
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwach;	K_W07
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstwa i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	K_W06 K_W07
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	K_W07
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	K_W07
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej.	K_W07
Umiejętności – potrafi		
C.U38.	podjąć decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	K_U11.
C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	K_U11.
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwa;	K_U10. K_U11.
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu	K_U10. K_U11.
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.	K_U11.
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek w Polsce – kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-02	Rynek pracy dla pielęgniarek – formy zatrudnienia i kwalifikacje wymagane na stanowiskach pracy w podmiotach leczniczych.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-03	Proces rekrutacji pielęgniarek na stanowiska pracy w podmiotach leczniczych – dokumenty wymagane przez pracodawców (list motywacyjny, CV, prawo wykonywania zawodu, dyplom ukończenia szkoły pielęgniarskiej).	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-04	Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pielęgniarki na stanowisku pracy, wyposażenie stanowiska pracy.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-05	Teoretyczne podstawy planowania i organizacja pracy własnej, w tym kierownika.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-06	Nadzór w pielęgniarstwie i ocena pracy podległego personelu.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-07	Planowanie pracy zespołowej – podział pracy i dobór metod sprawowania opieki, komunikowanie się w zespole, harmonogram czasu pracy oraz obowiązujące regulacje prawne.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test
TP-08	Zagrożenia w pracy pielęgniarek i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pisemne - test

TP-09	Pojęcie jakości opieki zdrowotnej, systemy zarządzania jakością w ochronie zdrowia, zewnętrzne i wewnętrzne metody zapewnienia jakości.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pismenne - test
TP-10	Zapewnienie jakości opieki pielęgniarskiej – standardy praktyki pielęgniarskiej i procedury medyczne, narzędzia oceny jakości.	Ćwiczenia	objaśnienie dyskusja m. pracy w grupach m. przewodniego tekstu	Zaliczenie pismenne - test
Samokształcenie				
TP-11	Aktywne poszukiwanie ofert pracy w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara – przegląd różnych źródeł informacji o możliwościach zatrudnienia. Planowanie osobistego rozwoju zawodowego.	Samokształcenie	objaśnienie m. przewodniego tekstu m. realizacji zadań	Przygotowanie CV, listu motywującego i podania o pracę
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ksykiewicz – Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej Lublin, Wydawnictwo Czelej, 2004. 2. Ksykiewicz – Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie Lublin, Wydawnictwo Czelej, 2005 (dodruk 2015). 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dowigałło Z.: Problemy Organizacji pracy kierowniczej Jarosław, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Jarosławiu, 2003. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
				Liczba punktów ECTS

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach własnej pracy	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie do zaliczenia	C.W26., C.W27., C.W28., C.W29., C.W30., C.W31., C.U38., C.U39., C.U40., C.U41.	zaliczenie pisemne na ocenę – test
Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie samodzielnej pracy pisemnej na temat TP-11.	C.U42.	zaliczenie pisemne na ocenę – praca pisemna

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń – Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Student przystępuje do zaliczenia pisemnego w semestrze pierwszym przed rozpoczęciem sesji zimowej.
- 2) Wszyscy studenci piszą test składający się z dwudziestu pytań jednokrotnego wyboru.
- 3) Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt. Za odpowiedź nieprawidłową 0 punktów. Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zaliczenia jest uzyskanie minimum 50% poprawnych odpowiedzi.
- 4) Skala ocen i punktacja – max.20 pkt.:
  - bardzo dobry (5,0) – 20-18 pkt.
  - plus dobry (4,5) – 17-16 pkt.
  - dobry (4,0) – 15-14 pkt.
  - plus dostateczny (3,5) – 13-12 pkt.
  - dostateczny (3,0) – 11-10 pkt.
  - niedostateczny (2,0) poniżej 10 pkt.
- 5) W sytuacji, gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z pracy pisemną na temat „Aktywne poszukiwanie ofert pracy w zawodzie pielęgniarzki/pielęgniarsza – przegląd różnych źródeł informacji o zatrudnieniu. Planowanie osobistego rozwoju zawodowego.”
- 3) Kryteria oceny pracy pisemnej i punktacja – max. 16 pkt.:
  - poprawność i szczegółowość opracowania – od 0 do 4 pkt.
  - poprawność terminologiczna i językowa – od 0 do 3 pkt.
  - prawidłowy i logiczny układ treści – od 0 do 3 pkt.
  - jasność i zrozumiałość treści – od 0 do 3 pkt.
  - estetyka pracy – od 0 do 3 pkt.
- 4) Skala ocen i punktacja:
  - bardzo dobry (5,0) – 16 pkt
  - plus dobry (4,5) – 15-14 pkt.
  - dobry (4,0) – 13-12 pkt.
  - plus dostateczny (3,5) – 11-10 pkt.
  - dostateczny (3,0) – 9-8 pkt.
  - niedostateczny (2,0) – poniżej 8 pkt.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Etyka zawodu pielęgniarstwa		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	-
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka): samokształcenie	10	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	40	RAZEM:	-
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ul style="list-style-type: none"> • wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu podstaw pielęgniarstwa i psychologii. • umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł. 			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu etyki zawodu pielęgniarstwa oraz doskonalenie umiejętności rozwiązywania dylematów etycznych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej			K_ W7
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki			K_ W7
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki			K_ W7
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej			K_ W7
Umiejętności – potrafi				
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej.			K_ U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K7
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Etyka jako teoria moralności. Zasady etyki. Główne typy teorii etycznych.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-02	Podstawowe zasady moralne we współczesnej opiece nad zdrowiem.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test

TP-03	Wprowadzenie do etyki zawodu pielęgniarki. Aksjologia wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-04	Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarskiej. Istota podejmowania decyzji etycznych.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-05	Kodeksy etyki zawodowej pielęgniarek.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-06	Etyka a prawo. Odpowiedzialność etyczna pielęgniarki.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-07	Pielęgniarka wobec dylematów moralnych w pracy zawodowej. Medyczne, etyczne i prawne aspekty sprzeciwu sumienia w praktyce pielęgniarki i położnej.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
TP-08	Bioetyka i etyka pielęgniarska.	Wykład	Wykład, metody interaktywne, dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę - test
Ćwiczenia				
TP-09	Historia etyki pielęgniarstwa, przysięga Hipokratesa, przysięga im. Florencji Nightingale.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-10	Zastosowanie głównych teorii i koncepcji etycznych oraz filozoficznych w pielęgniarstwie.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-11	Kodeks etyki zawodowej polskiej pielęgniarki i położnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-12	Prawa pacjenta a Kodeks etyki zawodowej polskiej pielęgniarki i położnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-13	Wartości zawodowe oraz dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej pielęgniarki. Etyczna analiza i podejmowanie decyzji.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
Seminarium				

TP-14	Bioetyka jako współczesna postać refleksji moralnej nad założeniami teoretycznymi i praktyką opieki zdrowotnej.	samokształcenie	czytanie wskazanej literatury	Zaliczenie pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wrońska I. i Mariański J.: Etyka w pracy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa studiów licencjackich. Wyd. Czelej, Lublin 2002. 2. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej, 2003. 3. Fry S.T., Johnstone M. J.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa. Zasady podejmowania decyzji etycznych. Wydawnictwo Makmed, 2009. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sinkiewicz W., Grabowski R. (red.): Medyczne, etyczne i prawne aspekty sprzeciwu sumienia w praktyce medycznej. Bydgoszcz 2015 – PDF. 2. Różańska J, Chańska W.:Bioetyka. Wydawnictwo a Wolters Kluwer business, Warszawa 2022. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		30		
SUMA GODZIN:		60		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1
	Praca własna studenta			1
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.</p>				
forma zajęć	forma aktywności studenta	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia	10	D.W03. D.W07. D.W10.	Test jednokrotnego wyboru

Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	10	D.W03. D.W07. D.W10.	Obserwacja w trakcie zajęć Zaliczenie pisemne
samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	10	D.W07. D.U01. D.U15. D.U18.	Zaliczenie pisemne - Test jednokrotnego wyboru.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń

1) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).

Ocena podsumowująca:

I. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 60% poprawnych odpowiedzi).

2) Zaliczenie na ocenę w semestrze II w sesji letniej - test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut

Kryteria oceny testu:

Max.20 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 20 pkt.

Dobry plus (4,5) – 19-18 pkt.

Dobry (4,0) – 17-16 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 15-14 pkt.

Dostateczny (3,0) – 13-12 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 12 pkt.

Zakres weryfikowanych efektów – C.W12. C.W13. C.W14. C.W15.

W sytuacji, gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

II. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze drugim. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi zgodnie z regulaminem studiów).

3. Obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.

4. Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W12. C.W13. C.W14. C.W15. C.U27.

III. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

1) Zaliczenie na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną.

2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

Kryteria oceny testu:

Max.10 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 10 pkt.

Dobry plus (4,5) – 9 pkt.

Dobry (4,0) – 8 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 7 pkt.

Dostateczny (3,0) – 6-5 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 5 pkt.

Zakres weryfikowanych efektów C.W13

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

--

odpowiedzialnego za zajęcia)

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Koordynatora

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Dietetyka**   Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:

Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **polski**   Rodzaj zajęć: **Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa**

Rok studiów: I   Semestr: II

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2   Koordynator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o anatomii, fizjologii, patologii poszczególnych narządów i układów organizmu ludzkiego, terapii diety, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu.
2. Student posiada umiejętność gromadzenia danych o pacjencie (wywiad, obserwacja, pomiar parametrów, analiza dokumentacji), w procesie diagnozowania i leczenia oraz posiada wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada wiedzę na temat: ilościowego i jakościowego zapotrzebowania organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby ,roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia i aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych, dysfunkcji wymagających żywienia dietetycznego, metod oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia, stosowanych metod żywienia dietetycznego, planowania żywienia dietetycznego w wybranych schorzeniach. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia dietetycznego oraz żywienia dietetycznego. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe	K_W01 K_W03 K_W05
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego	K_W01 K_W02
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania diety terapii	K_W02
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	K_W02
Umiejętności – potrafi		
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	K_U08 K_U01
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach	K_U05 K_U01
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	K_U09 K_U01
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01.
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02.

K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03.		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04.		
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05.		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Podstawy dietetyki: definicja dietetyki ,technologia żywienia, edukacja żywieniowa; określenie żywienia dietetycznego; przemiany energetyczne w organizmie człowieka. Bilans energetyczny ustroju i zapotrzebowanie na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby. Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test, krótkie ustrukturyzowane pytania

TP-02	<p>Podstawy żywienia dietetycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje i charakterystyka diet; • zróżnicowanie diet u dzieci i dorosłych; • przykłady zastosowania żywienia dietetycznego w wybranych stanach zdrowia; • niedożywienie i jego następstwa; • żywienie dojelitowe i pozajelitowe; <p>Udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym.</p>	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test, krótkie ustrukturyzowane pytania
TP-03	<p>Zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prawidłowe żywienie, wady żywienia; 2) żywienie człowieka w zdrowiu; <p>Zasady żywienia dietetycznego i powikłania dietoterapii.</p>	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test, krótkie ustrukturyzowane pytania
TP-04	Rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test, krótkie ustrukturyzowane pytania
Ćwiczenia				
TP-05	Ocena stanu odżywienia i sposobu żywienia z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.
TP-06	Zasady prawidłowego żywienia osób zdrowych w różnym wieku. Układanie jadłospisów.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.
TP-07	Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego – klasyfikacja diet. Zasady żywienia dojelitowego i pozajelitowego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.

TP-08	Diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach. Poradnictwo w zakresie żywienia. Obowiązki pielęgniarki a obowiązki dietetyka.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.
TP-09	Dobór środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawianie na nie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielanie informacji na temat ich stosowania.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie pisemne na ocenę - krótkie ustrukturyzowane pytania; zadania praktyczne.
samokształcenie kierowane				
TP-10	Formy leczenia żywieniowego- żywienie enteralne i parenteralne. Zadania pielęgniarki w leczeniu żywieniowym.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	-analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego tematu pracy
TP-11	Rodzaje diet stosowanych w leczeniu chorób.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	-analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego tematu pracy
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: *np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy #np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ostrowska L.: Dietetyka:kompendium.PZWL Warszawa 2021 2) Dominiak I.,Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd. Edumetriq, Sopot 2016. 3) Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnieie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa, 2018. 4) Width M. , Reinhard T. : Dietetyka kliniczna. Urban & Partner, Wrocław, 2017. 5) PayneA. , Barker H.: Dietetyka i żywienie kliniczne. Urban & Partner, Wrocław, 2017. 6) Włodarek D., Lange E., Kozłowska L., Głębska D.:Dietoterapia.PZWL, Warszawa 2015. 6) ChevallierL.: 60 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Edra Urban & Partner, Wrocław 2015. 				

Literatura uzupełniająca:

- 1) Ziemiański S.: Normy żywienia człowieka – fizjologiczne podstawy. PZWL, Warszawa 2001.
- 2) Polskie Towarzystwo Żywienia Pozajelitowego i Dojelitowego; Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego. Scientifica, Kraków, 2014.
- 3) Campbell T. Colin, Campbell II Thomas M.T.: Nowoczesne zasady odżywiania. Przelomowe badanie wpływu żywienia na zdrowie. Galaktyka, Łódź 2011.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- przygotowanie do zliczenia na ocenę	C.W22., C.W23., C.W24., C.W25.	Test zaliczeniowy- pisemny
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury	C.U35. C.U36., C.U37., C.W23.,	- zaliczenia pisemne,
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	C.W23	-analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego tematu pracy

KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: 1. Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów i ćwiczeń</u>: 2) Obecność na wykładach i ćwiczeniach zgodna z Regulaminem studiów.

Ocena podsumowująca: **1. Forma i warunki zaliczenia wykładów**

- 1). Zaliczenie pisemne z oceną, – test wyboru, krótkie ustrukturyzowane pytania.
- 2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% na 100% punktów zaliczenia poprawnych odpowiedzi).

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń

- 1) Obecność na ćwiczeniach zgodna z regulaminem studiów.
- 2) Uzyskanie z 3 pisemnych zaliczeń oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% na 100% punktów z każdego zaliczenia). Zaliczenia będą miały formę pytań otwartych i zamkniętych.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Test składający się z 15-20 pytań obejmujący treści programowe wykładów – czas rozwiązywania testu 45 minut oraz pytania zamknięte i krótkie ustrukturyzowane pytania – 15-20 pytań obejmujących treści programowe ćwiczeń.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W22.-C.W25.,C.U35.-C.U37.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

- 1). Zaliczenie na ocenę w semestrze II.
- 2). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.
- 3). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma z pracy pisemnej minimum 60% na 100% możliwych do osiągnięcia.

Opis metody weryfikacji efektów kształcenia:

- 1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.
- 2). Kryteria oceny pracy pisemnej:
  1. poprawność terminologiczna i językowa,
  2. prawidłowy i logiczny układ treści,
  3. jasność i zrozumiałość treści,
  4. przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki),
  5. szczegółowość opracowania,
  6. właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,
  7. estetyka pracy.
- 2). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W23.-C.W25.,C.U35.-C.U36.

Ocena poziomu osiągnięcia efektów kształcenia modułu/przedmiotu

Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie –aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje

społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza nie zadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności –nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Podstawowa Opieka Zdrowotna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
Rok studiów: I	Semestr: II
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):samokształcenie	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada wiedzę o: czynnikach warunkujących zdrowie, potrzebach zdrowotnych jednostki, rodziny i grupy społecznej oraz ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student ma opanowaną wiedzę na temat: świadczenia opieki nad pacjentem i rodziną, w środowisku zamieszkania, nauki i pracy.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej	K_W03 K_W05
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia	K_W04 K_W06 K_W07
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej	K_W04
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży	K_W05 K_W06 K_W07
Umiejętności – potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem	K_U03 K_U08
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa	K_U03

C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną	K_U03
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów	K_U03
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	K_U01
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych	K_U01
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia	K_U03 K_U01
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08 K_U01
C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych	K_U10 K_U08
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
<p>UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Miejsce podstawowej opieki zdrowotnej w systemie ochrony zdrowia	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Zadania i cele podstawowej opieki zdrowotnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Zakres świadczeń w podstawowej opiece zdrowotnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Rola podstawowej opieki zdrowotnej, w promocji i edukacji zdrowia rodziny.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Zakres kompetencji lekarza rodzinnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Kompetencje pielęgniarki środowiskowej /rodzinnej, położnej środowiskowej/rodzinnej, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-07	Miejsce pielęgniarstwa środowiskowego, w reformowanej podstawowej opiece zdrowotnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-08	Standardy pielęgnowania w pielęgniarstwie rodzinnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-09	Specyfika procesu pielęgnowania, realizowanego przez pielęgniarkę środowiskową.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-10	Ocena zdrowia i funkcjonowania osób starszych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe

TP-11	Narzędzia do ogólnej oceny zdrowia osób starszych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
samokształcenie kierowane				
TP-12	Interdyscyplinarna opieka nad człowiekiem niepełnosprawnym, przewlekle i obłożnie chorym i jego rodziną w środowisku domowym.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne
TP-13	Osoby starsze zdrowe, chore, żyjące samotnie lub w rodzinie jako podmiot opieki pielęgniarki POZ.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne
TP-14	Opieka zdrowotna nad osobą aktywną zawodowo. Zagrożenia zdrowia w środowisku pracy. Choroba zawodowa. Zakres danych do diagnozy pielęgniarskiej w aspekcie profilaktyki i promocji zdrowia pracowników w środowisku pracy.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-15	Organizacja opieki zdrowotnej nad uczniem w środowisku nauczania i wychowania	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-16	Specyfika pracy pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-17	Założenia „szkoły promującej zdrowie”.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-18	Zadania związane z organizacją pracy, opieką nad ogółem uczniów, nadzorem środowiskowymi metody ich realizacji.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-19	Udział pielęgniarki w ocenie uczniów z problemami zdrowotnymi. Sposób prowadzenia dokumentacji zdrowia ucznia	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece Zdrowotnej. Wydanie 1.Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
2. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Kawczyńska – Butrym Z.: Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 1995.
2. Kawczyńska – Butrym Z. Pielęgniarstwo Rodzinne, Teoria i Praktyka. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1997.
- 3.Kawczyńska – Butrym Z. Rodzina – zdrowie – choroba. Koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2001.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			

Forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- - czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	C.W20. C.W21 C.W19.	- zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia	C.W20 C.W19 C.U1. C.U2. C.U3.C.U5. C.U28. C.U29. C.U30. C.U31. C.U33. C.U34	zaliczenie pisemne
Zajęcia praktyczne	przygotowanie do zajęć- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U1. C.U2. C.U3.C.U5. C.U28. C.U29. C.U30. C.U31. C.U33. C.U34 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium w formie ustnej z tematów realizowanych w trakcie zajęć praktycznych- zaliczenie umiejętności praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA			
<p>Ocena kształtująca :</p> <p>1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:</p> <p>1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.</p> <p>2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:</p> <p>1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).</p>			

Ocena podsumowująca :

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.

Egzamin w semestrze II w sesji letniej – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań.

Czas rozwiązywania testu 40 minut z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) . Uzyskanie oceny niedostatecznej z egzaminu, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do egzaminu w drugim terminie.

Skala ocen:

Max.30 pkt. :

Bardzo dobry (5,0) – 27-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 24-26pkt.

Dobry (4,0) – 21-23 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 18-20 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-17 pkt.

Niedostateczny(2,0)-poniżej 15pkt

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

3) Zaliczenie na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.

Opis metody weryfikacji efektów uczenia się:

1) 1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

8) Zaliczenie na ocenę w semestrze II.

9) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

10) Zaliczenie na ocenę pozytywną, kolokwium w formie ustnej, co najmniej dostateczną oraz każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z podstawowej opieki zdrowotnej, w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

1. Zaliczenie na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej –co najmniej dostatecznej, z pracy napisanej na temat i oddanej we wskazanym przez nauczyciela prowadzącego terminie.

Opis metody weryfikacji efektów uczenia się:

1). Student opracuje na piśmie na podstawie aktualnej literatury, w formie informatora albo zaleceń dla pacjenta (lub opiekuna) jeden z tematów samokształcenia wskazany przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne.

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1. Zaliczenie na ocenę w semestrze II.

Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

Zaliczenie na ocenę pozytywną, kolokwium w formie ustnej, co najmniej dostateczną oraz każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z podstawowej opieki zdrowotnej, w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus	
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Podstawowa Opieka Zdrowotna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
Rok studiów: III	Semestr: V
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	10	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	20 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 70 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	100	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student posiada wiedzę o: czynnikach warunkujących zdrowie, potrzebach zdrowotnych jednostki, rodziny i grupy społecznej oraz ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student ma opanowaną wiedzę na temat: świadczenia opieki nad pacjentem i rodziną, w środowisku zamieszkania, nauki i pracy.
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi oraz przygotowania chorych i rodziny do samoopieki i samopielęgnacji.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgnarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem	K_U03 K_U04
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa	K_U03 K_U04 K_U08
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną	K_U07
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	K_U03 K_U05 K_U08
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa	K_U03
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi	K_U01
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów	K_U04 K_U05
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	K_U04 K_U05
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych	K_U06
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia	K_U06 K_U07
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08 K_U09 K_U10 K_U11

C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych			K_U03 K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02
K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem			K_K03
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K05
K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			K_K06
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				

TP-01	Kontraktowanie oraz formy organizacyjne, kontraktowania świadczeń zdrowotnych lekarskich i pielęgniarskich, w podstawowej opiece zdrowotnej.	ćwiczenia	ćwiczenia-praca w grupach	zaliczenie pisemne – proces pielęgnowania
TP-02	Zakres gromadzonych informacji o rodzinie dla potrzeb: promocji zdrowia, profilaktyki, w sytuacji choroby, czy niepełnosprawności, jednego z członków rodziny.	ćwiczenia	ćwiczenia-praca w grupach	zaliczenie pisemne – proces pielęgnowania
TP-03	Zakres i cele diagnozy środowiskowej społeczności lokalnej.	ćwiczenia	ćwiczenia-praca w grupach	zaliczenie pisemne – proces pielęgnowania
TP-04	Doradztwo, edukacja i wsparcie jako metody pracy z rodziną.	ćwiczenia	ćwiczenia-praca w grupach	zaliczenie pisemne – proces pielęgnowania
TP-05	Specyfika procesu pielęgnowania, realizowanego przez pielęgniarkę środowiskową / rodzinną, z zastosowaniem znaków graficznych, informujących o chorobach i patologii społecznej, strukturalnych cechach rodziny, więziach w rodzinie.	ćwiczenia	ćwiczenia-praca w grupach	zaliczenie pisemne – proces pielęgnowania
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-06	Pacjent z nadciśnieniem tętniczym w gabinecie POZ .Realizacja świadczeń z zakresu kompetencji pielęgniarki POZ.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-07	Pacjent z cukrzycą w gabinecie POZ. Realizacja świadczeń z zakresu kompetencji pielęgniarki POZ.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-08	Pacjent ze schorzeniami narządu ruchu w gabinecie POZ. Realizacja świadczeń w ramach kompetencji pielęgniarki POZ.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis , instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-09	Pacjent geriatryczny z chorobą przewlekłą w gabinecie POZ. Realizacja świadczeń w ramach kompetencji pielęgniarki POZ.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-10	Organizacja opieki zdrowotnej w poradni POZ.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-11	Specyfika pracy pielęgniarki w poradni POZ (poradnia dla dzieci zdrowych i chorych, punkt szczepień, gabinet zabiegowy, poradnia dla dorosłych)	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-12	Zadania poradni w aspekcie sprawowania czynnej opieki nad pacjentem lekko chorym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-13	Lekarz rodzinny w systemie ochrony zdrowia – funkcje lekarza rodzinnego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-14	Zadania i kompetencje pielęgniarki realizującej funkcję terapeutyczną, opiekuńczą, profilaktyczną i prozdrowotną.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-15	Specyfika pracy w pielęgniarstwie środowiskowym/rodzinnym (gabinet pielęgniarki POZ, środowisko zamieszkania pacjenta)	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-16	Pozyskiwanie danych o pacjencie i jego rodzinie, w środowisku zamieszkania, zgodnie ze standardami w pielęgniarstwie rodzinnym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-17	Realizowanie procesu pielęgnowania w środowisku zamieszkania pacjenta, zgodnie ze standardami w pielęgniarstwie rodzinnym, z zastosowaniem wiodących w pielęgniarstwie środowiskowym/rodzinnym teorii pielęgnowania oraz posługiwanie się znakami graficznymi informującymi o chorobach i patologii społecznej, strukturalnych cechach rodziny, więziach w rodzinie.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-18	Współpraca, z różnymi instytucjami (opieka społeczna, powiatowe centrum pomocy rodzinie, poradnia uzależnień), w zakresie sprawowania opieki nad rodziną patologiczną, nad osobami niepełnosprawnymi, rodziną o niskich dochodach.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-19	Przygotowywanie dokumentacji w formie procesu pielęgnowania, w rozpoznanym środowisku zamieszkania pacjenta.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.

2. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.

Literatura uzupełniająca:

- 1.Kawczyńska – Butrym Z.: Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 1995.
- 2.Kawczyńska – Butrym Z. Pielęgniarstwo Rodzinne, Teoria i Praktyka. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1997.
3. Kawczyńska – Butrym Z. Rodzina – zdrowie – choroba. Koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2001.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	100
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	3,3
	Praca własna studenta		0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury	C.U1. C.U2. C.U3.C.U5. C.U28. C.U29. C.U30. C.U31. C.U33. C.U34	-zaliczenie pisemne na ocenę - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	C.U1. C.U2. C.U3.C.U5. C.U28. C.U29. C.U30. C.U31. C.U33. C.U34 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie udziału w symulacji

Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.U1. C.U2. C.U3.C.U5. C.U28. C.U29. C.U30. C.U31. C.U33. C.U34 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania
--	--	---	---

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

- 2) Oddanie w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prowadzącego ćwiczenia pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z podstawowej opieki zdrowotnej, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Oddanie w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prowadzącego zajęcia praktyczne pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 6) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca :

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas ćwiczeń – Studium indywidualnego przypadku
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 1 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

6 pkt.(60% na 100%), 6 pkt. – 3,0; 6,5 -7 pkt. – 3,5, 7,5-8pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. –5,0).

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.

2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z podstawowej opieki zdrowotnej, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

4) Zaliczenie symulacji medycznej.

5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,

1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;

1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;

1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry(14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry(12-13 pkt.)

4,0 – dobry(11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.

2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.

3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.

4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.

1) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

2) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

3) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry(od 18 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 14 pkt.)

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze V stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności, oceny z kompetencji społecznych oraz oceny z symulacji medycznej.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową którą stanowi średnia ocen z całości zajęć praktycznych, realizowanych w semestrze V, wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 –dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Podstawowa Opieka Zdrowotna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów: III	Semestr: VI

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	160	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	160	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<p>1. Student posiada wiedzę o: czynnikach warunkujących zdrowie, potrzebach zdrowotnych jednostki, rodziny i grupy społecznej oraz ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;</p> <p>2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.</p>			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<p>1. Student ma opanowaną wiedzę na temat: świadczenia opieki nad pacjentem i rodziną, w środowisku zamieszkania, nauki i pracy.</p> <p>2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi oraz przygotowania chorych i rodziny do samoopieki i samopielęgnacji.</p> <p>3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgnarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.</p>			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem	K_U03 K_U04
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa	K_U03 K_U04 K_U08
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną	K_U07
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa	K_U03
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów	K_U04 K_U05
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	K_U04 K_U05
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych	K_U06
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia	K_U06 K_U07
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08 K_U09 K_U10 K_U11

C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych			K_U03 K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02
K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem			K_K03
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
K_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K05
K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			K_K06
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
praktyki zawodowe				

TP-01	Struktura organizacyjna różnych jednostek POZ	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-02	Przygotowanie do wizyty w środowisku. Zasady przeprowadzania wywiadu środowiskowego, obserwacji, pomiarów, analizy dokumentacji medycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-03	Zasady i warunki przeprowadzania podstawowych badań i pomiarów w ocenie stanu zdrowia podopiecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Praca z jednostką/rodziną- diagnozowanie, planowanie działań, realizacja i ocena planu opieki pielęgniarstwiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Nawiązywanie kontaktu z daną społecznością lokalną.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-06	Diagnozowanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych danej społeczności lokalnej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-07	Przygotowywanie dokumentacji w formie procesu pielęgnowania, w rozpoznanym środowisku zamieszkania pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece Zdrowotnej. Wydanie 1. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008. 2. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kawczyńska – Butrym Z.: Podstawy pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1995. 2. Kawczyńska – Butrym Z. Pielęgniarstwo Rodzinne, Teoria i Praktyka. Centrum Edukacji Medycznej, Warszawa 1997. 3. Kawczyńska – Butrym Z. Rodzina – zdrowie – choroba. Koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2001. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		160		

Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		180	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praktyka zawodowa	czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.U1. C.U2. C.U3.C.U5. C.U28. C.U29. C.U30. C.U31. C.U33. C.U34 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04 K_K06 K_K05 K_K07	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyki zawodowej z podstawowej opieki zdrowotnej, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Oddanie w terminie wyznaczonym przez opiekuna praktyk pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z podstawowej opieki zdrowotnej, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
- 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry(14-15 pkt.)
- 4,5 – plus dobry(12-13 pkt.)
- 4,0 – dobry(11 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

- 6.Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- 7. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 8.Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 9.Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 10.Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 11.Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 12.Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 13.Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)
- 4,0 – dobry(od 18 do 19 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny(poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 –dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Zakażenia szpitalne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
Rok studiów: I	Semestr: II
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę z anatomii i fizjologii w zakresie programu studiów I stopnia Student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student będzie posiadał podstawową wiedzę z zakresu zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, będzie znał sposoby zapobiegania tym zakażeniom. Student będzie wdrażał standardy z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych w praktyce pielęgniarskiej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia	K_W02 K_W03
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych	K_W05
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego	K_W05 K_W02
Umiejętności - potrafi		
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym	K_U05
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04.
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K07.
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Epidemiologia zakażeń szpitalnych.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-02	Kryteria rozpoznawania zakażeń szpitalnych.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-03	Monitorowanie zakażeń, analiza epidemiologiczna.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-04	Dezynfekcja i sterylizacja jako element zwalczania zakażeń szpitalnych.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-05	Biologiczne czynniki chorobotwórcze podlegające rejestracji w szpitalu.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-06	Postępowanie z odpadami medycznymi.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego

TP-07	Postępowanie po ekspozycji na krew i inne potencjalnie infekcyjne materiały mogące przenosić zakażenie wirusami krwiopochodnymi.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-08	Zasady izolacji pacjentów zakażonych.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-09	Zakażenia układowe.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-10	Zasady pobierania materiału do badań bakteriologicznych.	Ćwiczenia	Dyskusja, prezentacja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
Samokształcenie kierowane				
TP-11	Standardy i procedury postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym.	samokształcenie	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-12	Zasady przestrzegania higieny szpitalnej.	samokształcenie	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
TP-13	Podstawy prawne dotyczące nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi.	samokształcenie	praca własna studenta oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie na ocenę w semestrze II, Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Jabłoński L., Karwat I.D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych. Wyd. Czelej, Lublin 2002.
2. Fleischer M., Bober-Gheek B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2015.
3. Denys A., Bigos M.: Zakażenia szpitalne: wybrane zagadnienia. Wyd. Wolters Kulwer Polska, Warszawa 2012.
4. Dzierżanowska D.: Zakażenia szpitalne. Wyd. α-medica press, Bielsko-Biała 2008.
5. Heczko B.: Mikrobiologia: podręcznik dla pielęgniarzek, położnych i ratowników medycznych. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Heczko B.: Zakażenia szpitalne: podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
2. Rekomendacje postępowania w poza szpitalnych zakażeniach 2016, Narodowy Program Ochrony Antybiotyków.
3. E. Levy: Wirusowe choroby zakaźne: skuteczne leczenie i profilaktyka, Wyd. Oficyna Wydawnicza Aba Sp. Z. o.o. 2018.
4. Bulanda M., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. Wyd. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Ćwiczenia	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego	30	C.W36. C.W37. C.W38. C.U48. C.U49.	Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
Samokształcenie	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego	10	C.U48., C.U49.,	Prezentacja multimedialna z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca (częstkowa)				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć w ćwiczeniach 2. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostatecznej każdej kompetencji społecznej 				
Ocena podsumowująca:				
Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Frekwencja 100% (udział na ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia). 2) Średnia z ocen każdej umiejętności przypisanej do zajęć co najmniej na ocenę dostateczną 3) Zaliczenie przygotowanej i przedstawionej prezentacji multimedialnej z zakresu wybranego zakażenia szpitalnego. 				
Kryteria oceny prezentacji multimedialnej:				
Max.14 pkt.				
1.Zgodność treści z tematem (0-2 pkt.)				
2.Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-2 pkt.)				
3.Przejrzystość prezentacji(0-2 pkt.)				
4.Ujęcie problemu z aktualną wiedzą (0-2 pkt.)				
5.Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (0-2 pkt.)				
6.Przestrzeganie czasu prezentacji (0-2 pkt.)				
7.Sposób prezentowania (0-2 pkt.)				
Bardzo dobry (5,0) –14-13 pkt.				
Dobry plus (4,5) – 2-11 pkt.				
Dobry (4,0) – 10-9pkt.				
Dostateczny plus(3,5) – 9-8pkt.				
Dostateczny (3,0) – 7pkt.				
Niedostateczny (2,0) poniżej 7 pkt				

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: System informacji w ochronie zdrowia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa
Rok studiów: I	Semestr: II
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	
Wykład:	-
Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	15
Lektorat:	-
Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	-
Studia niestacjonarne	
Wykład:	
Ćwiczenia:	
Laboratorium:	
Lektorat:	
Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student ma wiedzę i umiejętności obsługi komputera.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z teorią medycznych systemów teleinformatycznych, ich strukturą oraz technicznymi aspektami funkcjonowania. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie praktycznej umiejętności obsługi wybranych systemów informatycznych oraz wyszukiwania aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony zdrowia oraz elektronicznej dokumentacji medycznej. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania		K_W04
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych		K_W04 K_W07
Umiejętności - potrafi			
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych		K_U11
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej		K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
K_K02	przestrzegania praw pacjenta		K_K02
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe		K_K04
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych		K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Laboratorium				
TP-01	Zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM). Definicje związane z informatyką medyczną oraz magazynowaniem i obróbką danych medycznych.	laboratorium	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Tworzenie i obsługa relacyjnych baz danych oraz Systemu Zarządzania Bazą Danych - model baz danych wykorzystywany powszechnie we współczesnych systemach informatycznych.	laboratorium	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Podstawowy Program Świadczeniodawcy - konfiguracja zasobów, obsługa deklaracji i usług.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-04	Podstawowy Program Świadczeniodawcy - harmonogramy i obsługa wizyt.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
TP-05	Elektroniczna dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, dyskusja	zaliczenie praktyczne - obsługa systemu informatycznego medycznego
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kiliańska D. (red.): E-zdrowie. Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.
2. Gibiński M., Ciemierz R.: Dokumentacja medyczna w praktyce pielęgniarki i położnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.
3. Ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011 r. Dz. U. Nr 113, poz. 657.

Literatura uzupełniająca:

1. Rudowski R. (red.): Informatyka medyczna. PWN, Warszawa 2012.
2. Tadeusiewicz R.: Informatyka medyczna. Instytut Informatyki UMCS, Lublin 2011.
3. Romaszewski A., Trąbka W.: System Informacyjny Opieki Zdrowotnej. Zdrowie i Zarządzanie, Kraków 2011.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia pisemnego testu	C.W39., C.W40.	- zaliczenie pisemne – test
Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - doskonalenie umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - przygotowanie do zaliczenia praktycznego	C.U50., C.U51.	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – testu jednokrotnego wyboru.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć laboratoryjnych.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

4) Zaliczenie na ocenę w semestrze II.

5) Zaliczenie na ocenę pozytywną pracy pisemnej – testu jednokrotnego wyboru.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu wiedzy.

Skala ocen:

Max. 30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.

Dobry (4,0) – 22-24 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

6) Zaliczenie na ocenę pozytywną umiejętności z zakresu obsługi systemu teleinformatycznego medycznego.

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej obejmującej treści programowe z zakresu umiejętności, polegającej na wykonaniu trzech zadań w systemie teleinformatycznym medycznym (od 0 do 5 pkt.);

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z umiejętności:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

7) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Studiów,

2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;

3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;

4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

Ocenę końcową z laboratorium wstanowią dwie oceny: ocena z pracy pisemnej – testu jednokrotnego wyboru oraz ocena końcowa z umiejętności praktycznych realizowanych w systemie teleinformatycznym medycznym.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

--

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Język Migowy		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo , studia pierwszego stopnia , profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Język Migowy	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			

<p>Student ma wiedzę o: budowie i czynności aparatu słuchu, patologii aparatu słuchu umiejętności nawiązywania kontaktu z osobą Głuchą, potrafi przeprowadzić rozmowę z osobą Głuchą dotyczącą jego życia codziennego, stanu zdrowia i rodziny.</p>		
<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</p> <p>1. Głównym celem kształcenia ma charakter praktyczny, jest nim wykształcenie u studenta umiejętności interakcji z osobami Głuchymi poprzez uświadomienie sobie i przyjęcie ich kulturowej perspektywy, a zwłaszcza systemu wartości i sposobu doświadczania się Polskim Językiem Migowym. Studenci kontaktujący się z niesłyszącymi w życiu zawodowym będą mogli skutecznie rozwiązywać problemy komunikacyjne.</p> <p>2. Zapoznanie studenta ze specyfiką funkcjonowania osoby głuchej w słyszącym społeczeństwie oraz zwrócenie uwagi na punkty krytyczne w komunikacji między słyszącymi i niesłyszącymi.</p> <p>3. Zapoznanie z tematem kultury Głuchych i komunikacji międzykulturowej.</p>		
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
<p>Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*</p>	<p>Treść efektu uczenia się.</p> <p>Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:</p>	<p>Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)</p>
<p>Wiedzy - zna i rozumie</p>		
<p>C.W41.</p>	<p>Podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.</p> <p>Posiada pogłębione rozumienie problematyki osób niesłyszących w kontekście zagadnienia komunikowania się, wewnątrz grupy osób niesłyszących oraz ze społecznością słyszącą.</p>	<p>K_W02 K_W07</p>
<p>C.W42.</p>	<p>Zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym.</p> <p>Wymienia sposoby komunikowania się z pacjentem, wskazuje na różnice pomiędzy Polskim Językiem Migowym a Systemem Języka Migowego i charakteryzuje historyczny kontekst kształtowania się obu języków</p>	<p>K_W03 K_W07</p>
<p>Umiejętności – potrafi</p>		
<p>C.U52.</p>	<p>Posiada umiejętność stosowania zasad komunikowania się z osobami niesłyszącymi na każdym z etapów komunikacji, wymiana informacji, zakończenie konwersacji.</p> <p>Potrafi odczytywać/przekazywać znaki alfabetu palcowego oraz liczebników głównych i porządkowych. Potrafi odczytać i zaprezentować znaki ideograficzne PJM objęte programem zajęć.</p>	<p>K_U02 K_U03 K_U07</p>
<p>Kompetencji społecznych - jest gotów do</p>		

K_K01.	Kierowania się dobrem pacjenta , godności i autonomii osób powierzonych opiece (osób z niedosłuchem , głuchych), okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01. K_K04.		
K_K02.	Przestrzeganie praw pacjenta	K_K02. K_K06.		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Przedstawienie alfabetu.	ćwiczenia	pokaz, opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-02	Pokaz liczebników.	ćwiczenia	pokaz, opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-03	Pokaz dni tygodnia , kolorów , pory roku, nazwy miesięcy.	ćwiczenia	pokaz, opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-04	Podstawowe zwroty w języku migowym.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-05	Znaki o tematyce rodziny.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-06	Pobyt w szpitalu.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-07	Znaki dotyczące samopoczucia.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-08	Rzeczy użytku codziennego.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-09	Nazwy wybranych miast.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-10	Higiena i części ciała.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne

TP-11	Znaki dotyczące żywności i przygotowania posiłku.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-12	Znaki dotyczące choroby.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-13	Pobyt w szpitalu.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-14	Choroby i ich objawy.	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne
TP-15	Aspekty prozdrowotne	ćwiczenia	pokaz , opis znaków, ćwiczenia	zaliczenie ustne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa: (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Szczepankowski Bogdan , Język migowy w Terapii . Łódź 2008

Literatura uzupełniająca:

Czajkowska – KisilM.: Język Migowy jako przedmiot nauczania. Audiofonologia , 2000, T.XII83-101

Hendzel J.K.: Słownik polskiego języka migowego , Rakiel , Olsztyn 2006.

GrzesiakI.: Głusijako mniejszość narodowa posługująca się językiemmigowym , Polska polityka komunikacyjno– językowa wobec wyzwań XXI wieku , red.: S Gajda, A. Markowski , J. Porayski -Pomsta , s 355-361,

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	-
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	----------------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	1
	Praca własna studenta		0
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Ocena kształtująca: Obecność na zajęciach zgodna z Regulaminem studiów.			
Ocena podsumowująca: 1. Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u>: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną sprawdzianu ustego znajomości znaków, umiejętności tworzenia zdań w PJM, umiejętności odczytywania zdań w PJM . Ocenę niedostateczny – student nie opanował przekazanej wiedzy w trakcie zajęć , nie potrafi w sposób prawidłowy przedstawić poznanych znaków, w tym alfabetu oraz liczebników. Ocenę dostateczny -student ma wiedzę i potrafi opisać przyczyny oraz zcharakteryzuje wady słuchu, omówi poszczególne środki komunikacji , posługuje się alfabetem literując nazwy i odczytuje. Ocena dobry – Student ma wiedzę i potrafi opisać stopnie uszkodzenia słuchu, przedstawi elementarne znaczenie języka migowego dla osób niesłyszących. Pokaże dni tygodnia, nazwy miesięcy, zwroty grzecznościowe, łączy język migowy z mimiką. Ocena bardzo dobry – Student ma wiedzę i potrafi przedstawić wiadomości dla niesłyszących. Szczegółowo omówi znaczenie języka migowego, jego prawidłowości i zakłócenia. Używa podstawowych zwrotów w gramatyce języka migowego, potrafi zbudować zdanie, odczyta znaki migane przez drugą osobę. Sprawnie łączy język migowy z mową ciała (gesty, mimika twarzy, ruch ust). Sprawnie buduje skróty myślowe i posługuje się nimi.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student ma wiedzę z psychologii oraz z organizacji pracy pielęgniarstwa umiejętność aktywnego słuchania, prowadzenia dyskusji, zdolność pracy w grupie.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Kształtowanie wiedzy i umiejętności planowania oraz organizacji efektywnej pracy zespołowej wykorzystywanej na stanowisku pracy pielęgniarki 2. Kształtowanie postaw etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się.			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu			K_W07
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy			K_W07
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety			K_W07
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole			K_W07
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu			K_W07
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole			K_W07
Umiejętności - potrafi				
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej			K_U11
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu			K_U11
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu			K_U11
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy			K_U11
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej			K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K7
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

ćwiczenia				
TP-01	Praca zespołowa w polskich organizacjach.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja planu pracy zespołowej, ocena zachowania i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-02	Modele i determinanty efektywności zespołu.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja planu pracy zespołowej, ocena zachowania i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-03	Koncepcje i style kierowania, metody doskonalenia kadr kierowniczych.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja planu pracy zespołowej, ocena zachowania i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-04	Modele procesów decyzyjnych w pracy zespołowej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja planu pracy zespołowej, ocena zachowania i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-05	Uwarunkowania efektywności pracy zespołowej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja planu pracy zespołowej, ocena zachowania i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-06	Konflikty w zespole - przyczyny i sposoby ich rozwiązywania.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz, opis, instruktaż,, dyskusja	opracowanie i prezentacja planu pracy zespołowej, ocena zachowania i zaangażowania studenta w czasie zajęć

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Ksykiewicz-Dorota A.: Zarządzanie w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2. Golnau W. (red.): Zarządzanie zasobami ludzkimi. Wydawnictwa Fachowe CeDeWu, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Moczyłowska J.: Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2013.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	0
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	1
	Praca własna studenta		0

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie i zaprezentowanie planu pracy zespołowej 	C.W43., C.W44., C.W45., C.W46., C.W47., C.W48., C.U53., C.U54., C.U55., C.U56., C.U57.	<ul style="list-style-type: none"> - zaliczenie pisemne, - zaliczenie umiejętności praktycznych, - prezentacja opracowanego planu pracy zespołowej
-----------	---	--	---

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną
- 2) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy zgodnie z Regulaminem studiów).
- 3) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z opracowania i przedstawienia planu pracy zespołowej na podstawie analizy studium przypadku.

Punktacja i kryteria oceny z opracowania i przedstawienia planu pracy zespołowej:

- 1) 1-3 pkt. – zgodność planu ze studium przypadku;
- 2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 4) 1-3 pkt – atrakcyjność przedstawionego planu pracy zespołowej;
- 5) 1-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z opracowania i przedstawienia planu pracy zespołowej:

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)
- 4,5 – plus dobry (13 pkt)
- 4,0 – dobry (11-12 pkt)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt)
- 3,0 – dostateczny (8-9 pkt)
- 2,0 - niedostateczny (poniżej 8 pkt).

Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: C.W43., C.W44., C.W45., C.W46., C.W47., C.W48., C.U53., C.U54., C.U55., C.U56., C.U57.

- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-5 pkt przestrzeganie Regulaminu studiów;
- 2) 1-5 pkt ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane zadania;
- 3) 1-5 pkt dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt)
- 4,5 – plus dobry (13 pkt)
- 4,0 – dobry (11-12 pkt)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt)
- 3,0 – dostateczny (8-9 pkt)
- 2,0 - niedostateczny (poniżej 8 pkt).

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z opracowania i przedstawienia planu pracy zespołowej oraz ocena z kompetencji społecznych.

Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: K_K07.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: **Badanie fizykalne**   Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**   Rodzaj zajęć: **Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa**

Rok studiów: **II**   Semestr: **III**

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: **2**   Koordynator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	0
Ćwiczenia:	0	Ćwiczenia:	0
Laboratorium:	30	Laboratorium:	0
Lektorat:	0	Lektorat:	0
Projekt:	0	Projekt:	0
Zajęcia praktyczne:	0	Zajęcia praktyczne:	0
Seminarium:	0	Seminarium:	0
Zajęcia terenowe:	0	Zajęcia terenowe:	0
Praktyki zawodowe:	0	Praktyki zawodowe:	0
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	0
RAZEM:	60	RAZEM:	0

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
2. Student posiada podstawowe umiejętności gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji).

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z zagadnieniami przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego pacjentów w różnym wieku, samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania	K_W02
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego	K_W02
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	K_W02 K_W06
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	K_W02
Umiejętności – potrafi		
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)	K_U08
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	K_U08
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku	K_U08
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	K_U08
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	K_U08
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	K_U08

Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;			K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Wprowadzenie do tematyki przedmiotu. Zasady prowadzenia i dokumentowania badania fizykalnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Zasady i sposób przeprowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego ogólnego i szczegółowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Badanie stanu ogólnego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Badanie skóry i jej wytworów. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Badanie głowy, jamy ustnej, gardła, szyi. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-07	Badanie układu oddechowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Badanie układu sercowo – naczyniowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Badanie układu nerwowego. Badanie narządów zmysłów. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
laboratorium				
TP-12	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-13	Badanie ogólne.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-14	Badanie skóry i jej wytworów.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-15	Badanie układu siateczkowo- śródbłonkowego.	laboratorium	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-16	Badanie głowy, jamy ustnej, gardła, szyi.	laboratorium	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-17	Badanie układu oddechowego.	laboratorium	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-18	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	laboratorium	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-19	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	laboratorium	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-20	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-21	Badanie układu nerwowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-22	Badanie narządów zmysłów.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-23	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-24	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-25	Zasady i sposoby przeprowadzenia badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych/systemów łączności.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
samokształcenie kierowane				
TP-26	Badanie dziecka.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-27	Badanie osób starszych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-28	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Zasady i sposoby przeprowadzenia badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych/systemów łączności. Dokumentacja kliniczna pacjenta. Diagnostyka laboratoryjna.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Douglas G., Nicol F, Robertson C. Macleod Badanie kliniczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022. 2. Dyk D. (red.): Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2012. 3. Kokot F. (red.): Wywiad i badanie przedmiotowe. Urban & Partner, Wrocław 2004. 4. Maxwell A. Allan, James Marsh, wydanie pod redakcją F. Kokota: Wywiad i badanie przedmiotowe, Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2005 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom II. Czelej, Lublin 2004. 2. Kabata J., Kalinowski L., Szczepańska – Konkel M., Angielski S.: Badania laboratoryjne w codziennej praktyce. MAK media, Gdańsk 2005. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		60	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		70	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	C.W32. - C.W35.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	C.W32. - C.W35. C.U8. - C.U47.	zaliczenie umiejętności praktycznych - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	C.U8. - C.U47.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć” i w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenie:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć” i w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze III, w sesji zimowej. Zaliczenie ma postać testu składającego się z 30 pytań.

- 2) Skala ocen:

Max.30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 26-27pkt.

Dobry (4,0) – 23-25 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 21-22 pkt.

Dostateczny (3,0) – 18-20 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 18pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z badania fizykalnego, realizowanych w MCSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z badania fizykalnego, realizowanych w MCSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

D. ZAJĘCIA Z ZAKRESU OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

26. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne
27. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
28. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
29. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne
30. Podstawy ratownictwa medycznego
31. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne
32. Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia
33. Pielęgniarstwo opieki długoterminowej
34. Podstawy rehabilitacji
35. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne
36. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne
37. Opieka paliatywna
38. Badania naukowe w pielęgniarstwie
39. Seminarium dyplomowe

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: II	Semestr: III
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	70	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	20 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM)	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	110	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach internistycznych.
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia internistycznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach wewnętrznych	K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym	K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych w chorobach wewnętrznych i zasady ich zlecenia	K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06 K_W07

D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki internistycznej	K_W04
Umiejętności - potrafi		
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	K_U03 K_U04 K_U05
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U10 K_U11
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K05	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05
K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K07
<p>UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład Choroby wewnętrzne				
TP-01	Choroby układu krążenia, serca i naczyń krwionośnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Schorzenia układu oddechowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Schorzenia układu trawiennego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Schorzenia wątroby.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Schorzenia trzustki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Schorzenia układu moczowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Schorzenia układu krwiotwórczego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Schorzenia układu dokrewnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Schorzenia układu kostno – stawowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Schorzenia mięśni.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

wykład Pielęgniarstwo internistyczne				
TP-11	Zadania i kompetencje pielęgniarki wobec chorego hospitalizowanego w oddziale internistycznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Udział pielęgniarki w diagnostyce i terapii chorób internistycznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo-naczyniowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Pielęgnowanie chorego z zawałem mięśnia sercowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-21	Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Opieka pielęgniarska nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-23	Opieka pielęgniarska nad chorym z marskością wątroby.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z ostrym i przewlekłym zapaleniem pęcherzyka żółciowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-26	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym ze śpiączką hipoglikemiczną i hiperglikemiczną.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-27	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-28	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-29	Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-30	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-31	Pielęgnowanie pacjenta z kłębuszkowym zapaleniem nerek.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-32	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-33	Zdania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-34	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką. Opieka nad chorym po chemioterapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-35	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze skazą krwotoczną.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-36	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
samokształcenie kierowane				
TP-37	Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-38	Śluzak przedstonka lewego – przyczyny, objawy, leczenie. Rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-39	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu krążenia.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-40	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu profilaktyki schorzeń układu ruchu.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-41	Osteoporoza – rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-42	Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-43	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krwiotwórczego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-44	Postępowanie opiekuńcze, terapeutyczne, profilaktyczne oraz wychowawcze w punkcji mostka.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-45	Pacjent z POChP w okresie zaostrzenia choroby – postępowanie w ostrym stanie. Planowanie działań opiekuńczych oraz edukacyjnych względem pacjentów zPOChP.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-46	Ból w chorobie wrzodowej. Postępowanie opiekuńcze, terapeutyczne, profilaktyczne oraz wychowawcze.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-47	Postępowanie opiekuńcze, terapeutyczne, profilaktyczne oraz wychowawcze w punkcji jamy opłucnowej oraz w punkcji jamy brzuszej.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2018.
2. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2013.
3. Gajewski P., Szczeklik A.: Interna Szczeklika. Medycyna praktyczna 2021 .
4. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2015.
5. Duda Król W.; Welnicki M.: Choroby wewnętrzne: przypadki kliniczne. PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Wierusz – Wysocka B., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Pisarczyk – Wiza D., Naskręt D.: Choroby wewnętrzne- podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2008.
2. Arendarczyk M., Cudak E., Jakubowska E.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	90
Praca własna studenta	60
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	3
	Praca własna studenta		2
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1.; D.W2.; D.W3.; D.W4.; D.W5.; D.W6.; D.W7.;D.W8.; D.W10.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	D.W2.,D.W3.,D.W7.	- zaliczenie pisemne – testowe
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U9., D.15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 5) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 6) Egzamin w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru z części klinicznej i odrębny pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max. 60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.
- 3) Skala ocen:

Max. 30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.

Dobry (4,0) – 22-24 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, realizowanych w MCSM
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)
 2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).
 Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze III – zimowym w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 9		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	

Zajęcia praktyczne:	10 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 90 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	160	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	260	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach internistycznych.
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia internistycznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób internistycznych	K_U03 K_U04
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U04 K_U11
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	K_U03 K_U04 K_U05
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu	K_U04
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej	K_U05
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U05
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U10 K_U11
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04

K_K05	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05		
K_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06		
K_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K07		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-1	Wykonywanie i interpretacja zapisu EKG.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-2	Postępowanie w stanie hipo i hiperglikemii.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-3	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale internistycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-4	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału internistycznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-5	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-6	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-7	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia internistycznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-8	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia internistycznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-9	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), inhalacje, podskórną (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-10	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-11	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-12	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna	zaliczenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych
praktyka zawodowa				
TP-13	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale internistycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-14	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału internistycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-15	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-16	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-17	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia internistycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-18	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia internistycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-19	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), inhalacje podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-20	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-21	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-22	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	zaliczenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Talarska D., Zozulińska – Żiółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2018.
2. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2013.
3. Gajewski P., Szczeklik A.: Interna Szczeklika. Medycyna praktyczna 2021.
4. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2015.
5. Duda Król W.; Welnicki M.: Choroby wewnętrzne: przypadki kliniczne. PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Wierusz – Wysocka B., Zozulińska – Żiółkiewicz D., Pisarczyk – Wiza D., Naskręt D.: Choroby wewnętrzne- podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2008.
2. Arendarczyk M., Cudak E., Jakubowska E.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	260
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	270

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 9	8,7
	Praca własna studenta		0,3

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej

Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U10., D.U11.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

2. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

- 6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/ki – od 0 do 3 pkt.

- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.

- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.

- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.

- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV – letnim w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:
  - 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/ki – od 0 do 3 pkt.
  - 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
  - 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
  - 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
  - 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
  - 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- f) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: II	Semestr: III, IV
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 16	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	70	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	40 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 120 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	160	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	410	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych. 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach pediatrycznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności niezbędnych do realizacji opieki nad dzieckiem zdrowym, chorym i/lub niepełnosprawnym oraz w terminalnej fazie choroby. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach pediatrycznych;	K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym;	K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania w pediatrii;	K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach w pediatrii;	K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach pediatrycznych w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem pediatrycznym w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W06 K_W07
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej pediatrycznej;	K_W04

D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi	K_W01 K_W02
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	K_W02 K_W06
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U03 K_U04
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U04 K_U11
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju	K_U03 K_U04 K_U08
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	K_U03 K_U04 K_U05
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu	K_U03 K_U04 K_U11
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U05
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	K_U09
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U17.	przewodzić dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	K_U04 K_U11
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11

D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	K_U03 K_U04 K_U10		
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11		
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia	K_U04 K_U05 K_U11		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01		
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02		
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład Pediatria				
TP-01	Zagadnienia medycyny społecznej w pediatrii. Uodparnianie w pediatrii. Żywnienie w pediatrii. Rozwój dziecka: rozwój somatyczny, rozwój psychiczny. Ocena rozwoju dziecka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-02	Układ krążenia: wady wrodzone, niewydolność serca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Układ oddechowy: zakażenie górnych dróg oddechowych, zapalenie dolnych dróg oddechowych, mukowiscydoza.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Układ pokarmowy: zaburzenia czynnościowe, ostra i przewlekła biegunka, celiakia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Układ moczowy: zakażenia układu moczowego, kłębuszkowe zapalenie nerek, niewydolność nerek, zespół nerczycowy, moczenie nocne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Choroby otolaryngologiczne: choroby nosa i zatok przynosowych, choroby jamy ustnej i gardła, zapalenie krtani.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Schorzenia układu nerwowego: mózgowie porażenie dziecięce, wodogłowie, padaczka, upośledzenie umysłowe.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Choroby wydzielania wewnętrznego: cukrzyca.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Choroby tkanki łącznej: młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Choroby układu krwiotwórczego i krwi: choroby układu czerwono krwinkowego, choroby układu białokrwinkowego, skazy krwotoczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Choroby alergiczne: atopowe zapalenie skóry, astma oskrzelowa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Stany nagłe w pediatrii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Podstawy rozpoznawania stanów chorobowych: wywiady i badanie przedmiotowe, semiotyka ogólna, badania laboratoryjne, badania rentgenowskie, badania ultrasonograficzne, podstawowe metody diagnostyczne w chorobach poszczególnych układów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-14	Podstawy leczenia w wieku rozwojowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
wykład Pielęgniarstwo pediatryczne				
TP-15	Udział pielęgniarki w zmniejszaniu chorobowości, zachorowalności, wypadkowości, umieralności wśród dzieci i młodzieży.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-21	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-23	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Pielęgnowanie dziecka z wybranymi wadami i stanami chorobowymi zagrażającymi życiu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
samokształcenie kierowane				

TP-26	Hospitalizacja, jako sytuacja trudna dla dziecka i rodziców. Reakcje dziecka i jego rodziców na chorobę i hospitalizację.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-27	Model zawodowy pielęgniarki pediatrycznej. Udział pielęgniarki w diagnozie i leczeniu pacjenta pediatrycznego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-28	Potrzeby dziecka przewlekłe chorego, z niepełnosprawnością fizyczną i umysłową.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Choroby zakaźne wieku dziecięcego. Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami zakaźnymi.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-30	Układ pokarmowy: zaburzenia czynnościowe, choroba wrzodowa, choroby trzustki i wątroby.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-31	Choroby nerwowo – mięśniowe.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-32	Błoki metaboliczne. Galaktozemia. Fenyloketonuria.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-33	Opieka paliatywna w pediatrii. Reakcja na ból i postępowanie przeciwbólowe. Formy wsparcia, psychoonkologia w pediatrii. Zasady pielęgnacji dziecka w chorobie nowotworowej.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-34	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-35	Ocena rozwoju psychofizycznego dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, bilanse zdrowia, wykrywanie zaburzeń w rozwoju, badanie neurologiczne niemowlęcia, skale, testy w pediatrii.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-36	Metody diagnostyczne i pobieranie materiału do badań w pediatrii. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	zaliczenie bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
	Dostęp do naczyń, podawanie leków (obliczanie dawek, drogi podawania).	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-37	Podstawy pediatrii w zaburzeniach układu oddechowego (pomiar PEF, spirometria, zabiegi inhalacyjne).	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-38	Postępowanie w stanach zagrożenia życia u dzieci (ocena w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, stany nagłe u dzieci, zabiegi resuscytacyjne u dzieci, tlenoterapia).	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
zajęcia praktyczne w żłobku				
TP-39	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-40	Fazy rozwoju fizycznego i psychoruchowego niemowląt, dzieci. Ocena rozwoju dziecka. Zaburzenia rozwoju.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-41	Uodparnianie w pediatrii.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-42	Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci. Zasady, metody, techniki żywienia niemowląt, dzieci zdrowych i chorych. Pielęgnacja dzieci z zaburzeniami odżywiania.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-43	Choroby zakaźne wieku dziecięcego. Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami zakaźnymi.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-44	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-45	Ocena rozwoju psychofizycznego dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, bilanse zdrowia, wykrywanie zaburzeń w rozwoju, badanie neurologiczne niemowlęcia, skale, testy w pediatrii.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-46	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-47	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, pobiera materiał do badań diagnostycznych, ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-48	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-49	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-50	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-51	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-52	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania

TP-53	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-54	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-55	Model opieki pielęgniarstwa nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-56	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-57	Udział pielęgniarki w leczeniu.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-58	Żywność i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. Zasady, metody, techniki żywienia niemowląt, dzieci zdrowych i chorych. Pielęgnacja dzieci z zaburzeniami odżywiania.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
praktyka zawodowa				
TP-59	Ocena rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywanie testów przesiewowych, wykrywanie zaburzeń w rozwoju.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-60	Czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze zapewniające dziecku komfort życia codziennego. Udział pielęgniarki w stwarzaniu optymalnych warunków do podtrzymania i zabezpieczenia biologicznych funkcji życiowych organizmu dziecka.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-61	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, pobiera materiał do badań diagnostycznych, ocenia stan ogólny dziecka chorego w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-62	Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu oddechowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-63	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece nad dzieckiem ze schorzeniami przewodu pokarmowego o przebiegu ostrym i przewlekłym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-64	Pielęgnowanie dzieci w chorobach o podłożu alergicznym. Działania edukacyjne związane z wczesną prewencją i profilaktyką chorób alergicznych i nietolerancji pokarmowej u dzieci.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-65	Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu moczowego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-66	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z wybranymi chorobami układu krążenia.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-67	Dziecko z chorobą układu krwiotwórczego – zadania terapeutyczne, opiekuńcze oraz edukacyjne pielęgniarki.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-68	Działania pielęgnacyjne, terapeutyczne i edukacyjne podejmowane przez pielęgniarkę wobec dzieci z wybranymi chorobami układu endokrynnego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-69	Model opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobami tkanki łącznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-70	Kompleksowa opieka nad dzieckiem z uszkodzeniem układu nerwowego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-71	Opieka paliatywna w pediatrii. Ból u dzieci i jego leczenie. Formy wsparcia (organizacje i stowarzyszenia rodziców i dzieci).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-72	Udział pielęgniarki w leczeniu.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>			
<p>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</p>			
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emeryk A, Zarzycka D. <i>Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne</i>. PZWL, Warszawa 2020. 2. Carroll W, Lissauer T. <i>Pediatrica</i>. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021. 3. Kawalec W. <i>Pediatrica</i>. PZWL, Warszawa 2013. 4. Górnicki B., Dębiec B. Baszczyński J.: <i>Pediatrica</i>. PZWL, Warszawa 1995. 5. Rakowska – Róziewicz D.: <i>Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym</i>. Czelej, Lublin 2001. 			
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brykczyńska M.: <i>Pielęgniarstwo pediatryczne – zagadnienia etyczne</i>. PZWL, Warszawa 1996. 2. Pawlaczyk B. <i>Pielęgniarstwo pediatryczne</i>. PZWL, Warszawa 2014. 			
<p>III. INFORMACJE DODATKOWE</p>			
<p>BILANS PUNKTÓW ECTS</p>			
<p>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</p>			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		390	
Praca własna studenta		100	
SUMA GODZIN:		490	
<p>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</p>			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 16	12,7
	Praca własna studenta		3,3
<p>*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;</p>			
<p>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</p>			
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.</p>			
<p>Praca własna studenta</p>			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej

Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W13. D.W28.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W13. D.W28.	- zaliczenie pisemne – testowe
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U9. D.U10. D.U12. D.U13. D.U14. D.U15. D.U17. D.U18. D.U20. D.U22. D.U23. D.U24. D.U26. D.U27. K_K01. K_K02. K_K03. K_K04. K_K05. K_K06. K_K07.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U9. D.U10. D.U12. D.U13. D.U14. D.U15. D.U17. D.U18. D.U20. D.U22. D.U23. D.U24. D.U26. D.U27. K_K01. K_K02. K_K03. K_K04. K_K05. K_K06. K_K07.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U5. D.U9. D.U10. D.U12. D.U13. D.U14. D.U15. D.U17. D.U18. D.U20. D.U22. D.U23. D.U24. D.U26. D.U27. K_K01. K_K02. K_K03. K_K04. K_K05. K_K06. K_K07.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisaną w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

3. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego, opisaną w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru części klinicznej i odrębny pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max. 60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.
- 3) Skala ocen:

Max. 30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.

Dobry (4,0) – 22-24 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III i IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 6) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 7) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 8) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 9) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 10) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry(11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 8 pkt.).

6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry(od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze III – zimowym w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry(14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry(13 pkt.)

4,0 – dobry(11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 8 pkt.).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.

2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.

3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.

4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.

6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry(od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 15 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)

c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)

d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)

e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)

f) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora)

odpowiedzialnego za zajęcia)

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/

Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: II	Semestr: III
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	70	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	20 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM)	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	110	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach chirurgicznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W03
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach chirurgicznych;	K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym;	K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania w chirurgii;	K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach w chirurgii;	K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach chirurgicznych w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem chirurgicznym w różnym wieku i stanie zdrowia;	K_W06 K_W07
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki chirurgicznej oraz na bloku operacyjnym;	K_W04
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	K_W02
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	K_W02
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	K_W02 K_W06

D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	K_W02 K_W06
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	K_W02 K_W06
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia.	K_W02 K_W06
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej w chirurgii;	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia ze schorzeniami chirurgicznymi;	K_U04 K_U07
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób chirurgicznych;	K_U03 K_U04
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	K_U04 K_U08
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U04 K_U11
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	K_U04 K_U11
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	K_U03 K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
<p>UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład Chirurgia				
TP-01	Specyfika pracy zespołu terapeutycznego w oddziale chirurgicznym i na bloku operacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Zakażenia w chirurgii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Protokół ERAS (<i>enhanced recovery after surgery</i>).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Postępowanie z pacjentem po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Żywienie w chirurgii pooperacyjnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w ostrych stanach chirurgicznych: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach układu pokarmowego wymagających leczenia chirurgicznego: choroba wrzodowa i rak żołądka, choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, przepuklina brzuszna, rak trzustki, rak jelita grubego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-08	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach tarczycy wymagających leczenia chirurgicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u pacjentów z rakiem piersi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach naczyń tętniczych i żylnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Urazy narządu ruchu: rany, stłuczenia, złamania, skręcenia – przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Pacjent z chorobą oparzeniową - postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Podstawy chirurgii przeszczepiania narządów uszypułowanych: podstawy prawne, kryteria rozpoznawania śmierci mózgu, zasady pobierania i przeszczepiania nerek, wątroby, trzustki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
wykład Pielęgniarstwo chirurgiczne				
TP-14	Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym i w bloku operacyjnym. Proces pielęgnowania chorego hospitalizowanego w oddziale chirurgicznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Badania diagnostyczne w chirurgii. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka nad pacjentem po wykonaniu badań – zadania pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Pielęgnowanie ukierunkowane na zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-18	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w chirurgii jednego dnia i opieka po zabiegu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Zasady żywienia chorych chirurgicznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Opieka pielęgniarska nad chorymi w ostrych stanach chirurgicznych: krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, ostre zapalenie trzustki, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, rozlane zapalenie otrzewnej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-21	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami układu pokarmowego wymagającymi leczenia chirurgicznego: choroba wrzodowa i rak żołądka, choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, przepuklina brzuszna, rak trzustki, rak jelita grubego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wybranymi chorobami tarczycy wymagającymi leczenia chirurgicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-23	Opieka pielęgniarska nad chorą z rakiem piersi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobą oparzeniową.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-26	Pielęgnowanie chorego z urazem narządu ruchu leczonym zachowawczo (opatrunek gipsowy lub wyciąg bezpośredni) lub operacyjnie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
samokształcenie kierowane				
TP-27	Pielęgnacji wkłucia centralnego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe

TP-28	Żywienie pacjenta pozajelitowe drogą naczyń obwodowych i centralnych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Opieka pielęgniarska nad chorym z drenażem jamy opłucnej.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-30	Pielęgnacja rany, z uwzględnieniem doboru techniki i sposobu pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków. Dobieranie metod i środków pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji. Płukanie rany.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-31	Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania. Przygotowanie stolika zabiegowego do drobnych zabiegów chirurgicznych i asystowanie przy zabiegu.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-32	Pielęgnacja pacjenta z rurką tracheotomijną.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	zaliczenie bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-33	Pielęgnacja pacjenta z przetoką odżywczą (PEG-iem).	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-34	Żywienie pacjenta przez przetokę odżywczą (PEG-a) oraz żywienie pozajelitowe (parenteralne).	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-35	Pielęgnacja pacjenta z przetoką jelitową.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wyd. CZELEJ, Lublin 2008. 2. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020. 3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Continuo, Wrocław 2008. 2. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2016. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		90		
Praca własna studenta		60		
SUMA GODZIN:		150		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	3	

PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1.; D.W2.; D.W3.; D.W4.; D.W5.; D.W6.; D.W7.; D.W8.; D.W10.;D.W22.; D.W23.; D.W24.; D.W25.; D.W29.; D.W32.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury - przygotowanie do zaliczenia	D.W2., D.W3., D.W7.	- zaliczenie pisemne – test
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć	D.U1., D.U2., D.U3., D.U6., D.U7., D.U15., D.U18.; D.U19.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.			
2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:			
1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z egzaminu dwie cząstkowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę cząstkową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max.60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.
- 3) Skala ocen:

Max.30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.

Dobry (4,0) – 22-24 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego;
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
 3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)
 2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).
 Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze III – zimowym w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 9		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	

Zajęcia praktyczne:	10 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 90 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	160	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	260	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych schorzeniach chirurgicznych.
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej w chirurgii;	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
-------	--	----------------------------------

D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia ze schorzeniami chirurgicznymi;	K_U04 K_U07
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób chirurgicznych;	K_U03 K_U04
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	K_U04 K_U11
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	K_U04 K_U08
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	K_U04 K_U11
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U08
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	K_U03 K_U04 K_U05
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	K_U04 K_U11
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	K_U10
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	K_U04 K_U11
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	K_U04 K_U11
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	K_U03 K_U04
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	K_U11
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	K_U03 K_U04 K_U10
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04

K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

zajęcia praktyczne w MCSM

TP-01	Monitorowanie stanu pacjenta po zabiegu operacyjnym. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i podejmowanie właściwych działań w przypadku wystąpienia powikłań pooperacyjnych.	zajęcia praktyczne w MCSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Doraźne podawanie tlenu i monitorowanie stanu pacjenta podczas tlenoterapii.	zajęcia praktyczne w MCSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Zadania pielęgniarki w leczeniu przeciwbólowym pacjentów po zabiegu operacyjnym: ocena poziom bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosowanie farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego.	zajęcia praktyczne w MCSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-04	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału chirurgicznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-07	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-08	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-09	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-10	Udział w procesie leczenia: podawanie leków drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-11	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-12	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-13	Podsumowanie i ocena zajęć praktycznych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna	zaliczenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych
praktyka zawodowa				

TP-14	Poznanie topografii szpitala, oddziału, wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu terapeutycznego. Nawiązanie kontaktu z chorym i jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-15	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-16	Ocena stanu chorego na podstawie wywiadu, obserwacji, pomiarów i analizy dokumentacji. Ustalanie zakresu samodzielności pacjenta w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych (klasyfikacja pacjentów ze względu na zakres wymaganej opieki).	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-17	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz asystowanie lekarzowi podczas badań diagnostycznych. Opieka nad pacjentem po badaniach, zapobieganie powikłaniom. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-18	Rozpoznawanie potrzeb/ problemów zdrowotnych pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-19	Planowanie, realizowanie i ewaluacja opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta ze schorzeniami wymagającego leczenia chirurgicznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-20	Udział w procesie leczenia: podawanie leków doustnie, drogą układu oddechowego (tlen), podskórnie (heparyny, insuliny), dożylnie, domięśniowo, pielęgnacja ran oraz udział w procesie rehabilitacji pacjenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-21	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta oraz realizowanej opieki pielęgniarskiej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-22	Uczestniczenie w wypisywaniu chorego ze szpitala. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki i powrotu do środowiska domowego. Informowanie o grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-23	Poznanie specyfiki pracy i zadań pielęgniarki w bloku operacyjnym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-24	Podsumowanie i ocena praktyk zawodowych: ocena umiejętności studenta, prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania pacjenta, kompetencji społecznych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna	zaliczenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wyd. CZELEJ, Lublin 2008. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2020. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. Continuo, Wrocław 2008. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2016. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		260		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		270		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 9		8,7
	Praca własna studenta			0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.				
Praca własna studenta				

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie ze scenariuszem zajęć	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U15., D.U17., D.U18., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U15., D.U17., D.U18., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U15., D.U17., D.U18., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

3. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego;
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

- 6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/ki – od 0 do 3 pkt.

- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.

- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.

- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.

- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)

- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego;
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.

- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.

- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.

- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.

- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 15 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)

- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)

- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)

- e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)

- f) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: II	Semestr: III
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10- w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 70 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	15	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	145	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Interna, Farmakologia, Podstawy pielęgniarstwa, Socjologia, Psychologia, Zagadnienia prawne.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu rozrodczego, patologii układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: zapoznanie studenta z zaburzeniami funkcjonowania i fizjologii układu rozrodczego, metod diagnostycznych w położnictwie i ginekologii, najczęściej występującymi chorobami ginekologicznymi i zaburzeniami występującymi w okresie ciąży, pielęgnowaniem chorych w wybranych schorzeniach układu rozrodczego, zaburzeniach występujących w okresie ciąży - stanowiących zagrożenie dla matki i płodu oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi ginekologicznie, nad kobietą w ciąży oraz w trakcie porodu.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania	K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02

D.W7.	standardy i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06 K_W07
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (w położnictwie i ginekologii oraz na bloku operacyjnym)	K_W04
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	K_W02
D.W15.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej	K_W01 K_W06
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu	K_W01 K_W06
D.W17.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarскую, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarские oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U03 K_U04
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U03 K_U04
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U09
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarскую, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	_U04
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
Położnictwo i ginekologia				
TP-01	Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Patologia narządu rodniego, stany zapalne, zakażenia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Schorzenia nowotworowe narządu rodniego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Przygotowanie pacjentki do badań położnictwie i ginekologii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Schorzenia nowotworowe gruczołu piersiowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
wykład				
Pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne				

TP-07	Opieka okołoporodowa- postępowanie położnicze pielęgnacyjne w porodzie przedwczesnym, fizjologicznym, powikłanym.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Pielęgnowanie wcześniaka i noworodka po porodzie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Opieka nad położnicą w położu fizjologicznym i powikłanym.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Pielęgnowanie kobiety po operacji ginekologicznej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Profilaktyka przeciwnowotworowa- rola i zadania pielęgniarki/ położnej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Przygotowanie kobiety w ciąży i jej rodziny do porodu	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Samokształcenie kierowane				
TP-13	Profilaktyka konfliktu serologicznego w zakresie czynnika Rh.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-14	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-15	Niepłodność.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-16	Obserwacja i pielęgnacja noworodka dojrzałego i wcześniaka po urodzeniu i dalszych dobach życia.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-17	Pomoc ciężarnej w porodzie ulicznym	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis,instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacjamedyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				

TP-18	Poznanie specyfiki pracy w oddziale noworodkowo-położniczo- ginekologicznym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-19	Poradnictwo przedciążowe jako forma promocji zdrowej ciąży. Opieka nad kobietą ciężarną z ciążą fizjologiczną.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-20	Obserwacja i pielęgnacja położnicy w położeniu fizjologicznym, powikłanym i po cięciu cesarskim.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-21	Obserwacja i pielęgnacja noworodka dojrzałego i wcześniaka po urodzeniu i dalszych dobach życia.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-22	Patofizjologia, objawy kliniczne wybranych chorób noworodka i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-23	Realizowanie pełnego zakresu zadań w opiece nad kobietą ze schorzeniami ginekologicznymi leczoną zachowawczo i operacyjnie.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-24	Pielęgnowanie i edukacja kobiet w stanach zapalnych narządu rodowego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-25	Przygotowanie pacjentek i ich rodzin do powrotu do środowiska domowego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Bremborowicz G.H/red.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2018.
2. Łepecka- Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2018.
3. Bremborowicz G.H/red.: Sytuacje kliniczne w ginekologii, onkologii ginekologicznej i urologicznej. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Bremborowicz G.H/red.: Fizjologia ciąży. PZWL, Warszawa 2012.
2. Bremborowicz G.H/red.: Medycyna matczyno- płodowa. PZWL, Warszawa 2012.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	130
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANÝCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,3
	Praca własna studenta		0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego	Liczba godzin
Wykład	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia testu	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W14. D.W15. D.W16. D.W17.	Zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia	D.W1., D.W2.,D.W3., D.W10., D.W15.,	- zaliczenie pisemne – test
Zajęcia praktyczne w MCSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się z scenariuszem zajęć,	D.U1., D.U22., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.,	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie udziału w symulacji
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U12., D.U13., D.U15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26.,	- zaliczenie ustne, - zaliczenie umiejętności praktycznych, - analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.
- 2) Zaliczenie w semestrze III w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 60 pytań obejmujący treści programowe (30 pytań z części klinicznej i 30 pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 60 minut.
- 3) Student uzyskuje z egzaminu jedną ocenę zarówno z części klinicznej jak i z pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego.
- 4) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi).

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas zajęć praktycznych.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 5) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą procesu pielęgnowania dla wybranego pacjenta, udokumentowanego wg wzoru dokumentacji otrzymanej przez studenta przed rozpoczęciem zajęć praktycznych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w Gabinetce Koordynatorów Kształcenia Praktycznego (na I piętrze budynku Sala W16A).
- 6) Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionej dokumentacji we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć praktycznych.
- 7) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca (końcowa):

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru z części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części zaliczenia. Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę cząstkową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego, to ma prawo do zaliczenia w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max. 60 pkt. (dla każdej z części zaliczenia):

Bardzo dobry (5,0) – 56-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 51-55 pkt.

Dobry (4,0) – 46-50 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 41-45 pkt.

Dostateczny (3,0) – 36-40 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 36 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

1. Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
2. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

3. Skala ocen:

Max. 30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 26-27 pkt.

Dobry (4,0) – 23-25 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 18-22 pkt.

Dostateczny (3,0) 15 - 18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;

- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry(14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry(12-13 pkt.)

4,0 – dobry(11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.

2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.

3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.

4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.

5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.

6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.

7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.

8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry(od 18 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze III – zimowym w MCSM stanowią średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: II	Semestr: IV
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	40	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Interna, Farmakologia, Podstawy pielęgniarstwa, Socjologia, Psychologia, Zagadnienia prawne.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu rozrodczego, patologii układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa, student opanował i zaliczył treści programowe przewidziane dla wykładów i zajęć praktycznych w semestrze III.

<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: zapoznanie studenta z zaburzeniami funkcjonowania i fizjologii układu rozrodczego, metod diagnostycznych w położnictwie i ginekologii, najczęściej występującymi chorobami ginekologicznymi i zaburzeniami występującymi w kresie ciąży, pielęgnowaniem chorych w wybranych schorzeniach układu rozrodczego, zaburzeniach występujących w okresie ciąży- stanowiących zagrożenie dla matki i płodu oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi ginekologicznie, nad kobietą w ciąży oraz w trakcie porodu.</p>		
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06 K_W07
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (w położnictwie i ginekologii oraz na bloku operacyjnym)	K_W04
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	K_W02
D.W15.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej	K_W01 K_W06

D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie porożenia	K_W01 K_W06
D.W17.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
Umiejętności – potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U03 K_U04
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U03 K_U04
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U09
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	_U04
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06

K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		praktyka zawodowa		
TP-1	Ustalenie diagnozy pielęgniarstwa, planowanie opieki, realizacja i ocena efektów działań pielęgniarstwa w stosunku do położnicy i noworodka z uwzględnieniem edukacji.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-2	Prowadzenie edukacji zdrowotnej w oddziale położniczo-ginekologicznym. Przygotowanie położnicy i jej rodziny do samo opieki i sprawowania opieki nad noworodkiem	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-3	Ocena założonych efektów kształcenia . Samoocena studenta.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bremborowicz G.H/red/.: Położnictwo dla położnych i pielęgniarek. PZWL, Warszawa 2018. 2. Łepecka- Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2018. 3. Bremborowicz G.H/red/.: Sytuacje kliniczne w ginekologii, onkologii ginekologicznej i urologicznej. PZWL, Warszawa 2017. 			
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bremborowicz G.H/red/.: Fizjologia ciąży. PZWL, Warszawa 2012. 2. Bremborowicz G.H/red/.: Medycyna matczyno płodowa. PZWL, Warszawa 2012. 			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		40	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symboleffektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.</p>			

Forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego	Liczba godzin
Praktyka zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania 	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U12., D.U13., D.U15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26.,	<ul style="list-style-type: none"> - zaliczenie umiejętności praktycznych, - analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności wymienionej w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.

3) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z zadania realizowanego metodą „Procesu pielęgnowania” dla wybranego pacjenta, udokumentowanego wg wzoru dokumentacji otrzymanej przez studenta przed rozpoczęciem praktyk zawodowych w Instytucie Ochrony Zdrowia (IOZ), w Gabinetce Koordynatorów Kształcenia Praktycznego (na I piętrze budynku, Sala W16A).

4) Przedłożenie przez studenta uzupełnionej dokumentacji z praktyk zawodowych najpóźniej do 25 września w Gabinetce Koordynatorów Kształcenia Praktycznego (na I piętrze budynku, Sala W16A) lub w innym terminie wyznaczonym przez te osoby.

Ocena podsumowująca (końcowa):

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo- ginekologicznego, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 18 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)

e)	3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
f)	poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ	

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy ratownictwa medycznego		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	10	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	

Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	15	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	35	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student posiada wiedzę o budowie, czynności i funkcji układu nerwowego, oddechowego, krążenia, patologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, farmakologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich.
2. Student posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii i badań fizykalnych; .

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności na temat: organizacji i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie, zagrożeń życia pochodzenia naturalnego i technicznego.
2. oceny stanu poszkodowanego – rozpoznania stanu zagrożenia życia, podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłego i dziecka wg obowiązujących wytycznych.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgnarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	K_W02
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	K_W02
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);	K_W02
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	K_W04
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych	K_W04

Umiejętności - potrafi				
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia			K_U02
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu			K_U02
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki			K_U02
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;			K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
Podstawy ratownictwa medycznego				

TP-01	Organizacja i funkcjonowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie, ustawa o ratownictwie medycznym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Praca w jednostkach ratownictwa medycznego oraz współpraca z innymi jednostkami ratownictwa medycznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Ocena stanu poszkodowanego – rozpoznanie stanu zagrożenia życia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Postępowanie ratownicze w zdarzeniach masowych i katastrofach.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-07	Ocena stanu życia i zdrowia w miejscu katastrof – przygotowanie poszkodowanych do transportu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-08	Zabezpieczenie medyczne katastrof. Segregacja poszkodowanych w katastrofach.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-09	Działania diagnostyczno – terapeutyczne u pacjenta po urazie mechanicznym (głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kręgosłupa, kości miednicy) i termicznym (oparzenia, odmrożenia).	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-10	Organizacja i postępowanie ratownicze w skażeniach chemicznych, radiacyjnych i biologicznych. Zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
Laboratorium Podstawy ratownictwa medycznego				

TP-11	Ocena stanu poszkodowanego – rozpoznanie nagłego stanu zagrożenia życia.	laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-12	Podstawowe zabiegi resuscytacji krążeniowo-oddechowej wg obowiązujących wytycznych	laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-13	Zaawansowane zabiegi resuscytacji krążeniowo-oddechowej wg obowiązujących wytycznych.	laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-14	Pierwsza pomoc w krwawieniach i krwotokach, złamaniach kości, zwichnięciach, skręceniach. Przygotowanie poszkodowanego do transportu.	laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-15	Edukacja w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia.	laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
-------	---	--------------	---	---

samokształcenie kierowane

TP-16	Postępowanie z poszkodowanym z udarem cieplnym.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-17	Postępowanie z poszkodowanym z hipotermią.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-18	Postępowanie z poszkodowanym z zespołem zmiążdżenia.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-19	Postępowanie z poszkodowanym z raną kłutą jamy brzusznej.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. Wyd. PZWL Warszawa 2018
2. Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej (z roku .2021) wersja on-line na stronie www.prc.krakow.pl
3. Kózka M., Maślanka M., Rumian B.: Pielęgniarstwo ratunkowe. Wyd. PZWL Warszawa 2013
4. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. Wyd. PZWL Warszawa 2016 .

Literatura uzupełniająca:

1. Rybicki Z.: Postępowanie w nagłych przypadkach. Wyd. Medyczne Wrocław 2004.
2. Paciorek P., Patrzala A.; Medyczne czynności ratunkowe Wyd. PZWL Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	20
Praca własna studenta	40
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	0,7
	Praca własna studenta		1,3
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury obowiązkowej i uzupełniającej, zapoznanie się z aktualnymi Wytycznymi Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej, -przygotowanie do zaliczenia wykładów	D.W18.; D.W28.; D.W35.; D.W36.; D.W37.	- zaliczenie pisemne – test
Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U27.; D.U28.; D.U29.; D.U30.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych

Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury obowiązkowej i uzupełniającej, zapoznanie się z aktualnymi Wytycznymi Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej, -przygotowanie do zaliczenia wykładów	D.W28.; D.W37.	- zaliczenie pisemne – test
-----------------	--	----------------	-----------------------------

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 3) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 4) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze V w sesji zimowej.
- 5) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% punktówpoprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu wykładów z podstaw ratownictwa medycznego.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć” i w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza”.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnejco najmniej dostatecznej (min. 50% punktówpoprawnych odpowiedzi) ztestu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze V w sesji zimowej – test jednokrotnego zawierający 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi)

Skala ocen:

Max. 30 pkt.:

- Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.
- Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.
- Dobry (4,0) – 22-24 pkt.
- Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.
- Dostateczny (3,0) 15-18 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z podstaw ratownictwa medycznego, realizowanych w MCSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z 16 pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.
- 2) Skala ocen:

Max. 16 pkt.

- Bardzo dobry (5,0) – 16 pkt.
- Plus dobry (4,5) – 14-15 pkt.
- Dobry (4,0) – 12-13 pkt.
- Plus dostateczny (3,5) – 10-11 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 8-9 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 8 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 70 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	150	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe:</p> <p>Student ma wiedzę z zakresu: Anatomii, Fizjologii, Interny, Farmakologii, Podstaw pielęgniarstwa, Socjologii, Psychologii, Zagadnień prawnych.</p> <p>Student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, patologii układu nerwowego, farmakologii ośrodkowego układu nerwowego, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.</p>		
<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</p> <p>Zapoznanie studenta z wiedzą na temat: zaburzeń psychicznych, metod diagnostycznych w psychiatrii, najczęściej występujących chorób psychicznych oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi psychicznie okazuje empatię w relacjach z pacjentami.</p>		
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych zaburzeniach psychicznych	K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie psychiatrycznym	K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia w psychiatrii	K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach w psychiatrii	K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06 K_W07
D.W8.	reakcje pacjenta z zaburzeniami psychicznymi na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki psychiatrycznej	K_W04
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych	K_W02

D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego	K_W06 K_W07
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi	K_W06
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu zaburzeń psychicznych	K_U03 K_U04
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U01
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną	K_U01
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	K_U04 K_U05
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06

K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład Psychiatria				
TP-01	Psychologiczne i społeczne uwarunkowania zdrowia psychicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Podstawowe funkcje psychiczne człowieka i ich patologie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Współczesna diagnostyka psychiatryczna.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Zaburzenia maniakalno-depresyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Psychozy schizofreniczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Zaburzenia psychoorganiczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
wykład Pielęgniarstwo psychiatryczne				
TP-08	Organizowanie opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Nawiązywanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego, wywiad.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Samobójstwa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-11	Planowanie opieki wobec pacjenta z zaburzeniami psychosomatycznymi: zaburzenia odżywiania, nieorganiczne zaburzenia snu, zaburzenia funkcji seksualnych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Opieka nad pacjentem z zaburzeniami lękowymi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Rozpoznanie problemów i planowanie opieki nad pacjentem z zaburzeniami obsesyjno- kompulsywnymi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Problemy pielęgnacyjne w sprawowaniu opieki nad pacjentami z zaburzeniami osobowości i zachowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą reakcją na stres.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-16	Udział pielęgniarki w metodach leczenia stosowanych w psychiatrii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Psychoedukacja -udział pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Komunikowanie się z chorym agresywnym, pobudzonym: formy agresji, przyczyny zachowań agresywnych, zasady nawiązywania kontaktu z chorym agresywnym, pobudzonym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Zastosowanie przymusu bezpośredniego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Rehabilitacja w psychiatrii.	wykład		
Samokształcenie kierowane				
TP-21	Problemy osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych i ich rodzin.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-22	Profilaktyka chorób psychicznych (depresji, schizofrenii, choroby Alzheimer).)	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-23	Zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia).	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
Zajęcia praktyczne w MCSM				

TP-24	Agresja u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-25	Zastosowanie przymusu bezpośredniego- bezpieczeństwo pacjenta.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-26	Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-27	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-28	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale psychiatrycznym, Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-29	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-30	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta ze schorzeniami psychicznymi.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-31	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta psychicznie chorego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-32	Udokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarstwa.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-33	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-34	Zastosowanie przymusu bezpośredniego- bezpieczeństwo pacjenta.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Gałęcki P.,Szulc A.: Psychiatria. Wyd. EdraUrban & Partner Wrocław 2018.			
2. Pużyński S., Rybakowski J., Wciórka J./red/: Psychiatria Wyd. EdraUrban & Partner Wrocław 2017.			
3. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J. (red.): Pielęgniarstwo psychiatryczne: podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2016.			
4. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007.			
5. Namysłowska I./red/ Badura MadejW.:Psychiatria dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa 2016.			
6. Marwick K., Birrell S., Sidorowicz S.K./red polskiego wydania/: Psychiatria. Wyd. ElsevierUrban&Partner 2014.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Bilikiewicz A.: Psychiatria – repetytorium. PZWL, Warszawa 2004.			
2. Pitt B.: Psychogeriatrya. PZWL, Warszawa 1986.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		130	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	4,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			

Forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia testu	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W19., D.W20., D.W21.	- zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia testu	D.W3., D.W7., D.W8., D.W10., D.W20., D.W21.,	- zaliczenie pisemne – test
Zajęcia praktyczne w MCSM	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się z scenariuszem zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U3., D.U20., D.U21., D.U26., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.,	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie udziału w symulacji
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się z scenariuszem zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U12., D.U13., D.U15., D.U18., D.U20., D.U21. D.U22., U23., D.U26.	- zaliczenie ustne, - zaliczenie umiejętności praktycznych, - analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie w semestrze III w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru z części klinicznej i odrębny z pielęgniarstwa, zawierający 60 pytań z każdej części egzaminu. Czas rozwiązywania testu 60 minut z części klinicznej oraz 60 minut z zakresu pielęgniarstwa. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z zaliczenia dwie częściowe oceny – jedną z zaliczenia z części klinicznej, drugą z zaliczenia z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części zaliczenia. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa, wówczas ma prawo do zaliczenia w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max. 60 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 55-60 pkt.

Plus dobry (4,5) – 49-54 pkt.

Dobry (4,0) – 43-48 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 37-42 pkt.

Dostateczny (3,0) – 30-36 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 30 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III przed sesją egzaminacyjną.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

3) Skala ocen:

Max. 30 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 25-27 pkt.

Dobry (4,0) – 22-24 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 19-21 pkt.

Dostateczny (3,0) – 15-18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 15 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

3. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze III i IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,

- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry(14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry(13 pkt.)

4,0 – dobry(11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 8 pkt.).

6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry(od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze III – zimowym w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)

e)	3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
f)	poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ	

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: VI	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 8		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna:			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	

Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): samokształcenie kierowane	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	80	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student ma wiedzę z zakresu: Anatomii, Fizjologii, Interny, Farmakologii, Podstaw pielęgniarstwa, Socjologii, Psychologii, Zagadnień prawnych.

Student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, patologii układu nerwowego, farmakologii ośrodkowego układu nerwowego, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa, student opanował i zaliczył treści programowe przewidziane dla wykładów i zajęć praktycznych w semestrze V.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Zapoznanie studenta z wiedzą na temat: zaburzeń psychicznych, metod diagnostycznych w psychiatrii, najczęściej występujących chorób psychicznych oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi psychicznie i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu zaburzeń psychicznych	K_U03 K_U04
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	

D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U01
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną	K_U01
D.U21.	przewodzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	K_U04 K_U05
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
praktyka zawodowa				
TP-1	Poznanie specyfiki pracy w oddziale psychiatrycznym oraz zadań poszczególnych członków zespołu sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale psychiatrycznym.	Praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-2	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału psychiatrycznym.	Praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-3	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjentów ze schorzeniami psychicznymi. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	Praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-4	Udział w procesie leczenia pacjenta ze schorzeniami psychicznymi.		dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-5	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej		dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-6	Omówienie realizacji praktyk zawodowych (ocena umiejętności i kompetencji społecznych).		dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
------	---	--	--	--

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Gałęcki P., Szulc A.: Psychiatria. Wyd. Edra Urban & Partner Wrocław 2018.
2. Puzyński S., Rybakowski J., Wciórka J./red/: Psychiatria Wyd. Edra Urban & Partner Wrocław 2017.
3. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J. (red.): Pielęgniarstwo psychiatryczne: podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2016.
4. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007.
5. Namysłowska I./red/ Badura MadejW.:Psychiatria dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa 2016.
6. Marwick K., Birrell S., Sidorowicz S.K./red polskiego wydania/: Psychiatria. Wyd. ElsevierUrban&Partner 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Bilikiewicz A.: Psychiatria – repetytorium. PZWL, Warszawa 2004.
2. Pitt B.: Psychogeriatrya. PZWL, Warszawa 1986.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	80
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	110

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.
 Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1.,D.U2.,D.U3., D.U12., D.U13., D.U15.,D.U18.,D.U20.,D.U21. D.U22., U23., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych, - analiza i zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniacza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (13 pkt.)

4,0 – dobry (11-12 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (8-9 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 8 pkt.).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:
  - 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
  - 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
  - 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
  - 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
  - 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
  - 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 15 do 15 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)

f)	poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ	

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-

Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka):	20	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	70	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, oddechowego, krążenia, patologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, farmakologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student ma opanowaną wiedzę na temat: metod znieczulania pacjenta i opieki nad nim, stanów zagrożenia życia i postępowania w nich, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych, specjalistycznych metod podtrzymujących życie, pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi na oddziale intensywnej opieki medycznej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

D.W.1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W02
D.W.2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	K_W02
D.W.3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie w intensywnej opiece medycznej	K_W02 K_W06
D.W.4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	K_W02
D.W.5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W02 K_W06

D.W.6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02
D.W.7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06 K_W07
D.W.8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03 K_W06 K_W07
D.W.10.	zasady organizacji intensywnej opieki medycznej	K_W04
D.W.18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	K_W06
D.W.28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	K_W02 K_W06
D.W.29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	K_W02 K_W06
D.W.30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu	K_W02 K_W06
D.W.31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa)	K_W02
D.W.32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia	K_W02 K_W06
D.W.33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	K_W02
D.W.34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym	K_W02 K_W05
D.W.35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)	K_W02

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				

TP-01	Leki stosowane w anestezjologii i intensywnej terapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Przygotowanie chorego i sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Znieczulenie ogólne, etapy znieczulenia, metody i rodzaje znieczulenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Znieczulenie przewodowe, podział znieczuleń przewodowych, środki znieczulenia przewodowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Monitorowanie pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Powikłania znieczulenia ogólnego i przewodowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Nagłe zatrzymanie krążenia, stany po nagłym zatrzymaniu krążenia, podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Wstrząs -przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Ostra niewydolność krążenia - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Ostra niewydolność oddechowa - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Ostra niewydolność nerek - przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-12	Zatrucia -przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-13	Metody żywienia pacjenta na OIOM.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-14	Organizacja intensywnej opieki medycznej w Polsce	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-15	Profilaktyka zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-16	Ocena stanu pacjenta na OIOM.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-17	Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym: żylny i tętniczy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-18	Przetaczanie płynów infuzyjnych, zaburzenia równowagi wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-19	Specjalistyczne metody podtrzymujące życie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-20	Kardiowersja elektryczna – przygotowanie pacjenta i opieka po kardiowersji.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-21	Monitorowanie hemodynamiczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-22	Zadania pielęgniarki anestezjologicznej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-23	Przygotowanie, udział i opieka po znieczuleniu, uwzględniając metodę znieczulenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-24	Nagłe zatrzymanie krążenia – postępowanie, opieka nad pacjentem.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-25	Pielęgnowanie pacjenta we wstrząsie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-26	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością oddechową.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-27	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością krążenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-28	Pielęgnowanie pacjenta z obrażeniami wielonarządowymi.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-29	Pielęgnowanie pacjenta nieprzytomnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-30	Pielęgnowanie pacjenta z ostrą niewydolnością nerek.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-31	Zagadnienia etyczne w intensywnej terapii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
samokształcenie kierowane				
TP-32	Profilaktyka zapaleń płuc związanych z leczeniem respiratorem w OIOM.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-33	Profilaktyka zakażeń dróg moczowych związanych z cewnikowaniem pęcherza moczowego w OIOM.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-34	Profilaktyka zakażeń krwi w OIOM: - kliniczne postacie zakażeń krwi, - wstrząs septyczny, - czynniki ryzyka zakażeń krwi, - zakażenia związane z obecnością cewników naczyniowych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-35	Ból i jego leczenie: - patofizjologiczny podział bólu, - kliniczny podział bólu, - ocena kliniczna pacjenta z bólem, - metody leczenia, - ból pooperacyjny.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-36	Farmakoterapia w analgezji pooperacyjnej.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyk D.: Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. Wyd. PZWL Warszawa 2018. 2. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka, klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL Warszawa 2014 3. Kamiński B., Kubler A.: Anestezjologia i intensywna terapia. Wyd. PZWL Warszawa 2015 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Machała W.: Anestezja chorych w stanie zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2019. 2. Krajewska – Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2014. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		70	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1., D.W2. D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W18.,D.W28., D.W29.,D.W30.,D.W31., D.W32.,D.W33.,D.W34., D.W35.	- egzamin pisemny – test
Samokształceniowe rowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W3.,D.W6., D.W32., D.W34.	- zaliczenie pisemne – test
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.			

Ocena podsumowująca (końcowa):

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin w semestrze V w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 60 pytań obejmujący treści programowe (30 pytań z części klinicznej i 30 pytań z pielęgniarstwa) – czas rozwiązywania testu 45 minut część kliniczna oraz 45 minut na odpowiedzi z pielęgniarstwa w stanach zagrożenia życia. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów.

Student uzyska z egzaminu dwie częściowe oceny – jedną z egzaminu z części klinicznej, drugą z egzaminu z pielęgniarstwa, które koordynator sumuje i wylicza średnią z ocen, jako ocenę końcową wspólną dla zajęć. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) z każdej części egzaminu. Uzyskanie oceny niedostatecznej z egzaminu, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do egzaminu w drugim terminie. Jeżeli student otrzyma co najmniej jedną ocenę częściową niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa chirurgicznego, to ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.

Skala ocen:

Max. 30 pkt. (dla każdej z części egzaminu):

Bardzo dobry (5,0) – 30 – 29 pkt.

Plus dobry (4,5) – 28 – 26 pkt.

Dobry (4,0) – 25 – 23 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 22 – 20 pkt.

Dostateczny (3,0) – 19 – 18 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V przed sesją egzaminacyjną
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (60% punktów zaliczenia – poprawnych odpowiedzi) z testu jednokrotnego wyboru, składającego się z pytań obejmujących treści programowe z zakresu samokształcenia.

Skala ocen:

Max. 15 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 15 pkt.

Plus dobry (4,5) – 14 – 13 pkt.

Dobry (4,0) – 12 – 11 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 10 pkt.

Dostateczny (3,0) – 9 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 9 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: VI	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	20 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 60 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	160	RAZEM:	-
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Patologia, Farmakologia, Podstawy Pielęgniarstwa.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu nerwowego, oddechowego, krążenia, patologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, farmakologii układu nerwowego, oddechowego, krążenia, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstwa.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student ma opanowaną wiedzę na temat: metod znieczulania pacjenta i opieki nad nim, stanów zagrożenia życia i postępowania w nich, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych, specjalistycznych metod podtrzymujących życie, pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi na oddziale intensywnej opieki medycznej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U.1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U.2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U.3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U03 K_U04
D.U.4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U04 K_U11
D.U.9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	K_U03 K_U04 K_U05
D.U.12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U04 K_U11
D.U.13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U05

D.U.15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U.17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe	K_U04 K_U11
D.U.18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U03
D.U.19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną	K_U03 K_U04
D.U.22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U10 K_U11
D.U.23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U11
D.U.24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	K_U03 K_U04 K_U10
D.U.25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	
D.U.26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-1	Monitorowanie pacjenta w stanie zagrożenia życia.	zajęcia praktyczne w MCSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-2	Toaleta drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego rurką intubacyjną i tracheotomijną podłączonego do respiratora. Odsysanie dróg oddechowych przy pomocy systemów zamkniętych	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-3	Pielęgnacja wkłucia centralnego i tętniczego.	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-4	Chory nieprzytomny z niewydolnością oddechową podłączony do respiratora.	zajęcia praktyczne w MCSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-5	Chory w ostrej niewydolności krążenia.	zajęcia praktyczne w MCSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-6	Zasady stosowania środków ochrony osobistej w kontakcie z pacjentem potencjalnie zakażonym/zakażonym SARS – COV2	zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-7	Poznanie specyfiki pracy w OIOM, OIOK.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-8	Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i personelem.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-9	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej i praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale intensywnej opieki medycznej.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-10	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału intensywnej opieki medycznej.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-11	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-12	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w stanie zagrożenia życia.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-13	Planowanie i podjęcie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta w stanie zagrożenia życia	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-14	Udokumentowanie świadczonej opieki pielęgniarskiej przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-15	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i leczniczych, asystowanie lekarzowi podczas badań i opieka nad pacjentem po badaniach: -kardiowersja elektryczna, - echo przezprzełykowe, - TK, -MRC.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-16	Ocena stanu pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-17	Ocena ryzyka rozwoju odleżyn według skali Norton lub Douglas.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-18	Prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta w OIOM, OIOK.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-19	Żywienie pacjenta enteralnie i parenteralne z wykorzystaniem różnych technik w tym pompy obrotowo – perystaltycznej	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych, praca pisemna – proces pielęgnowania
TP-20	Tworzenie warunków do godnego umierania pacjenta.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
praktyki zawodowe				
TP-21	Poznanie specyfiki pracy w oddziale intensywnej opieki medycznej, oraz zadań poszczególnych członków zespołu sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale intensywnej opieki medycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-22	Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału intensywnej opieki medycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-23	Rozpoznanie potrzeb/problemów pielęgnacyjnych u pacjenta w stanie zagrożenia życia. Planowanie opieki i jej realizowanie, ocenianie i dokumentowanie.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-24	Udział w procesie terapeutycznym pacjenta w stanie zagrożenia życia.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-25	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta w formie elektronicznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-26	Ocena poziomu bólu udział w farmakoterapii i leczeniu bólu.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-27	Prowadzenie procesu pielęgnowania pacjenta w OIOM, OIOK.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-28	Zasady profilaktyki zakażeń w oddziale intensywnej opieki medycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Dyk D.: Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. Wyd. PZWL Warszawa 2018.
2. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka, klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL Warszawa 2014.
3. Kamiński B., Kubler A.: Anestezjologia i intensywna terapia. Wyd. PZWL Warszawa 2015

Literatura uzupełniająca:

1. Machała W.: Anestezja chorych w stanie zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2019.
2. Krajewska – Kułak E., Rolka H., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Wyd. PZWL Warszawa 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	160
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	180

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,3
	Praca własna studenta		0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w MCSM	<ul style="list-style-type: none"> - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć 	D.U1., D.U.3., D.U4., D.U9., D.U12., D.U19., D.U26.	<ul style="list-style-type: none"> - zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się z scenariuszem zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania 	D.U1., D.U2., D.U3., D.U12., D.U13., D.U15., D.U17., D.U18., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25.	<ul style="list-style-type: none"> - zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
Praktyka zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania 	D.U1., D.U3., D.U4., D.U9., D.U15., D.U18., D.U22., D.U24., D.U26.	<ul style="list-style-type: none"> -zaliczenie umiejętności praktycznych, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych w MCSM, zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- 1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z anestezjologii i pielęgniarstwa w stanie zagrożenia życia, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Oddanie w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prowadzącego zajęcia praktyczne pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 6) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostatecznej umiejętności wymienionej w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Oddanie w terminie wyznaczonym przez opiekuna praktyk pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca (końcowa):

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z anestezjologii i pielęgniarstwa w stanie zagrożenia życia, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 4) Zaliczenie symulacji medycznej
- 5) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry(14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry(12-13 pkt.)

4,0 – dobry(11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

- 6) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:
  - 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki – od 0 do 3 pkt.
  - 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
  - 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
  - 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
  - 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
  - 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry(od 18 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny(poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze VI stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych. Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności, oceny z kompetencji społecznych oraz oceny z symulacji medycznej.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze VI wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)

- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- f) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

4. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z anestezjologii i pielęgniarstwa w stanie zagrożenia życia, realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/ki – od 0 do 3 pkt.
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)

4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)

4,0 – dobry (od 18 do 19 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)

3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- f) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo opieki długoterminowej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	10 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 30 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka): Samokształcenie	20	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	90	RAZEM:	-
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

- wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, rehabilitacji
- umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł;
- kompetencje społeczne – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu pielęgniarstwa opieki długoterminowej oraz doskonalenie umiejętności prowadzenia opieki długoterminowej

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	K_W01.
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej	K_W02.
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece długoterminowej	K_W03.
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	K_W03.
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W03.
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02.
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06.
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03.
D.W10.	zasady organizacji opieki długoterminowej	K_W04.
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane	K_W02 K_W06

Umiejętności - potrafi		
D.U01.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	K_U03 K_U04 K_U05
D.U02.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U03.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U01
D.U04.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U04
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U03
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U04
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	K_U09
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U05
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	K_U07
D.U17.	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik, przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	K_U05
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U03 K_U05
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U07
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U03
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U05
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta	K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP_01	Warunki rozwoju opieki długoterminowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_02	System opieki długoterminowej -Organizacja.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_03	Świadczenia opieki długoterminowej – kontraktowanie	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_04	Zasady postępowania pielęgnacyjno – opiekuńczego	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_05	Koncepcje pielęgnowania w opiece długoterminowej	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_06	Opieka długoterminowa dla chorych wentylowanych mechanicznie	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_07	Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne pacjenta z chorobami narządu ruchu – przygotowanie pacjenta i rodziny do samopielęgnacji i uczestnictwa w rehabilitacji	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_08	Zadania pielęgniarki u przewlekle chorych w procesie diagnostyki, leczenia i pielęgnacji zapalenia płuc	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_09	Zaburzenia świadomości u chorych w stanie apalicznym i ich wpływ na poszczególne układy	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę

TP_10	Zasady postępowania u osób z zaburzeniami poznawczymi w przebiegu zespołów otępiennych i depresji. Wsparcie opiekunów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_11	Organizacja opieki nad chorym po przebytych udarze mózgu, problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_12	Leczenie żywieniowe w opiece długoterminowej- żywienie dojelitowe i pozajelitowe	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_13	Problemy zdrowotne, psychologiczne i społeczne chorego z cukrzycą.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_14	Powikłania zakrzepowo-zatorowe u chorych długotrwanie unieruchomionych i zapobiegania tym powikłaniom	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
TP_15	Opieka nad pacjentami z ranami przewlekłymi– postępowanie w warunkach stacjonarnej opieki długoterminowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja,	zaliczenie pisemne na ocenę
samokształcenie				
TP_16	Przygotowanie instruktażu w zakresie treningu pęcherza moczowego u chorych z problemem nietrzymania moczu.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie pisemne na ocenę
TP_17	Problemy psychospołeczne chorych po udarze mózgu - rola pielęgniarki w readaptacji chorych do warunków codziennego życia.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie pisemne na ocenę
TP_18	Zapobieganie powikłaniom wynikającym z długotrwałego unieruchomienia: przykurcze, odleżyny, odparzenia i stany zapalne skóry, błon śluzowych, infekcje, zakrzepowe zapalenie żył.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie pisemne na ocenę
TP_19	Obserwowanie funkcji układu wydalania oraz podejmowanie działań mających na celu przywrócenie prawidłowego wydalania: zapobieganie biegunkom i zaparciom, zapobieganie nietrzymaniu i zatrzymaniu moczu.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie pisemne na ocenę

zajęcia praktyczne w MCSM				
TP_20	Prowadzenie profilaktyki powikłań występujących w przebiegu chorób. Opieka nad pacjentem ze stopą cukrzycową, odleżynami, owrzodzeniami troficznymi podudzi.	Zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja studium indywidualnego przypadku,	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP_21	Przygotowanie zapisu form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	Zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja studium indywidualnego przypadku,	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP_22	Prowadzenie u osób dorosłych i dzieci żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	Zajęcia praktyczne w MCSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja studium indywidualnego przypadku,	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP_23	Poznanie specyfiki pracy w zakładzie opiekuńczo-leczniczym i zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP_24	Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów przewlekle chorych z przewlekłymi schorzeniami układu ruchu, z problemami geriatrycznymi oraz z przewlekłą cukrzycą; realizacja opieki pielęgniarstwa w zakresie czynności: pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i edukacyjnych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP_25	Realizacja opieki pielęgniarstwa według ustalonego planu i stosownie do stanu zdrowia pacjenta przewlekle mechanicznie wentylowanego i/lub w stanie apalicznym, w zakresie czynności pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych.	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. (red.). Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M. Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K. Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.
2. Czajka D., Czekala B. Wybrane procedury postępowania pielęgniarstwa w warunkach domowych, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.
3. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarstwa w opiece długoterminowej, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.
4. Menebröcker C, Smoliner Ch. (red.) Schlegel-Zawadzka M. (red. wyd. polskiego) Żywność w opiece nad osobami w starszym wieku. Edra Urban & Partner Wrocław 2018

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		90	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	3,0
	Praca własna studenta		1,0
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W1.; D.W2.; D.W3.; D.W4.; D.W5.; D.W6.; D.W7.; D.W8.; D.W10.; D.W33.	- zaliczenie pisemne – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W2., D.W3, D.W7.	- zaliczenie pisemne
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U15., D.U16., D.U17.,D.U18., D.U22., D.U23., D.U24., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych

Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się ze scenariuszem zajęć,	D.U01.D.U02.D.U03. D.U04. D.U12.D.U13. D.U14. D.U15. D.U16. D.U18.D.U22. D.U23 D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
--	---	---	--

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

1) **Forma i warunki zaliczenia wykładów:**

2) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. **Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:**

1) Frekwencja 100% (udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z pielęgniarstwa opieki długoterminowej, realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.

4) Oddanie w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prowadzącego zajęcia praktyczne pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.

5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.

6) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Syllabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Pielęgniarstwo opieki długoterminowej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: VI	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	40	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka): Samokształcenie	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	40	RAZEM:	-
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):			
<ul style="list-style-type: none"> • wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, rehabilitacji • umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł; • kompetencje społeczne – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki. 			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu pielęgniarstwa opieki długoterminowej oraz doskonalenie umiejętności prowadzenia opieki długoterminowej			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U01.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	K_U03 K_U04 K_U05
D.U02.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	K_U07
D.U03.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U01
D.U04.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	K_U04
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U03
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	K_U04
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	K_U09
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U05
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	K_U07
D.U17.	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik, przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe	K_U05
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U03 K_U05
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U07
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	K_U03
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U05
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	K_K01		
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta	K_K02		
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	K_K03		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
praktyki zawodowe				
TP_1	Poznanie specyfiki pracy w zakładzie opiekuńczo-leczniczym i zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP_2	Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów przewlekle chorych z przewlekłymi schorzeniami układu ruchu, z problemami geriatrycznymi oraz z przewlekłą cukrzycą; realizacja opieki pielęgniarstwa w zakresie czynności: pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i edukacyjnych.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP_3	Ocena ryzyka odleżyn, klasyfikacja i pielęgnacja odleżyn. Pielęgnacja i opatrywanie stopy cukrzycowej	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP_4	Karmienie chorego przewlekle mechanicznie wentylowanego i/lub w stanie apalicznym drogą dojelitową przez zgłębnik nosowo-żołądkowy, gastrostomię lub PEG. Pielęgnacja dostępu żywieniowego żylnego, centralnego i obwodowego u pacjentów przewlekle mechanicznie wentylowanych i/lub w stanie apalicznym.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP_5	Ocena sprawności funkcjonalnej podopiecznych w starszym wieku z wykorzystaniem Całościowej Oceny Geriatrycznej.	praktyka zawodowa	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. (red.). Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
2. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M. Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

5. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K. Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.
6. Czajka D., Czekala B. Wybrane procedury postępowania pielęgniarskiego w warunkach domowych, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.
7. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarskiej opieki długoterminowej, Wydawnictwo Medyczne BORGIS, Warszawa 2013.
8. Menebröcker C, Smoliner Ch. (red.) Schlegel-Zawadzka M. (red. wyd. polskiego) Żywnienie w opiece nad osobami w starszy wieku. Edra Urban & Partner Wrocław 2018

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	40
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,3
	Praca własna studenta		0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej

Praktyka zawodowa	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U01.D.U02.D.U03. D.U04.D.U12. D.U13. D.U14. D.U15.D.U16. D.U18.D.U22. D.U23 D.U26.	- - zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
-------------------	---	--	--

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100% (praktyki zawodowe są obowiązkowe – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyki zawodowej z pielęgniarstwa opieki długoterminowej, opisanej w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniacza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Oddanie w terminie wyznaczonym przez opiekuna praktyk pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca (końcowa):

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
- 2) Frekwencja 100% (udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z pielęgniarstwa opieki długoterminowej realizowanych w warunkach rzeczywistych, wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry(15 pkt.)
- 4,5 – plus dobry(13-14 pkt.)
- 4,0 – dobry(11-12 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny(poniżej 9 pkt.).

- 5) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas praktyk zawodowych:
  - 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
  - 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
  - 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
  - 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
  - 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
  - 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry(od 22 do 24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry(od 20 do 21 pkt.)
- 4,0 – dobry(od 18 do 19 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 16 do 17 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 14 do 15 pkt.) (60,0%)
- 2,0 – niedostateczny(poniżej 14 pkt.).

Ocenę końcową z praktyk zawodowych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku praktyk zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (Procesu pielęgnowania), oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- a) 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- b) 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- c) 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- d) 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- e) 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- f) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

--

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Podstawy rehabilitacji		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski / angielski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	10	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	-

Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	30	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓLWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej;

Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student ma opanowaną wiedzę na temat: istoty, celów i zadań rehabilitacji oraz specyfiki pielęgnowania osób niepełnosprawnych w wybranych schorzeniach oraz potrafi sprawować opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.

Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia i rehabilitacji.

Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej basic directions of medical and vocational rehabilitation	K_W01 K_W02 K_W03
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach course and methods of rehabilitation in various diseases	K_W01 K_W02 K_W03
Umiejętności – potrafi		
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych teach the patient and his / her caregiver to select and use nursing and rehabilitation equipment and medical devices	K_U01 K_U03 K_U04 K_U08 K_U10

D.U21.	<p>prorowadzić rehabilitację przyłózkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej</p> <p>conduct bedside rehabilitation and activation with the use of elements of occupational therapy</p>	<p>K_U07 K_U08 K_U10</p>		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	<p>kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną</p> <p>be guided by the good of the patient, respect the dignity and autonomy of people entrusted to care, show understanding for worldview and cultural differences and empathy in the relationship with the patient and his family</p>	K_K01		
K_K02.	<p>przestrzegania praw pacjenta</p> <p>respecting patient's rights</p>	K_K02		
K_K03.	<p>samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem</p> <p>independent and reliable exercise of the profession in accordance with the principles of ethics, including observance of moral values and obligations in patient care</p>	K_K03		
K_K04.	<p>ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>responsibility for the performed professional activities</p>	K_K04		
K_K05.	<p>zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>consult experts in the event of difficulties in solving the problem on your own;</p>	K_K05		
K_K06.	<p>przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta</p> <p>anticipating and taking into account factors influencing one's own and the patient's reactions</p>	K_K06		
K_K07.	<p>dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p> <p>perceiving and recognizing own limitations in the field of knowledge, skills and social competences, and self-assessment of deficits and educational needs.</p>	K_K07		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				

TP-01	Cele, zasady i etapy rehabilitacji. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-02	Zespół rehabilitacyjny i zadania jego członków w profilaktyce i terapii niepełnosprawności. Rola pielęgniarki / pielęgniarza w zespole rehabilitacyjnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-03	Wpływ ograniczenia aktywności ruchowej na organizm człowieka. Akineza; następstwa dla organizmu człowieka.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-04	Metody terapeutyczne stosowane w rehabilitacji. Wskazania, przeciwwskazania. Zadania pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-05	Ogólne zasady rehabilitacji w opiece medycznej. Rola medycyny fizykalnej w procesie rehabilitacji.	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-06	Przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach. Rehabilitation of the musculoskeletal system - selected examples;(stroke, spinal cord injury, damage to peripheral nerves).	wykład	wykład podający, wykład problemowy oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.

TP-07	Rehabilitacja przyłóżkowa – zadania pielęgniarki: - układanie pacjenta w różnych pozycjach pielęgnacyjnych, -zmiana pozycji, -terapia ułożeniowa, - ćwiczenia usprawniające: bierne, czynne, -rehabilitacja oddechowa, -pionizacja, - ochrona skóry przed zmianami i uszkodzeniem, -usprawnianie jelit, - usprawnianie pęcherza moczowego, -psychoterapia elementarna. Monitorowanie stanu zdrowia w czasie rehabilitacji.	wykład	wykład podający, wykład problemowy wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-08	Aktywizacja chorych z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-09	Sprzęt pielęgnacyjno-rehabilitacyjny oraz wyroby medyczne stosowane u pacjentów z niepełnosprawnością.	wykład	wykład podający, wykład problemowy wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
TP-10	Edukacja pacjenta i jego opiekunów w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno - rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru.
Laboratorium				

TP-11	<p>Rehabilitacja i pielęgnacja przyłóżkowa – zadania pielęgniarki: zbieranie wywiadu dla potrzeb pielęgnacyjno - opiekuńczychw procesie opieki osób niepełnosprawnością.</p>	laboratorium	<p>dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności</p>	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru</p>
TP-12	<p>Rehabilitacja przyłóżkowa – zadania pielęgniarki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - układanie pacjenta w różnych pozycjach pielęgnacyjnych, - zmiana pozycji, - terapia ułożeniowa, - ćwiczenia usprawniające: bierne, czynne, - rehabilitacja oddechowa, - pionizacja, - ochrona skóry przed zmianami uszkodzeniem, - usprawnianie układu pokarmowego, - usprawnianie układumoczowego, - psychoterapia elementarna. <p>Monitorowanie stanu zdrowia w czasie rehabilitacji.</p> <p>Prowadzenie dokumentacjimedycznej.</p> <p>Basic exercises in the rehabilitation of patients - selected examples.</p>	laboratorium	<p>dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności</p>	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru</p>

<p>TP-13</p>	<p>Pomiar podstawowych parametrów wydolnościowych pacjenta. Prowadzenie gimnastyki porannej. Prowadzenie gimnastyki przy łóżku pacjenta. Pomoc i opieka przy zmianie pozycji pacjenta. Pomoc w przyjmowaniu pozycji drenażowych. Praktyczne techniki pielęgnacyjne stosowane w opiece z osobą niepełnosprawną. Pomoc i asekuracja w samodzielnej lokomocji pacjenta. Pomoc i asekuracja w lokomocji pacjenta z wykorzystaniem zaopatrzenia ortopedycznego. Aktywizacja chorych z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.</p>	<p>laboratorium</p>	<p>dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności</p>	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru</p>
<p>TP-14</p>	<p>Sprzęt pielęgnacyjno-rehabilitacyjny oraz wyroby medyczne stosowane u pacjentów z niepełnosprawnością.</p>	<p>laboratorium</p>	<p>dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności</p>	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru</p>

TP-15	Edukacja pacjenta i jego opiekunów w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgniacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-16	Rehabilitacja osób z uszkodzeniem narządu zmysłów- zadania pielęgniarki.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-17	Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-18	Pielęgnowanie i usprawnianie dzieci niepełnosprawnych.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie cząstkowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-19	Główne zasady rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi – udział pielęgniarki.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-20	Inne czynności pielęgnacyjne stosowane w opiece nad pacjentem niepełnosprawnym. Podsumowanie i zaliczenie zajęć.	laboratorium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na laboratorium oraz zaliczenie materiału z laboratorium w formie ustnej / lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
samokształcenie				

TP-21	Rehabilitacja osób z uszkodzeniem narządu zmysłów- zadania pielęgniarki.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo- krotnego wyboru
TP-22	Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo- krotnego wyboru
TP-23	Pielęgnowanie i usprawnianie dzieci niepełnosprawnych.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo- krotnego wyboru
TP-24	Główne zasady rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi – udział pielęgniarki.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo- krotnego wyboru

TP-25	Inny – zgodny z tematyką przedmiotu, uzgodniony z wykładowcą.	samokształcenie	samokształcenie	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielokrotnego wyboru
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019. 2. Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002. 3. Kwolek A. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Elsevier Urban& Partner, Wrocław 2015. 4. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. 5. Kiwerski J.(red.): Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasprzak W. (red.): Fizjoterapia kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011. 2. Rosławski A., Skolimowski T.: Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015. 3. Cywińska-Wasilewska G.: Podstawowe problemy rehabilitacji i etyka. Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. Poznań 2004. 4. Nawrotny J (red.): Podstawy fizjoterapii : podręcznik dla studentów fizjoterapii i fizjoterapeutów. Kasper, Kraków 2005. 5. Straburzyńska-Lupa A., Straburzyński G., Straburzyńska-Migaj E.: Fizjoterapia z elementami klinicznymi. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008. 6. Śliwiński Z., Sieroń S., Wielka Fizjoterapia; Tom1-2, Urban & Partner, Wrocław 2022. 7. Postępy rehabilitacji. AWF Warszawa 2020/21/22. 8. Fizjoterapia. AWF Wrocław 2020/21/22. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20		
Praca własna studenta		10		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,7
	Praca własna studenta		0,3
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W26, D.W27.	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo-krotnego wyboru.
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia cząstkowego i / lub pisemnego	D.W26, D.W27.	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo-krotnego wyboru oraz zaliczenie kompetencji społecznych.
Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z listą umiejętności praktycznych wykonywanych podczas zajęć, - trening umiejętności na laboratorium	D.U16, D.U21.	Zaliczenie cząstkowe na laboratoriach oraz zaliczenie materiału z samokształcenia w formie ustnej lub pisemnej – pytania otwarte lub test jedno/wielo-krotnego wyboru oraz zaliczenie kompetencji społecznych.
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

Frekwencja 100% (udział w laboratorium jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).

Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć laboratorium, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i / lub w „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną zaliczenia z przedmiotu.

Na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium.

Ocena kształtująca (częstkowa):

I. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1). Zaliczenie pisemne z oceną odbędzie się na ostatnich planowych zajęciach z przedmiotu – (pytania otwarte, dotyczące treści kształcenia).

2). Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.

3). Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, jest możliwe po udzieleniu odpowiedzi w formie pisemnej na wszystkie zadane pytania. Zakres weryfikowanych efektów –D.W26,D.W27.

II. Forma i warunki zaliczenia laboratoriów:

1. Obecność na zajęciach obowiązkowa.

2. Realizacja zajęć zgodnie z harmonogramem.

3. Pozytywna ocena za każdą z wymaganych umiejętności w dzienniczku zajęć laboratoryjnych. Ocenę wystawia nauczyciel - praktyk prowadzący zajęcia tematyczne.

4. Końcowa ocena z laboratoriów jest średnią arytmetyczną ocen z uzyskanych umiejętności.

III. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

1). Student opracuje na podstawie aktualnej literatury tematy z samokształcenia i / lub referuje je na zajęciach z laboratoriów lub w formie prezentacji programu PowerPoint temat/y z samokształcenia uzgodnione/y z nauczycielem prowadzącym zajęcia dydaktyczne.

2). Kryteria oceny pracy pisemnej:

a. poprawność terminologiczna i językowa,

b. prawidłowy i logiczny układ treści,

c. jasność i zrozumiałość treści,

d. przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki),

e. szczegółowość opracowania,

f. właściwy dobór literatury i poprawność jej zapisu w bibliografii,

g. estetyka pracy.

3). Zakres weryfikowanych efektów – KOD efektu: D.W26,D.W27.

IV. Opis skali ocen:

Skala ocen opisowa i liczbowa zgodna z regulaminem studiów, odpowiadająca stopniom w systemie ECTS:

A – bardzo dobry (5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

B – plus dobry – 4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

C – dobry – 4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie –aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

D – plus dostateczny – 3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

E – dostateczny – 3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, umożliwiające podjęcie studiów drugiego stopnia.

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza zadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, i podjęcie studiów drugiego stopnia.

W przypadku zastosowania testu na zaliczeniu; ocena kształtuje się według procentowego wyboru prawidłowych odpowiedzi zakreślonych przez studenta:

< 61% - niedostateczny (2,0)
 61 – 67% - dostateczny (3,0)
 68– 75 % - dość dobry (3,5)
 76– 83 % - dobry (4,0)
 84 – 92% - ponad dobry (4,5)
 93 – 100% - bardzo dobry (5,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
 (data, podpis Koordynatora odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: III	Semestr: V
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	60	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	70	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o potrzebach zdrowotnych człowieka zdrowego, na temat modelu pielęgnowania wg D. Orem, na temat procesu pielęgnowania, o metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o roli pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnacyjnych, 2. Student zna techniki zabiegów pielęgnacyjnych i posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych oraz zabiegów medycznych. 			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<p>Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat niektórych chorób układu nerwowego – ich etiologii, diagnostyki, metod leczenia oraz pielęgnowania.</p> <p>Student potrafi samodzielnie sprawować profesjonalną opiekę pielęgnacyjną nad osobami z chorobami neurologicznymi.</p>			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Wiedzy - zna i rozumie				
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;			K_W02
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach neurologicznych;			K_W02
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie neurologicznym;			K_W02 K_W06
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania w chirurgii;			K_W02
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach w neurologii;			K_W02 K_W06
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach neurologicznych w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;			K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem neurologicznym w różnym wieku i stanie zdrowia;			K_W06 K_W07
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;			K_W03 K_W06 K_W07
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej – neurologicznej;			K_W04
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;			K_W02
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.			K_W02 K_W06
Umiejętności - potrafi				
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład Neurologia				
TP-01	Patofizjologia zaburzeń układu nerwowego – nerwy czaszkowe i ich uszkodzenia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test

TP-02	Układ ruchowy, układ czuciowy, układ wegetatywny i zaburzenia ich funkcji oraz zaburzenia wyższych czynności nerwowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-03	Metody diagnostyczne stosowane w neurologii i ocena stanu klinicznego chorego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-04	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w chorobach naczyniowych mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-05	Guzy mózgu i obrzęk mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-06	Urazy czaszkowo – mózgowo.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-07	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie wybranej choroby zwyrodnieniowej układu nerwowego, np. choroby Parkinsona.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-08	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie stwardnienia rozsianego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-09	Zaburzenia napadowe – padaczka, migrena i inne bóle głowy.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-10	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach rdzenia kręgowego – uszkodzenie rdzenia kręgowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-11	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach wodowego układu nerwowego – zespoły bólowe kręgosłupa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-12	Etiopatogeneza, objawy, przebieg i leczenie w wybranych chorobach mięśni – dystrofie mięśniowe, SLA.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
wykład Pielęgniarstwo neurologiczne				

TP-13	Organizacja opieki neurologicznej w Polsce.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-14	Rola pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału neurologicznego, zasady i sposoby oceny stanu klinicznego pacjenta.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-15	Udział pielęgniarki w przygotowaniu chorego do badań diagnostycznych, w neurologii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-16	Zaburzenia i ocena świadomości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-17	Obserwacja i pielęgnacja chorego nieprzytomnego w oddziale neurologii – zasady stawiania diagnoz pielęgniarskich.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-18	Planowanie opieki nad chorym w ostrej fazie udaru – zapobieganie powikłaniom.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-19	Zaburzenia mowy w przebiegu udaru – Rola pielęgniarki.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-20	Zasady i sposoby karmienia pacjentów z zaburzeniami połykania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-21	Planowanie opieki nad pacjentami z guzem mózgu.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-22	Planowanie opieki nad chorymi po urazach czaszkowo – mózgowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-23	Planowanie opieki nad pacjentami z padaczką.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-24	Problemy biopsychospołeczne chorych na stwardnienie rozsiane.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test

TP-25	Planowanie opieki nad chorym z chorobą Parkinsona.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-26	Opieka nad chorym po urazie rdzenia kręgowego – zapobieganie następstwom długotrwałego unieruchomienia.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-27	Planowanie opieki nad chorym z chorobami obwodowego układu nerwowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-28	Planowanie opieki nad chorym na miastenię.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-29	Planowanie opieki nad chorym ze stwardnieniem bocznym zanikowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
samokształcenie kierowane				
TP-30	Niepełnosprawność i wsparcie w chorobach neurologicznych	samokształcenie kierowane	samodzielna praca studentów, praca z książką	zaliczenie pisemne – praca problemowa
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Warszawa, Wyd. PZWL, 2015. Prusiński A.: Podstawy neurologii klinicznej, podręcznik dla studentów. Warszawa Wyd. PZWL, 1977. Prusiński A.: Neurologia praktyczna Warszawa Wyd. PZWL, 2007. (wyd. 3 uaktualnione - dodr.). 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Adameczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Lublin, Wyd. Czelej, 2000. Adameczyk K.: Pielęgowanie chorych po udarach mózgowych Lublin, Wyd. Czelej, 2003. Członkowska A, Członkowski A.: Leczenie w neurologii kompendium. Warszawa Wyd. PZWL, 2005. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		70		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		90		

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W18., D.W33.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	D.W3., D.W7., D.U2.	- zaliczenie pisemne – praca problemowa
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów</u>:			
Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem Studiów PWSTE w Jarosławiu.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Egzamin pisemny testowy w semestrze piątym, w sesji zimowej – z części klinicznej trzydzieści pytań i odrębny test z pielęgniarstwa neurologicznego zawierający trzydzieści pytań wielokrotnego wyboru, z jedną poprawną odpowiedzią. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów.
- 2) Uzyskanie z egzaminu testowego oceny pozytywnej (co najmniej dostatecznej) – wypracowanie z każdego testu minimum 50% poprawnych odpowiedzi. Jeżeli student otrzyma, z jednego testu ocenę niedostateczną, np. z części klinicznej lub z pielęgniarstwa neurologicznego, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie, tylko z części ocenionej na ocenę niedostateczną.
- 3) Skala ocen:
  - 5,0 – bardzo dobry(30-28 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(27-25 pkt.)
  - 4,0 – dobry(24-22 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (21-19 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (18-15 pkt.)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 15 pkt.).
- 4) Ocena podsumowująca do protokołu w systemie USOS jest średnią arytmetyczną wyliczoną z dwóch ocen – z testu z części klinicznej i z testu pielęgniarstwa neurologicznego. W sytuacji gdy student otrzyma ocenę niedostateczną z testu, np. z części klinicznej lub z testu z pielęgniarstwa neurologicznego, wtedy do protokołu – w pierwszym terminie wpisana jest ocena niedostateczna.

2. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze piątym, przed sesją egzaminacyjną – Student ma napisać i oddać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela pracę pisemną. W sytuacji gdy student otrzyma w pierwszym terminie ocenę niedostateczną, ma prawo do zaliczenia ocenę, w drugim terminie – w czasie sesji podstawowej.
- 2) Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z pracy pisemnej – Student musi uzyskać minimum 50% punktów z pracy pisemnej (maksymalna liczba punktów do uzyskania – 16).
- 3) Kryteria oceny pracy pisemnej:
  - sformułowanie tematu szczegółowego i poprawny plan pracy (prawidłowy i logiczny układ treści) – od 0 do 2 pkt.
  - poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych) – od 0 do 2 pkt.
  - jasność i zrozumiałość treści – od 0 do 3 pkt.
  - przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna i w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki) – od 0 do 4 pkt.
  - szczegółowość opracowania (ilość stron maszynopisu – od 2 do 4, wzór czcionki Times New Roman, rozmiar czcionki 12, interlinia 1,5) – od 0 do 2 pkt.
  - właściwy dobór literatury (np. z ostatnich pięciu lat) i poprawność jej zapisu w bibliografii – od 0 do 2 pkt.
  - estetyka pracy – wydruk lub zapis komputerowy z wklejoną pierwszą stroną wg wzoru ustalonego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne – od 0 do 1 pkt.
- 4) Skala ocen:
  - 5,0 – bardzo dobry(16-15 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(14-13 pkt.)
  - 4,0 – dobry(12-11 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (10-9 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (8 pkt.)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 8 pkt.).
- 5) Ocena podsumowująca do protokołu w systemie USOS – ocena uzyskana z samodzielnej pracy pisemnej.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: VI	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 70 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	

Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	160	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o potrzebach zdrowotnych człowieka zdrowego, na temat modelu pielęgnowania wg D. Orem, na temat procesu pielęgnowania, o metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o roli pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgnacyjnych, Student zna techniki zabiegów pielęgnacyjnych i posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych oraz zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat niektórych chorób układu nerwowego – ich etiologii, diagnostyki, metod leczenia oraz pielęgnowania.
Student potrafi samodzielnie sprawować profesjonalną opiekę pielęgnarską nad osobami z chorobami neurologicznymi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgnarską, ustalać cele i plan opieki pielęgnarskiej, wdrażać interwencje pielęgnarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgnarskiej w neurologii;	K_U03 K_U04 K_U08 K_U10
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia ze schorzeniami neurologicznymi;	K_U07
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób neurologicznych;	K_U03 K_U04
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	K_U04 K_U11
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	K_U04 K_U11
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgnarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	K_U10

D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego;			K_U03 K_U11
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;			K_U10 K_U11
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;			K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.			K_U04 K_U05 K_U11
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;			K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-31	Procedura nakłucia lędźwiowego w celu pobrania płynu mózgowo-rdzeniowego – opieka nad pacjentem przed, w trakcie i po badaniu.	zajęcia praktyczne w MCSM	pogadanka, wyjaśnienie, symulacja, dyskusja	- kolokwium ustne, aktywny udział w symulacji
TP-32	Postępowanie z chorym w czasienapadu padaczki.	zajęcia praktyczne w MCSM	pogadanka, wyjaśnienie, symulacja, dyskusja	- kolokwium ustne, aktywny udział w symulacji
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				

TP-33	<p>Omówienie treści i efektów kształcenia. Poznanie topografii oddziału, przedstawienie zespołu terapeutycznego, sprawdzenie wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki. Nawiązanie komunikacji werbalnej z pacjentami – sprawdzenie tożsamości i zakresu samodzielności w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych. Zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych wg modelu D. Orem. Ocenaryzyka rozwoju odleżyn.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-34	<p>Ocena stanu ogólnego pacjenta na podstawie pomiarów: tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temp. ciała i ocena stanu klinicznego na podstawie wywiadu i obserwacji objawów patologicznych, Ocena stanu świadomości wg skali Glasgow. Ocena gospodarki wodno-elektrolitowej – prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów. Przekazanie informacji o stanie pacjenta członkom zespołu terapeutycznego.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-35	<p>Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych, asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i zapewnienie opieki po badaniach. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-36	<p>Prowadzenie profilaktyki i rozpoznanie powikłań występujących w przebiegu chorób neurologicznych w procesie terapeutycznym. Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-37	<p>Przygotowanie pacjenta do wizyty i asystowanie lekarzowi w czasie wizyty.</p> <p>Analizowanie informacji o stanie zdrowia pacjentów zagregowanej w dokumentacji medycznej.</p> <p>Przeprowadzenie wystandaryzowanego wywiadu.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-38	<p>Sformułowanie diagnoz pielęgniarских, ustalenie celów i planu opieki, realizacja planu i ewaluacja działań.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	praca pisemna – proces pielęgnowania, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-39	<p>Udokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, jej zmian i zrealizowanej opieki pielęgniarской w „Procesie pielęgnowania”.</p> <p>Udział w procesie terapeutycznym – podawanie leków różnymi drogami wg Indywidualnej Karty Zleceń.</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	praca pisemna – proces pielęgnowania, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-40	<p>Omówienie procesów pielęgnowania i podsumowanie zajęć praktycznych (ocena umiejętności i kompetencji społecznych).</p>	zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	praca pisemna – proces pielęgnowania
praktyka zawodowa				

TP-41	<p>Poznanie topografii oddziału, przedstawienie zespołu terapeutycznego, sprawdzenie wyposażenia stanowiska pracy pielęgniarki.</p> <p>Nawiązanie komunikacji werbalnej z pacjentami – ustalenie ich tożsamości i zakresu samodzielności w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych. Zaspokajanie potrzeb biopsychospołecznych wg modelu D. Orem.</p>	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-42	<p>Ocena stanu ogólnego pacjenta na podstawie pomiarów: tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temp. ciała i ocena stanu klinicznego na podstawie obserwacji objawów patologicznych, wywiadu izgłaszanych dolegliwości.</p> <p>Ocena gospodarki wodno-elektrolitowej – prowadzenie i dokumentowanie bilansu płynów.</p> <p>Asystowanie lekarzowi w czasie wizyty i w trakcie badań diagnostycznych.</p> <p>Przekazywanie informacji o stanie zdrowia pacjentów członkom zespołu terapeutycznego.</p>	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-43	<p>Uczestniczenie w przyjęciu pacjenta do oddziału neurologicznego.</p> <p>Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych i pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.</p>	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-44	<p>Sformułowanie diagnoz pielęgniarskich, ustalenie celów i planu opieki, realizacja planu i ewaluacja działająca na podstawie opisu przypadku klinicznego oraz dokumentowanie w „Procesie pielęgnowania”.</p>	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	praca pisemna – proces pielęgnowania, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-45	Udział w procesie terapeutycznym pacjentów z chorobami neurologicznymi – wykonywanie zleceń lekarskich.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-46	Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjentów w formie elektronicznej.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-47	Przekazanie pacjentom lub opiekunom informacji nt. procedury przyjęcia do zakładu opiekuńczego – leczniczego, sprawowania samoopieki i działających grupach wsparcia społecznego.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-48	Ocena i podsumowanie praktyk zawodowych – omówienie procesów pielęgnowania.	praktyka zawodowa	rozwijanie umiejętności, pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	praca pisemna – proces pielęgnowania

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Warszawa, Wyd. PZWL, 2015.

Prusiński A.: Podstawy neurologii klinicznej, podręcznik dla studentów. Warszawa Wyd. PZWL, 1977.

Prusiński A.: Neurologia praktyczna Warszawa Wyd. PZWL, 2007. (wyd. 3 uaktualnione - dodr.).

Literatura uzupełniająca:

Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Lublin, Wyd. Czelej, 2000.

Adamczyk K.: Pielęgnowanie chorych po udarach mózgowych Lublin, Wyd. Czelej, 2003.

Członkowska A, Członkowski A.: Leczenie w neurologii kompendium. Warszawa Wyd. PZWL, 2005.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		160	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		180	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w MCSM	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie się ze scenariuszem zajęć	D.U3., D.U12., D.U22.,D.U26.	- zaliczenie na ocenę – kolokwium ustne i aktywny udział w symulacji
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2.,D.U3., D.U4., D.U12.,D.U15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04.	- zaliczenie na ocenę – praca pisemna (proces pielęgnowania) ibezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność praktyczną oraz bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
Praktyki zawodowe	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U12.,D.U15., D.U18., D.U22., D.U23., D.U26., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04.	- zaliczenie na ocenę – praca pisemna (proces pielęgnowania) ibezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność praktyczną oraz bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

Obecność na wszystkich zajęciach praktycznych – Frekwencja 100% (zgodnie z Regulaminem Studiów PWSTE i standardem kształcenia udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy).

Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”.

Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego, a realizowanej w MCSM lub

w warunkach rzeczywistych, która jest wymieniona w „Karcie Umiejętności Kształcenia W

Zawodzie Pielęgniarki /Pielęgniarza” i „Dzienniku Zajęć Praktycznych”.

Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

2. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Obecność na wszystkich praktykach zawodowych – Frekwencja 100% (zgodnie z Regulaminem Studiów PWSTE i standardem kształcenia udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych z neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego, a realizowanej w warunkach rzeczywistych, która jest wymieniona w „Karcie Umiejętności Kształcenia W Zawodzie Pielęgniarki /Pielęgniarza” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze szóstym.
- 2) Frekwencja 100% (zgodnie z Regulaminem Studiów PWSTE i standardem kształcenia udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną: pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania” i każdej umiejętności praktycznej oraz każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych z neurologii, i pielęgniarstwa neurologicznego, a wymienionej w „Karcie Umiejętności Kształcenia W Zawodzie Pielęgniarki /Pielęgniarza” i w „Dzienniku Zajęć Praktycznych”.
- 4) Kryteria oceny procesu pielęgnowania:
  - Proces pielęgnowania zawiera opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (rozpoznanie lekarskie, dolegliwości i objawy patologiczne w dniu przyjęcia do szpitala, w dniu objęcia opieką pielęgniarską, wyniki pomiaru parametrów, bieżące zlecenia lekarskie) – od 0 do 5 pkt.
  - Diagnozy pielęgniarские są: prawidłowo sformułowane, adekwatne do stanu zdrowia pacjenta/ki, uwzględniają hierarchię ważności, nie brakuje diagnoz pielęgniarских – od 0 do 4 pkt.
  - Cele opieki są: prawidłowo sformułowane, zgodne z diagnozami – od 0 do 2 pkt.
  - Interwencje pielęgniarские opisane w planie opieki są: dostosowane do postawionych diagnoz pielęgniarских, uwzględniają indywidualne podejście do pacjenta, np. płeć, uporządkowane, zgodne z aktualną wiedzą medyczną – od 0 do 4 pkt.
  - Proces pielęgnowania zawiera ewaluację procesu (prawidłowo opisany sposób realizacji zadań pielęgniarских) i ewaluację wyniku (osiągnięcie celów) – od 0 do 2 pkt.
  - W treściach zastosowano prawidłową terminologię i nie ma błędów językowych – od 0 do 2 pkt.
  - Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 1 pkt.
- 5) Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:
  - 5,0 – bardzo dobry (od 20 do 18 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry (od 17 do 16 pkt.)
  - 4,0 – dobry (od 15 do 14 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (od 13 do 12 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (od 11 do 10 pkt. – 50%)
  - 2,0 – niedostateczny (poniżej 10 pkt.).
- 6) Punktacja i kryteria oceny każdej umiejętności praktycznej:
  - 8 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne sprawnie i starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
  - 7 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
  - 6 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z jednym błędem, który nie wpływa na rezultat końcowy wymaga czasami ukierunkowania przez nauczyciela.
  - 5 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z dwoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy, wymaga kilku wskazówek ze strony nauczyciela.
  - 4 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne w bardzo wolnym tempie, z kilkoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy wymaga krótkiego instruktażu i pokazu pojedynczej czynności.
  - poniżej 4 pkt – student nie ma opanowanych umiejętności praktycznych, robi liczne błędy, które mogą wpłynąć na rezultat końcowy, wymaga ponownego pokazu i ćwiczeń.
- 7) Punktacja i kryteria oceny każdej kompetencji społecznej:
  - 8 pkt. – otrzymuje student, który zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego nie ma uwag negatywnych, ale otrzymał uwagi pozytywne, np. student samodzielny i bardzo aktywny w czasie zajęć..
  - 7 pkt. – otrzymuje student, który przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, nie ma uwag negatywnych.
  - 6 pkt. – otrzymuje student, który nie w każdej sytuacji zawodowej przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał jedną uwagę negatywną.
  - 5 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał dwie uwagi negatywne.
  - 4 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał trzy uwagi negatywne.

- Mniej niż 4 pkt. – otrzymuje student, który często nie przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał więcej niż trzy uwagi negatywne.
- 8) Skala ocen umiejętności praktycznej i kompetencji społecznej:
  - 5,0 – bardzo dobry(8 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(7 pkt.)
  - 4,0 – dobry(6 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (5 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (4 pkt. – 50%)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 4 pkt.).
- 9) Ocena podsumowująca z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM stanowi średnią arytmetyczną dwóch ocen cząstkowychwpisanych w „Dzienniku Zajęć Praktycznych – MCSM”, zaumiejętności.
- 10) Ocenę podsumowująca z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnią arytmetyczną trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku Zajęć Praktycznych”, tj. oceny z pracy pisemnej (z procesu pielęgnowania), oceny uzyskanej za wszystkie umiejętności, która jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych (jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).
- 11) Ocena podsumowująca do protokołu w systemie USOS – jest średnią arytmetyczną ocen podsumowujących: z zajęć praktycznych realizowanych w MCSM i w warunkach rzeczywistych (wylicza ją Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który robi wpis do protokołu w systemie USOS).
- 12) Ocena, która jest średnią arytmetyczną powinna być wyrównana do pełnej oceny z zasadą:
  - od 4,60 do 5,0 ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
  - od 4,26 do 4,59 ocena słowna: plus dobry (4,5)
  - od 3,76 do 4,25 ocena słowna: dobry (4,0)
  - od 3,26 do 3,75 ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
  - od 3,00 do 3,25 ocena słowna: dostateczny (3,0)
  - poniżej 3,00ocena słowna: niedostateczny (2,0)

2. Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze szóstym.
- 2) Frekwencja 100% (zgodnie z Regulaminem Studiów PWSTE i standardem kształcenia udział w praktykach zawodowych jest obowiązkowy).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną: pracy pisemnej – „Procesu pielęgnowania” i każdej umiejętności praktycznej oraz każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych z neurologii, i pielęgniarstwa neurologicznego, a wymienionej w „Karcie Umiejętności Kształcenia W Zawodzie Pielęgniarki /Pielęgniarza” i w „Dzienniku Praktyk Zawodowych”.
- 4) Kryteria oceny procesu pielęgnowania:
  - Proces pielęgnowania zawiera opis przypadku klinicznego pacjenta/teki (rozpoznanie lekarskie, dolegliwości i objawy patologiczne w dniuprzyjęcia do szpitala, w dniu objęcia opieką pielęgniarską, wyniki pomiaru parametrów, bieżące zlecenia lekarskie) – od 0 do 5 pkt.
  - Diagnozy pielęgniarские są: prawidłowo sformułowane, adekwatne do stanu zdrowia pacjenta/ki, uwzględniają hierarchią ważności, nie brakuje diagnoz pielęgniarских – od 0 do 4 pkt.
  - Cele opieki są: prawidłowo sformułowane, zgodne z diagnozami – od 0 do 2 pkt.
  - Interwencje pielęgniarские opisane w planie opieki są: dostosowane do postawionych diagnoz pielęgniarских, uwzględniają indywidualne podejście do pacjenta, np. płęć, uporządkowane, zgodne z aktualną wiedzą medyczną– od 0 do 4 pkt.
  - Proces pielęgnowania zawiera ewaluację procesu (prawidłowo opisany sposób realizacji zadań pielęgniarских) i ewaluację wyniku (osiągnięcie celów) – od 0 do 2 pkt.
  - W treściach zastosowano prawidłową terminologię i nie ma błędów językowych – od 0 do 2 pkt.
  - Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 1 pkt.
- 5) Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:
  - 5,0 – bardzo dobry(od 20 do 18 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(od 17 do 16 pkt.)
  - 4,0 – dobry(od 15 do 14 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (od 13 do 12 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (od 11do 10 pkt. – 50%)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 10 pkt.).
- 6) Punktacja i kryteria oceny każdej umiejętności:

- 8 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne sprawnie i starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
  - 7 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne starannie, bez żadnego błędu, jest samodzielny, nie wymaga pomocy nauczyciela.
  - 6 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z jednym błędem, który nie wpływa na rezultat końcowy wymaga czasami ukierunkowania przez nauczyciela.
  - 5 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne poprawnie, z dwoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy, wymaga kilku wskazówek ze strony nauczyciela.
  - 4 pkt – student wykonuje zadanie praktyczne w bardzo wolnym tempie, z kilkoma błędami, które nie wpływają na rezultat końcowy wymaga krótkiego instruktażu i pokazu pojedynczej czynności.
  - poniżej 4 pkt – student nie ma opanowanych umiejętności praktycznych, robi liczne błędy, które mogą wpłynąć na rezultat końcowy, wymaga ponownego pokazu i ćwiczeń.
- 7) Punktacja i kryteria oceny każdej kompetencji społecznej:
- 8 pkt. – otrzymuje student, który zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego nie ma uwag negatywnych, ale otrzymał uwagi pozytywne, np. student samodzielny i bardzo aktywny w czasie zajęć..
  - 7 pkt. – otrzymuje student, który przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, nie ma uwag negatywnych.
  - 6 pkt. – otrzymuje student, który nie w każdej sytuacji zawodowej przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał jedną uwagę negatywną.
  - 5 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał dwie uwagi negatywne.
  - 4 pkt. – otrzymuje student, który nie zawsze przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał trzy uwagi negatywne.
  - Mniej niż 4 pkt. – otrzymuje student, który często nie przestrzega kompetencji społecznych i regulaminu kształcenia praktycznego, uzyskał więcej niż trzy uwagi negatywne.
- 8) Skala ocen umiejętności praktycznej i kompetencji społecznej:
- 5,0 – bardzo dobry(8 pkt.)
  - 4,5 – plus dobry(7 pkt.)
  - 4,0 – dobry(6 pkt.)
  - 3,5 – plus dostateczny (5 pkt.)
  - 3,0 – dostateczny (4 pkt. – 50%)
  - 2,0 – niedostateczny(poniżej 4 pkt.)
- 9) Ocenę podsumowującą z praktyk zawodowych stanowi średnia arytmetyczna z trzech ocen częściowych wpisanych w „DziennikuPraktyk Zawodowych”, tj. oceny z pracy pisemnej (z procesu pielęgnowania), oceny uzyskanej z umiejętności, która jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych (jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z każdej kompetencji społecznej).
- 10) Ocena podsumowująca do protokołu w systemie USOS – jest oceną podsumowującą z praktyk zawodowychwpisaną w „DziennikuPraktyk Zawodowych” przez opiekuna praktyk, którą Koordynator zajęć wpisuje do protokołu na podstawie zestawienia otrzymanego od Koordynatora kształcenia praktycznego.
- 11) Ocena, która jest średnią arytmetyczną powinna być wyrównana do pełnej oceny z zasadą:
- od 4,60 do 5,0 ocena słowna: bardzo dobry (5,0)
  - od 4,26 do 4,59 ocena słowna: plus dobry (4,5)
  - od 3,76 do 4,25 ocena słowna: dobry (4,0)
  - od 3,26 do 3,75 ocena słowna: plus dostateczny (3,5)
  - od 3,00 do 3,25 ocena słowna: dostateczny (3, 0)
  - poniżej 3,00ocena słowna: niedostateczny (2,0).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	50	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	70	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- wiedza –student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa.
- umiejętności –studentpotrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł,
- kompetencje społeczne –student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student będzie posiadał wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z wybranymi schorzeniami wieku podeszłego.

Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem w podeszłym wieku w tym udziału w diagnostyce , leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w wieku podeszłym	K_W02 K_W05
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem geriatrycznym	K_W06
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	K_W02
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w podeszłym wieku w różnych chorobach i stanie zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W02
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem geriatrycznym w różnym stanie zdrowia	K_W02
D.W8.	reakcje pacjenta w podeszłym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	K_W03
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym	K_W01 K_W03
D.W10.	zasady organizacji opieki geriatrycznej	K_W06
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego	K_W01 K_W03
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji	K_W06

Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa w geriatric	K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w starszym wieku, w różnym stanie zdrowia dotyczące niepełnosprawności, chorób i uzależnień	K_U01, K_U03 K_U04 K_U11
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób w wieku podeszłym	K_U01 K_U05
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U05 K_U07
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opieką pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U05
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U11
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01.
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02.
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05.
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06.
K_K07.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07.
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Starzenie się i starość - aspekt biologiczny, psychologiczny, społeczny i ekonomiczny.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-02	Opieka geriatryczna – formy i zasady organizacji.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-03	Chorowanie w starości – czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne, reakcje pacjenta na chorobę, hospitalizację.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-04	Najczęstsze schorzenia wieku podeszłego – etiopatogeneza, przebieg, leczenie i rokowanie.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-05	Zasady diagnozowania i opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach geriatrycznych.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-06	Przygotowanie pacjenta geriatrycznego do badań i zabiegów diagnostycznych. Opieka pielęgniarska w trakcie i po badaniu.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-07	Farmakoterapia geriatryczna – działania niepożądane leków i interakcje między lekami.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-08	Wybrane standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece geriatrycznej.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-09	Skale i narzędzia stosowane w ocenie osób starszych i ich opiekunów.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.

TP-10	Zasady aktywizacji osób starszych.	wykład	wykład podając prezentacja multimedialna opis przypadku	Test jednokrotnego wyboru.
Samokształcenie				
TP-11	Plan opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z wybranym problemem geriatrycznym.	samokształcenie	zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i technik	Ocena planu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z wybranym problemem geriatrycznym według przyjętego kryterium
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2017. 2. Muszaliak M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018. 3. Cybulski M., Krajewska-Kułak E., Kędziora-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: Psychogeriatria. PZWL, Warszawa 2017 4. Kostka T., Koziarska-Rościszewska M.: Choroby wieku podeszłego (Praktyka Lekarza Rodzinnego). PZWL, Warszawa 2009, 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kędziora-Kornatowska K., Muszaliak M.: Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2019. 2. Heitzman J.: Psychiatria w geriatrii. Termedia, Poznań 2018. 3. Murdoch I., (red. wyd. pol.) Kostka T.: Stany nagłe w geriatrii. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017. 4. Dziechciaż M., Rejman B.: (red) Starzenie się i starość, wybrane aspekty jakości życia osób w podeszłym wieku. Impuls, Kraków 2023 5. Dziechciaż M., Rejman B.: (red) Starzenie się i starość, w ujęciu interdyscyplinarnym. Impuls, Kraków 2022 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50		
Praca własna studenta		40		
SUMA GODZIN:		90		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				

		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3		1,6
	Praca własna studenta			1,4
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	Przygotowanie do egzaminu	50	D.W1. D.W3. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W9. D.W10. D.W11. D.W12.	Egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru
Samokształcenie	Przygotowanie do zajęć, Czytanie wskazanej literatury, Zapoznanie z umiejętnościami wykonywanych podczas zajęć	20	D.U1., K_K05., K_K07.	Plan opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z wybranym problemem geriatrycznym
KRYTERIA OCENIANIA				
Ocena kształtująca: Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.				

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
2. Egzamin w semestrze V w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe. Czas rozwiązywania testu 45 minut.

Kryteria oceny testu:

Max.20 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 20-18,5 pkt.

Dobry plus (4,5) – 18-16,5pkt.

Dobry (4,0) – 16-14,5 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 14-12,5 pkt.

Dostateczny (3,0) – 12-10 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 10pkt.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia

Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze V - w sesji zimowej. Przygotowanie planu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z wybranym problemem geriatrycznym

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus	
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu	
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Nazwa zajęć: Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: III	Semestr: VI
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 - w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 70 - w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	80	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	160	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓLWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta z wybranymi schorzeniami wieku podeszłego zdobytą w ramach wykładów.

Student potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł,

Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem w podeszłym wieku w tym udziału w diagnostyce, leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej w geriatryi	K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w starszym wieku, w różnym stanie zdrowia dotyczące niepełnosprawności, chorób i uzależnień	K_U01, K_U03 K_U04 K_U11
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób w wieku podeszłym	K_U01 K_U05
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	K_U05 K_U07
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U11
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U04

D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01		
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02		
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03		
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04		
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05		
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06		
K_K07.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-12	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w starszym wieku w wybranych problemach geriatrycznych.	zajęcia praktyczne	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna,	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-13	Komunikowanie się z pacjentem w podeszłym wieku z wybranymi problemami zdrowotnymi.	zajęcia praktyczne	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-14	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym, zakładzie opieki długoterminowej.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-15	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjenta w starszym wieku i w różnym stanie zdrowia.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.

TP-16	Gromadzenie informacji o pacjencie w starszym wieku.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-17	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w podeszłym wieku oraz ustalenie celu opieki.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-18	Planowanie i wdrożenie interwencji pielęgniarских oraz ocena realizowanych działań wobec pacjenta w starszym wieku.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-19	Uczestniczenie w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji pacjenta w starszym wieku. Podawanie leków różnymi drogami.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-20	Komunikowanie się z członkami zespołu terapeutycznego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-21	Dokumentowanie stanu pacjenta i wykonywanych działań pielęgniarских zgodnie z obowiązującą dokumentacją.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-22	Przygotowanie pacjenta geriatrycznego i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-23	Standardy i procedury pielęgniarские w pielęgniarstwie geriatrycznym.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
praktyka zawodowa				
TP-24	Poznanie specyfiki pracy w oddziale geriatrycznym, zakładzie opieki długoterminowej.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-25	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjenta w starszym wieku i w różnym stanie zdrowia.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-26	Gromadzenie informacji o pacjencie w starszym wieku.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-27	Rozpoznanie potrzeb/problemów pacjenta w podeszłym wieku oraz ustalenie celu opieki.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.

TP-28	Planowanie i wdrożenie interwencji pielęgniarskich oraz ocena realizowanych działań wobec pacjenta w starszym wieku.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-29	Uczestniczenie w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji pacjenta w starszym wieku. Podawanie leków różnymi drogami.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-30	Komunikowanie się z członkami zespołu terapeutycznego.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-31	Dokumentowanie stanu pacjenta i wykonywanych działań pielęgniarskich zgodnie z obowiązującą dokumentacją.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-32	Przygotowanie pacjenta geriatrycznego i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.
TP-33	Standardy i procedury pielęgniarskie w pielęgniarstwie geriatrycznym.	praktyka zawodowa	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL, Warszawa 2017.
2. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2018.
3. Cybulski M., Krajewska-Kułak E., Kędziora-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: Psychogeriatria. PZWL, Warszawa 2017
4. T., Koziarska-Rościszewska M.: Choroby wieku podeszłego (Praktyka Lekarza Rodzinnego). PZWL, Warszawa 2009,

Literatura uzupełniająca:

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M.: Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. PZWL, Warszawa 2019.
2. Heitzman J.: Psychiatria w geriatrii. Termedia, Poznań 2018.
3. Murdoch I.,(red. wyd. pol.) Kostka T.: Stany nagłe w geriatrii. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017.
4. Dziechciaż M., Rejman B.:(red) Starzenie się i starość, wybrane aspekty jakości życia osób w podeszłym wieku. Impuls, Kraków 2023
5. Dziechciaż M., Rejman B.:(red) Starzenie się i starość, w ujęciu interdyscyplinarnym. Impuls, Kraków 2022

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		160	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		180	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,3
	Praca własna studenta		0,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w MCSM	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1., D.U2., D.U18., K_K01., K_K02., K_K03., K_K07. D.U3., D.U12., K_K05., K_K06.,	zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych zajęciom
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U1.,D.U2.,D.U3., D.U12. D.U15.,D.U18., D.U22. D.U26.,K_K01.,K_K02., K_K03. K_K04., K_K05., K_K06., K_K07.	zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych zajęciom

Praktyka zawodowa	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U15., D.U17., D.U19., D.U22., D.U23., D.U24., D.U26.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania, - zaliczenie kompetencji społecznych
-------------------	--	---	--

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100%
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisaney w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Frekwencja 100%
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych opisaney w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do praktyk zawodowych.

- 7) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:
  - 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
  - 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej – od 0 do 3 pkt.
  - 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
  - 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
  - 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
  - 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
  - 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)
- 4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocena podsumowująca:

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Opieka paliatywna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: : Nauki w zakresie opieki specjalistycznej		
Rok studiów: III	Semestr: V		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:		
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 – w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej (MCSM) 30 –w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	

Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- wiedza –student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa.
- umiejętności –studentpotrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł,
- kompetencje społeczne –student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student będzie posiadał wiedzę w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia oraz pielęgnowania pacjenta w opiece paliatywnej.

Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania nad pacjentem profesjonalnej opieki paliatywnej, w tym udziału w diagnostyce, leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej	K_W02
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia w opiece paliatywnej	K_W02
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	K_W01 K_W02 K_W03
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	K_W06
D.W10.	zasady organizacji opieki paliatywnej	K_W06
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	K_W06 K_W07

Umiejętności - potrafi		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa w opiece paliatywnej	K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08
D.U3.	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	K_U05
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	K_U05
D.U20.	przewodzą rozmowę terapeutyczną	K_U07
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	K_U011
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	K_U05 K_U05 K_U06
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	K_U06
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01.
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;	K_K02.
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05.
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K06.
K_K07.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07.
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Zasady organizacji opieki paliatywnej/hospicyjnej.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-02	Standardy, procedury pielęgniarstwa w opiece paliatywnej.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-03	Zasady diagnozowania w opiece paliatywnej. Rodzaje badań i zasady ich zlecenia.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-04	Udział pielęgniarki w leczeniu bólu u pacjentów opieki paliatywnej.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-05	Najczęstsze problemy występujące u chorych objętych opieką paliatywną i udział pielęgniarki w ich rozwiązywaniu.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-06	Leki stosowane w opiece paliatywnej, działania niepożądane tych leków i interakcje z innymi lekami.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-07	Komunikowanie się z chorym terminalnie i jego rodziną.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-08	Umieranie i agonia – opieka nad pacjentem i jego rodziną.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
TP-09	Wsparcie rodziny w okresie osierocenia i żałoby.	Wykład	wykład podający prezentacja multimedialna opis przypadku	Testjednokrotnego wyboru.
samokształcenie				
TP-10	Problemy bio-psycho-społeczne pacjentów w terminalnej fazie choroby i sposób ich rozwiązywania.	samokształcenie	zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i technik	Ocena planu opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w opiece paliatywnej

zajęcia praktyczne w MCSM				
TP-11	Podanie leku przeciwbólowego drogą transdermalną.	Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna,	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-12	Założenie wkłucia podskórnego typu motylek, obliczenie i podanie zleconej dawki morfiny.	Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna,	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych				
TP-13	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale opieki paliatywnej.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-14	Komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu terapeutycznego.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-15	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale opieki paliatywnej.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-16	Zebranie informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-17	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta objętego opieką paliatywną.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-18	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta objętego opieką paliatywną.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-19	Ocena i monitorowanie bólu oraz udział w leczeniu farmakologicznym i niefarmakologicznym bólu.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-20	Procedura postępowania z ciałem zmarłego pacjenta.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-21	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym w opiece paliatywnej.	Zajęcia praktyczne	Kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece): De Walden- Gałuszko K. Kaptacz A. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL Warszawa 2015 De Walden- Gałuszko K. Kaptacz A. Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL Warszawa 2005</p>				
<p>Literatura uzupełniająca: Krajewska-Kułał E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M. Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych i rodzin pacjentów. Wydawnictwo Difin 2023</p>				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		70		
Praca własna studenta		50		
SUMA GODZIN:		120		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4		2,3
	Praca własna studenta			1,7
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.</p>				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej	

wykład	czytanie wskazanej literatury	D.W10. D.W7. D.W3., D.W4.,D.W6., D.W7., D.W33.	Zaliczenie pisemne – test
Zajęcia praktyczne w MCSM	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, zapoznanie z scenariuszem zajęć	D.U18., D.U24., .U26., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07	zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych zajęciom
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć,	D.U1., D.U20., D.U22., D.U15., D.U18., D.U24., D.U26., K_K01., K_K02.,D.U3., D.U20.,K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07. D.U25., K_K04. D.U18.,	zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych zajęciom

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia

Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze V - w sesji zimowej. Przygotowanie planu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w opiece paliatywnej.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Frekwencja 100%
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w MCSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w MCSM.
- 4) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
- 5) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

1) Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

- a. Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- b. Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej – od 0 do 3 pkt.
- c. Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- d. Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- e. Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- f. Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- g. Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- h. Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)
4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)
4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)
3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)
3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)
2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

Uzyskanie zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.

Zaliczenie z oceną w semestrze V w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe. Czas rozwiązywania testu 45 minut.

Kryteria oceny testu:

- Max. 20 pkt.
Bardzo dobry (5,0) – 20-18,5 pkt.
Dobry plus (4,5) – 18-16,5 pkt.
Dobry (4,0) – 16-14,5 pkt.
Dostateczny plus (3,5) – 14-12,5 pkt.
Dostateczny (3,0) – 12-10 pkt.
Niedostateczny (2,0) poniżej 10 pkt.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Opieka paliatywna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: : Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: VI	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	40	Praktyki zawodowe:	

Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ul style="list-style-type: none"> wiedza –student zna podstawową terminologię z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, teorii pielęgniarstwa. umiejętności –studentpotrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, kompetencje społeczne –student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki 			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
Student będzie posiadał umiejętności niezbędne do sprawowania nad pacjentem profesjonalnej opieki paliatywnej, w tym udziału w diagnostyce , leczeniu oraz przygotowaniu do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych schorzeniach			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa w opiece paliatywnej		K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U07 K_U08
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób		K_U05
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych		K_U10
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego		K_U05
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną		K_U07
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta		K_U011

D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	K_U05 K_U05 K_U06
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	K_U06
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	K_U04

Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01.
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02.
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;			K_K03.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K05.
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			K_K06.
K_K07.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07.
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Praktyki zawodowe				
TP-22	Poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w oddziale opieki paliatywnej.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-23	Komunikowanie się z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu terapeutycznego.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-24	Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego w oddziale opieki paliatywnej.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-25	Zebrań informacji i ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wywiadu, dokonywanych pomiarów oraz wyników badań.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-26	Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta objętego opieką paliatywną.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-27	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta objętego opieką paliatywną.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-28	Ocena i monitorowanie bólu oraz udział w leczeniu farmakologicznym i niefarmakologicznym bólu.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych

TP-29	Procedura postępowania z ciałem zmarłego pacjenta.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
TP-30	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym w opiece paliatywnej.	Praktyki zawodowe	Kształcenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, praca w grupie, praca indywidualna	Zaliczenie umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <p>De Walden- Gałuszko K. Kaptacz A. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL Warszawa 2015</p> <p>De Walden- Gałuszko K. Kaptacz A. Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL Warszawa 2005</p>				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Krajewska-Kułak E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M. Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych i rodzin pacjentów. Wydawnictwo Difin 2023</p>				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		40		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		60		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2		1,3
	Praca własna studenta			0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć,	D.U1., D.U20., D.U22., D.U15., D.U18., D.U24., D.U26., K_K01., K_K02., D.U3., D.U20., K_K01., K_K02., K_K03., K_K04., K_K05., K_K06., K_K07. D.U25., K_K04. D.U18.,	zaliczenie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych zajęciom

KRYTERIA OCENIANIA

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

1. Frekwencja 100%
2. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do praktyk zawodowych opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku praktyk zawodowych”.
3. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”.
4. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

Kryteria oceny pracy pisemnej - „Procesu pielęgnowania”

- 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/teki – od 0 do 3 pkt.
- 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarstwa – od 0 do 3 pkt.
- 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
- 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
- 5) Umiejętność przedstawienia sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
- 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
- 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
- 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych za proces pielęgnowania:

- 5,0 – bardzo dobry (od 22 do 24 pkt.)
4,5 – plus dobry (od 20 do 21 pkt.)
4,0 – dobry (od 17 do 19 pkt.)
3,5 – plus dostateczny (od 15 do 16 pkt.)
3,0 – dostateczny (od 12 do 14 pkt. – 50%)
2,0 – niedostateczny (poniżej 12 pkt.).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Badania naukowe w pielęgniarstwie		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	10	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	10	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓLWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: pedagogika, psychologia, podstawy pielęgniarstwa, technologia informacyjna, etyka zawodu pielęgniarki.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie oraz wykorzystania badań pielęgniarstwa w praktyce.
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego postępowania badawczego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	K_W06
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	K_W06
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	K_W07

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

wykład

TP-01	Elementy wiedzy o nauce i poznaniu naukowym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-02	Kierunki i zakres badania naukowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-03	Badania naukowe w pielęgniarstwie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-04	Organizowanie i przeprowadzanie badań naukowych. Etapy postępowania badawczego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test

TP-05	Metody jakościowe i ilościowe stosowane w badaniach.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-06	Zasady opracowywania materiałów badawczych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-07	Ocena materiału badawczego i sposoby wnioskowania.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-08	Konstrukcja opracowań i projektów.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test
TP-09	Prawa autorskie, etyka w badaniach naukowych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Brzeziński J.: Metodologia badań psychologicznych. Wyd. PWN, Warszawa, 2004.
2. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2011.
3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe. Wyd. „Żak”, Warszawa, 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Dutkiewicz W.: Podstawy metodologii badań do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki. Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
2. Jędrychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004.
3. Zaczyński W.P.: Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich. Wyd. Żak, Warszawa 1995.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	10
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,3
	Praca własna studenta		0,7

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zaliczenia	D.W38.; D.W39.; D.W40.	- zaliczenie pisemne – test
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.			
Ocena podsumowująca (końcowa):			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).			
2) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV letnim przed sesją egzaminacyjną -test jednokrotnego wyboru składającą się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów.			
Max.20 pkt.			
Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt.			
Dobry plus (4,5) – 17-18pkt.			
Dobry (4,0) – 15-16 pkt.			
Dostateczny plus (3,5) – 13-14 pkt.			
Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt.			
Niedostateczny (2,0) poniżej 10pkt.			
W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

.....
(data, podpis Koordynatora odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Rok studiów: II	Semestr: IV
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	10	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	20	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: pedagogika, psychologia, podstawy pielęgniarstwa, technologia informacyjna, etyka zawodu pielęgniarki.
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none">
Praca ze studentem umożliwiającą opracowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego.
Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego postępowania badawczego.
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się.			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa			K_W06
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych			K_W06
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej			K_W07
Umiejętności - potrafi				
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych			K_U10
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi			K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta			K_K02.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe			K_K04.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu			K_K05.
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07.
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
seminarium				
TP-01	Rola zajęć seminaryjnych i promotora w przygotowaniu pracy dyplomowej.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego

TP-02	Precyzowanie obszaru zainteresowań dyplomantów. Wybór tematu pracy dyplomowej – licencjackiej. Etapy postępowania badawczego.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-03	Sposoby zbierania materiałów źródłowych.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-04	Wymogi edytorskie pracy dyplomowej, akapity, odsyłacze, przypisy, ilustracje (tabel, fotografii, wykresów, rycin).	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-05	Zasady przygotowania części teoretycznej pracy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-06	Zasady opracowania części metodologicznej pracy: określenie celu pracy, problemów i hipotez badawczych, wybór metody, technik i narzędzi badawczych, określenie zmiennych.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-07	Zasady zorganizowania i przeprowadzania badań naukowych.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-08	Zasady opracowania materiału badawczego. Analiza i interpretacja danych empirycznych.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-09	Etyka w badaniach naukowych.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
TP-10	Przestrzeganie praw autorskich.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego
samokształcenie kierowane				
TP-11	Wybór i przygotowanie spisu piśmiennictwa do wybranego tematu pracy dyplomowej (artykuły naukowe, publikacje zwarte, monografie).	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie pisemne: - przygotowanie spisu piśmiennictwa do pracy dyplomowej

TP-12	Przygotowanie projektu badawczego pracy dyplomowej obejmującego: cel pracy, problemy i hipotezy badawcze, metodę, techniki i narzędzia badawcze, miejsce badań.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu badawczego pracy dyplomowej
TP-13	Przygotowanie projektu narzędzi badawczych do pracy dyplomowej.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie pisemne: - opracowanie projektu narzędzi badawczych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2011.
2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, Warszawa 2009.
3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe. Wyd. „Żak”, Warszawa, 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Dutkiewicz W.: Podstawy metodologii badań do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki. Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
2. Jędrychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004.
3. Zaczyński W.P.: Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich. Wyd. Żak, Warszawa 1995.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	10
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,3
	Praca własna studenta		0,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Seminarium, samokształcenie kierowane	- czytanie wskazanej literatury, - poszukiwanie piśmiennictwa związanego z tematem pracy dyplomowej, - przygotowanie projektu badawczego pracy dyplomowej, - przygotowanie narzędzi badawczych	D.W38., D.W39., D.W40., D.U31., D.U32., K_K02., K_K04., K_K05., K_K07.	- opracowanie projektu badawczego pracy dyplomowej

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia seminarium:

- 1) Frekwencja 100% (udział w seminarium jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Aktywność studenta podczas seminarium.
- 3) Pisemne opracowanie projektu badawczego pracy dyplomowej.
- 4) Przestrzeganie praw autorskich i zasad etyki w badaniach naukowych.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia seminarium, samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na oceną w semestrze IV letnim przed sesją egzaminacyjną - zaliczenie pisemnie opracowanego projektu badawczego obejmującego: temat i cel pracy, problemy i hipotezy badawcze, metodę, techniki i narzędzia badawcze, spis piśmiennictwa, projekt narzędzia badawczego/narzędzi badawczych.

Kryteria oceny projektu badawczego:

1. Sformułowanie tematu i celu pracy (0-3 pkt.)
2. Sformułowanie problemów i hipotez badawczych (0-3 pkt.)
3. Określenie metody, technik i narzędzi badawczych (0-3 pkt.)
4. Przygotowanie spisu piśmiennictwa (0-3 pkt.)
5. Opracowanie projektu narzędzia badawczego/narzędzi badawczych (0-3 pkt.)
6. Przestrzeganie praw autorskich i zasad etyki w opracowaniu projektu badawczego (0-3 pkt.)

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów.

Max.18 pkt.

- Bardzo dobry (5,0) – 17-18 pkt.
- Dobry plus (4,5) – 15-16 pkt.
- Dobry (4,0) – 13-14 pkt.
- Dostateczny plus (3,5) – 11-12 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 9-10 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 9 pkt.

W sytuacji gdy student z projektu badawczego otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	20	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	40	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: pedagogika, psychologia, podstawy pielęgniarstwa, technologia informacyjna, etyka zawodu pielęgniarki.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Praca ze studentem umożliwiającą opracowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego.			
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego postępowania badawczego.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	K_W06
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	K_W07

Umiejętności - potrafi

D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych	K_U10
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	K_U03

Kompetencji społecznych - jest gotów do

K_K02.	przestrzegania praw pacjenta	K_K02.
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K_K04.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K05.
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07.

UWAGA!
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

seminarium

TP-01	Układ pracy dyplomowej. Konstrukcja poszczególnych rozdziałów i ich znaczenie w całości pracy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie konspektu pracy dyplomowej
-------	--	------------	---	--

TP-02	Ustalanie spisu treści pracy dyplomowej.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - opracowanie konspektu pracy dyplomowej
TP-03	Metodyka postępowania w przygotowaniu pracy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - przygotowanie części teoretycznej i metodologicznej pracy dyplomowej
TP-04	Opracowanie części teoretycznej pracy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - przygotowanie części pracy dyplomowej
TP-05	Opracowanie części metodologicznej pracy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - przygotowanie części metodologicznej pracy dyplomowej

samokształcenie kierowane

TP-12	Przygotowanie konspektu pracy dyplomowej.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie pisemne: - opracowanie konspektu pracy dyplomowej
TP-13	Przygotowanie części teoretycznej pracy.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie pisemne: - przygotowanie części teoretycznej pracy dyplomowej
TP-14	Przygotowanie części metodologicznej pracy.	samokształcenie kierowane	praca własna studenta	zaliczenie pisemne: - przygotowanie części metodologicznej pracy dyplomowej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2011.
2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, Warszawa 2009.
3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe. Wyd. „Żak”, Warszawa, 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Dutkiewicz W.: Podstawy metodologii badań do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki. Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
2. Jędrychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004.
3. Zaczyński W.P.: Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich. Wyd. Żak, Warszawa 1995.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
------------------	-----------------

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		20	
Praca własna studenta		40	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,7
	Praca własna studenta		1,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Seminarium, samokształcenie kierowane	- przygotowanie konspektu pracy dyplomowej, - przygotowanie części teoretycznej pracy dyplomowej, - przygotowanie części metodologicznej pracy dyplomowej	D.W39., D.W40., D.U31., D.U32., K_K02., K_K04., K_K05., K_K07.	- opracowanie konspektu pracy dyplomowej, - przygotowanie części teoretycznej pracy dyplomowej, - przygotowanie części metodologicznej pracy dyplomowej
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia seminarium:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Frekwencja 100% (udział w seminarium jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia). 2) Aktywność studenta podczas seminarium. 3) Pisemne opracowanie konspektu pracy dyplomowej. 4) Pisemne opracowanie części teoretycznej pracy dyplomowej. 5) Pisemne opracowanie części metodologicznej pracy dyplomowej. 6) Przestrzeganie praw autorskich i zasad etyki w badaniach naukowych. 			

<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminarium, samokształcenia kierowanego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaliczenie na ocenę w semestrze V letnim przed sesją egzaminacyjną - zaliczenie pisemnie opracowanego konspektu pracy, części teoretycznej i metodologicznej. <p>Kryteria oceny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie konspektu pracy (0-3 pkt.) 2. Opracowanie części teoretycznej (0-3 pkt.) 3. Opracowanie części metodologicznej (0-3 pkt.) 4. Przestrzeganie praw autorskich i zasad etyki w badaniach naukowych (0-3 pkt.) <p>Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów. Max.12 pkt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo dobry (5,0) – 11-12 pkt. 2. Dobry plus (4,5) – 10 pkt. 3. Dobry (4,0) – 8-9 pkt. 4. Dostateczny plus (3,5) – 7 pkt. 5. Dostateczny (3,0) – 6 pkt. 6. Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt. <p>W sytuacji gdy student z projektu badawczego otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).</p>
<p>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</p>

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

<p>Karta opisu zajęć - Sylabus</p> <p>Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu</p>	
<p>I. INFORMACJE PODSTAWOWE</p>	
<p>Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe</p>	<p>Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024</p>
<p>Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny</p>	
<p>Język wykładowy: Polski</p>	<p>Rodzaj zajęć: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej</p>
<p>Rok studiów: III</p>	<p>Semestr: VI</p>
<p>Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1</p>	<p>Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:</p>
<p>Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia</p>	
<p>FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN</p>	
<p>Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:</p>	
<p>Studia stacjonarne</p>	<p>Studia niestacjonarne</p>

Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	30	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	20	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: pedagogika, psychologia, podstawy pielęgniarstwa, technologia informacyjna, etyka zawodu pielęgniarki.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> Praca ze studentem umożliwiającą opracowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego postępowania badawczego. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych		K_W06
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej		K_W07
Umiejętności - potrafi			
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych		K_U10
Kompetencji społecznych - jest gotów do			
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe		K_K04.
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		K_K05.

K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07.		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
seminarium				
TP-01	Omówienie sposobów prezentacji i interpretacji wyników badań naukowych oraz odniesienia ich do aktualnego stanu wiedzy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - pisemne opracowanie zebranego materiału badawczego
TP-02	Rola wnioskowania w pracy badawczej.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - pisemne opracowanie zebranego materiału badawczego
TP-03	Komputerowa edycja i obróbka prac dyplomowych / Praca licencjacka.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - przygotowanie całości pracy dyplomowej
TP-04	Egzamin dyplomowy.	seminarium	dyskusja seminaryjna, instruktaż, wyjaśnienie, opis	zaliczenie pisemne: - przygotowanie całości pracy dyplomowej
samokształcenie kierowane				
TP-05	Analiza i opracowanie teoretyczne zgromadzonego materiału badawczego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne: - pisemne opracowanie zebranego materiału badawczego
TP-06	Przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne: - przygotowanie całości pracy dyplomowej
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2011.
2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, Warszawa 2009.
3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe. Wyd. „Żak”, Warszawa, 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Dutkiewicz W.: Podstawy metodologii badań do pracy magisterskiej i licencjackiej z pedagogiki. Wyd. Stachurski, Kielce 2001.
2. Jędrychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004.
3. Zaczyński W.P.: Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich. Wyd. Żak, Warszawa 1995.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Seminarium, samokształcenie kierowane	- analiza zgromadzonego materiału badawczego, - opracowanie teoretyczne zgromadzonego materiału badawczego, - opracowanie całości pracy dyplomowej	D.W39., D.W40., D.U31., K_K04., K_K05., K_K07.	- opracowanie materiału badawczego, - przygotowanie pracy dyplomowej

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia seminarium:

- 1) Frekwencja 100% (udział w seminarium jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Aktywność studenta podczas seminarium.
- 3) Pisemne opracowanie zgromadzonego materiału badawczego.
- 4) Przygotowanie pracy dyplomowej.
- 5) Przestrzeganie praw autorskich i zasad etyki w badaniach naukowych.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia seminarium, samokształcenia kierowanego:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze VI letnim przed sesją egzaminacyjną - zaliczenie pisemnego opracowania zgromadzonego materiału badawczego oraz całości pracy dyplomowej.

Kryteria oceny:

1. Pisemne opracowanie zgromadzonego materiału badawczego (0-3 pkt.)
2. Przygotowanie całości pracy dyplomowej (0-3 pkt.)
3. Przestrzeganie praw autorskich i zasad etyki w badaniach naukowych (0-3 pkt.)

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów.

Max.9 pkt.

- Bardzo dobry (5,0) – 9 pkt.
- Dobry plus (4,5) – 8 pkt.
- Dobry (4,0) – 7 pkt.
- Dostateczny plus (3,5) – 6 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 5 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 5 pkt.

W sytuacji gdy student z projektu badawczego otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

E. ZAJĘCIA OGÓLNE

41. Technologia informacyjna
42. Komunikacja interpersonalna
43. Kultura bycia i języka
44. Efektywne metody uczenia się
45. Wychowanie fizyczne
46. Ochrona własności intelektualnej

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Technologia informacyjna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	15	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki:	-	Praktyki:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	15	RAZEM:	-
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość podstawowych aplikacji komputerowych oraz innych treści technologii informacyjnej objętych programem nauczania w szkole ponadgimnazjalnej w zakresie podstawowym.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Program przedmiotu jest zgodny z wymaganiami ECDL (Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych). 2. W ramach ćwiczeń laboratoryjnych przekazywana jest podstawowa wiedza oraz umiejętności praktyczne dotyczące najważniejszych pojęć informatyki, jej wybranych metod i narzędzi sprzętowych oraz programowych. 3. Przedstawiane są również zagadnienia bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych, ergonomii oraz wybrane prawne aspekty informatyki. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
E.W1.	elementarną terminologię dotyczącą użytkowania komputerów, systemu operacyjnego, różnych aplikacji, między innymi: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia grafiki prezentacyjnej;	
E.W2.	funkcjonowanie globalnej sieci internetowej, korzyści jak i zagrożeń płynących z Internetu	
Umiejętności – potrafi		
E.U1.	korzystać z głównych elementów systemu operacyjnego, zarządzać oknami aplikacji, plikami, folderami, a także procesami instalacji i deinstalacji oprogramowania. Jest świadomy konieczności używania oprogramowania antywirusowego, potrafi je zainstalować i umiejętnie wykorzystywać w celu ochrony komputera i jego zasobów. Umie dobrać odpowiednie narzędzia informatyczne do realizacji własnych zadań;	
E.U2.	poprawnie używać programu do tworzenia, edycji, formatowania, przechowywania i drukowania dokumentów. Ponadto posiada umiejętności pozwalające na tworzenie i formatowanie tabel, osadzanie w dokumentach elementów graficznych oraz wykorzystanie możliwości druku seryjnego. Stosuje zasady poprawnej edycji tekstu, w tym zasady pisania prac naukowych;	
E.U3.	zarządzać arkuszem, wprowadzać, sortować i kopiować dane, używać dostępnych funkcji oraz tworzyć własne formuły. Umie wybrać typ, utworzyć i formatować wykres w celu prawidłowego przekazania informacji. Nabyte umiejętności pozwalają na wykorzystanie oprogramowania do przeprowadzania powtarzalnych obliczeń: przygotowania budżetów, opracowywania prognoz, sporządzania wykresów i raportów finansowych;	

E.U4.	używać technik graficznych jako efektywnego środka komunikacji, szeroko wykorzystywanego w prezentowaniu informacji. Student umie wprowadzać, edytować oraz formatować tekst w prezentacjach, wstawiać oraz edytować obrazy i rysunki, wybrać rodzaj, stworzyć i formatować wykres w celu przekazania w odpowiedni sposób informacji, potrafi rozróżnić sposób wyświetlania prezentacji, dobrać układ i wygląd slajdów, zastosować animacje i różne efekty przejść oraz sprawdzić i poprawić zawartość prezentacji przed jej końcowym wydrukiem i rozpowszechnieniem;			
E.U5.	wykonać typowe zadania związane z przeszukiwaniem sieci, wypełniać i wysyłać formularze internetowe, zapisywać strony internetowe i pliki pobrane z sieci. Posiada również umiejętność posługiwania się programem poczty elektronicznej, umie redagować, wysyłać wiadomość z załącznikami, odpowiadać na wiadomości i przysyłać je dalej			
Kompetencji społecznych -jest gotów do				
E.K1.	wykorzystania poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego			
E.K2.	wykorzystania technologii informacyjnej w procesie dydaktycznym i samokształceniu oraz potrafi sprostać wymaganiom stawianym przez pracodawców			
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Laboratorium				
TP-01	Użytkowanie komputerów. System operacyjny – ustawienia, praca z ikonami, użycie okien; zarządzanie plikami – kopiowanie, przenoszenie, usuwanie, odzyskiwanie, szukanie, programy narzędziowe – kompresja i dekompresja plików, programy antywirusowe,	laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów,	zaliczenie pisemne

TP-02	Edytor tekstu – Word. Tworzenie i modyfikowanie dokumentu; operacje na blokach tekstu; podział dokumentu na akapity, sekcje, strony; formatowanie stron, nagłówki, stopki, numeracja stron, kolumny tekstu; tabele; szablony; korespondencja seryjna; łączenie i osadzanie obiektów, obiekty graficzne, wzory matematyczne, automatyzacja prac redakcyjnych – szablony	laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów,	zaliczenie pisemne
TP-03	Arkusz kalkulacyjny -Excel. Podstawowe operacje w arkuszu, obliczenia, formatowanie danych; wykorzystanie funkcji arkusza – pisanie formuł, graficzna prezentacja funkcji, sporządzanie wykresów; adresowanie, wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w różnorodnych zadaniach,	laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów,	zaliczenie pisemne
TP-04	Prezentacja-Power Point. Tworzenie prezentacji, uatrakcyjnianie prezentacji, upowszechnianie prezentacji,	laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów,	zaliczenie pisemne
TP-05	Internet. Wyszukiwanie i pobieranie informacji, przetwarzanie informacji; komunikacja w Internecie,	laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów,	zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. ŻarowskaA., EC DL Advanced na skróty, PWN, 2011
2. Rutkowska B .: Grafika menadżerska i prezentacyjna.Zdajemy egzamin ECDL Advanced, Wyd. KISS, Katowice 2007
3. Szymala E.:Arkusze kalkulacyjne, Zdajemy egzamin ECDL Advanced , Wyd. KISS, Katowice 2007
4. Soroka K.: Przetwarzanie tekstu. Zdajemy egzamin ECDL Advanced, Wyd. KISS, Katowice 2007

Literatura uzupełniająca:

1. Cieciura M.: Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań, VizjaPress&IT, Warszawa 2006
2. Bowdur E.: Usługi w sieciach informatycznych, Wyd. KISS, Katowice 2007

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
laboratorium	czytanie wskazanej literatury realizacja zadań zadanych przez nauczyciela akademickiego, przygotowanie do zaliczenia	E.W1., E.W2., E.U1., E.U2., E.U3., E.U4., E.U5., E.K1., E.K2.	zaliczenie pisemne

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:**Forma i warunki zaliczenia laboratorium:**

- 1) Zaliczenie na ocenę
- 2) Frekwencja 100% (udział w laboratorium jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów).
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas zajęć praktycznych.
- 4) Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu zajęcia praktyczne wypełnionego planu pracy z rodzinną wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć praktycznych.

Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:**Forma i warunki zaliczenia laboratorium:**

- 5.0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
- 4.5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
- 4.0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
- 3.5 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami
- 3.0 -zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami
- 2.0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Komunikacja interpersonalna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:	-	Praktyki:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem zajęć jest przygotowanie studentów do efektywnego komunikowania się. 2. Tematyka poruszana na zajęciach pozwala zapoznać studentów z charakterystyką procesu komunikacji interpersonalnej, kluczowymi czynnikami i umiejętnościami wyznaczającymi efektywność tego procesu. 3. W wyniku zaliczenia przedmiotu studenci powinni posiadać wiedzę pozwalającą im na skuteczne koordynowanie komunikacji z innymi ludźmi w różnego rodzaju relacjach społecznych. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

E.W3.	podstawowe pojęcia dotyczące komunikowania interpersonalnego i społecznego;	
E.W4.	prawidłowości i zakłócenia procesów komunikowania interpersonalnego;	
E.W5.	podstawowe teorie komunikacyjne.	

Umiejętności – potrafi

E.U6.	rozpoznać różne sposoby komunikacji interpersonalnej;	
E.U7.	klasyfikować umiejętności komunikowania się;	
E.U8.	rozwiązywać sytuacje trudne i konfliktowe;	
E.U9.	uczestniczyć w dyskusji i argumentować własne wypowiedzi.	

Kompetencji społecznych -jest gotów do

E.K3.	pracy w zespole przyjmując w nim różne role, uwzględniając specyfikę zawodu.	
-------	--	--

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

ćwiczenia

TP-01	Komunikacja - definicje, pojęcia i rzeczywistość społeczna. Czym jest komunikacja?	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-02	Socjologiczne teorie komunikacji? Interakcjonizm symboliczny. Dramaturgia odgrywania ról Etnometodologia.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-03	Filozofia języka i teoria argumentacji. Retoryka jako sztuka argumentacji i manipulacji. Współczesna teoria argumentacji.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-04	Komunikacja a teoria systemowa. Pragmatyczne aksjomaty komunikacji. Od otwartego do zamkniętego systemu komunikacyjnego.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-05	Psychologiczne teorie komunikacji. Trzy funkcje języka według Buhlera. Sześciofunkcyjny schemat komunikacji- Karl H. Delhews. Koncepcja „Ja”- Delhews, Starir, Elis. Aktywne słuchanie i wychowywanie bez porażek. Ogólna psychologia komunikacji. Analiza transakcyjna. Programowanie neurolingwistyczne NLP.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-06	Komunikacja niewerbalna. Podstawowe pojęcia i definicje, różnice zachowań kobiet i mężczyzn. Mimika. Spojrzenie. Gesty.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk

TP-07	Komunikacja i doradztwo. Funkcje doradztwa (10 tez). Podstawy doradztwa i prowadzenia rozmów. Autentyczność zachowań doradcy. Metody prowadzenia rozmów.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustną ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-08	Komunikacja i konflikt. Konflikty w wymiarze indywidualnym. Konflikty w wymiarze międzyludzkim- aspekty biologiczne. Konflikty w organizacjach.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustną ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-09	Podstawowe umiejętności komunikowania się. Sztuka słuchania, odsłanianie się i ekspresja. Język ciała. Prajęzyk i metakomunikaty	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustną ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-10	Sztuka radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Trening asertywności. Uczciwa kłótnia. Negocjacje.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustną ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-11	Sztuka komunikowania się w sytuacjach towarzyskich. Przedwczesne osądy. Nawiązywanie kontaktu.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustną ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-12	Sztuka porozumiewania się w rodzinie. Komunikowanie się z osobami starszymi. Zaburzenia procesu porozumiewania się w rodzinie.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustną ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk

TP_13	Wywieranie wpływu na ludzi.Strategie wywierania wpływu na innych.Komunikacja w grupie. Rozmowa-wywiad.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
-------	--	-----------	---	--

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Frydychowicz S.: Wymiary komunikacji : klucz dostępu do efektywnej komunikacji interpersonalnej. Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, 2021.
2. Nęcki Z.: Komunikacja międzyludzka, Antykwa, W-wa, 2000

Literatura uzupełniająca:

1. McKay M., Davis M., Fanning P.: Sztuka skutecznego porozumiewania się, GWP, 2010
2. Dobek-Ostrowska B.: Podstawy komunikowania społecznego, wyd. Astrum, Wrocław 2004.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie samodzielnej prezentacji, praca w grupach, studium przypadku, referat, dyskusje, inscenizacje, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego	E.W3., E.W4., E.W5., E.U6., E.U7., E.U8., E.U9., E.K3.	zaliczenie ustnena ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Zaliczenie na ocenę
2. Zaliczenie ustne
3. Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów).
4. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń
5. Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu ćwiczenia wykonanie własnego projektu komunikacyjnego wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem ćwiczeń,

Ocena podsumowująca:

1. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb, rozpoznawaniu problemów, planowaniu pracy
2. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się
3. Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego z zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Kultura bycia i języka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	

Seminarium:	-	Seminarium:		
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:		
Praktyki:	-	Praktyki:		
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):		
RAZEM:	15	RAZEM:		
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE				
Wymagania wstępne i dodatkowe:				
Brak				
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobyć przez studenta wiedzy pomocnej w relacjach interpersonalnych. 2. Zdobyć przez studenta wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury, w tym kultura bycia i języka, zasad savoir-vivre i kultury języka w perspektywie społecznego współistnienia. 				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
E.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu kultury bycia i języka;		K_W07	
E.W7.	pojęcia z zakresu kultury materialnej i symbolicznej oraz kultury relacji międzyludzkich;		K_W07	
E.W8.	pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;		K_W07	
E.W9.	poprawność i sprawność językową.		K_W07	
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		wykład		

TP-01	Teoretyczne zagadnienia kultury bycia i języka.	1	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-02	Język w kulturze jako narzędzie komunikacji, samookreślenia i budowania tożsamości społecznej.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-03	Savoir-vivre akademicki - społeczna rola studenta.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-04	Czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-05	Asertywność, a kultura bycia i języka.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-06	Elementy retoryki i erystyki.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-07	Metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
TP-08	Poprawność językowa warunkiem porozumienia; najczęstsze błędy językowe Polaków.	2	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od

kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

1. Proszę opisać czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
2. Proszę opisać metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne.
3. Proszę opisać najczęstsze błędy językowe Polaków.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Lankiewicz H.A. (red.): Wokół języka i kultury: studia interdyscyplinarne. Piła 2009.
2. Karwatowska M., Litwiński R., Siwiec A. (red.): Człowiek i kultura w komunikacji medialnej. Lublin 2015.
3. Kutnyj P.: Sztuka autoprezentacji i wystąpień publicznych: na żywo i online, Warszawa 2021.
4. Andrzejewski P.: Wystąpienia publiczne i profesjonalna korespondencja czyli trudna sztuka budowania wizerunku. Poznań 2005.
5. Tautz-Wiessner G.: Savoir-vivre w życiu zawodowym: dobre obyczaje kluczem do sukcesu, Wrocław 2000.
6. Nęcki Z.: Komunikacja międzyludzka, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Perfect L., Sztuka życia czyli Encyklopedia dobrych manier, Warszawa 1994.
2. Cialdini R.B., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańsk 2007.
3. Karwatowska M., Siwiec A., (red.): Przeobrażenia w języku i komunikacji medialnej na przełomie XX i XXI wieku, Lublin 2010.
4. Jędrzejko M., Koty, wicki i rezerwa: zwyczaje, obrzędy i język „fali”, Warszawa 2002.
5. Kamel T., Krool R., Kraśko P., Dyskretny urok wystąpień publicznych czyli jak zmienić koszmar w radość, Warszawa 2002.
6. Bubrowiecki A., Popraw swoją skuteczność, Warszawa 2009.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)		1	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYSPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się	Liczba godzin
Wykład	<p>Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej teoretycznych zagadnień kultury bycia i języka; języka w kulturze jako narzędzia komunikacji, samookreślenia i budowania tożsamości społecznej; savoir-vivre akademickiego - społecznej roli studenta; asertywności oraz kultury bycia i języka; elementów retoryki i erystyki; metod wywierania wpływu na innych, wybranych technik perswazyjnych; poprawności językowej, jako warunku porozumienia; najczęstszych błędów językowych Polaków), do elementów dyskusji na wykładzie.</p> <p>Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.</p>	E.W6., E.7., E.W8., E.W9.	15

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.
- 2) Aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji częściowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);
- 3) Dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.

Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1. Aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji częściowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);
2. Dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.

Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.

Na ocenę **dostateczną** student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

Na ocenę **dobrą** student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Na ocenę **bardzo dobrą** student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów..

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:
Efektywne metody uczenia się

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Język polski**

Rodzaj zajęć: **Zajęcia ogólne**

Rok studiów: **I**

Semestr: **I**

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: **2**

Koordinator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki zawodowe:	-	Praktyki zawodowe:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	15	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: **BRAK WYMAGAŃ**

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Celem zajęć jest bardziej świadome kontrolowanie procesu uczenia się.
2. Studenci potrafią zdiagnozować i pokonać swoje bariery zapamiętywania.
3. Ucząc się sposobów ułatwiających zapamiętywanie, bardziej kontrolują ten proces i czynią go dużo bardziej efektywnym.
4. Ponadto znajomość technik autoprezentacji pomaga im kontrolować proces publicznej prezentacji efektów uczenia się (egzamininy, prezentacje, wykłady).

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

E.W10.	powiązania pomiędzy wiedzą specyficzną dla studiowanego kierunku a efektywnymi metodami uczenia się oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę do analiz zjawisk społecznych.	K_W03 K_W07 K_W17
--------	---	-------------------------

Umiejętności – potrafi

E.U10.	zdiagnozować swoje mocne i słabe strony w obszarze uczenia się;	K_U08
E.U11.	korzystać z podstawowych prawidłowości uczenia się;	K_U19
E.U12.	analizować swój proces uczenia się.	K_U19

Kompetencji społecznych - jest gotów do

E.K4.	identyfikacji swoich mocnych stron i ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;	K_K01
E.K5.	samodzielnej pracy i zarządzania sobą w czasie;	K_K08
E.K6.	świadomego uczenia się przez całe życie.	K_K01

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Wprowadzenie w problematykę zajęć (karta opisu zajęć). Podstawowe prawidłowości dotyczące uczenia się. Uczenie się jako jedna z umiejętności psychospołecznych.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja

TP-02	Różnice indywidualne w procesie uczenia się. Style uczenia się. Preferencje sensoryczne.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_03	Analiza procesu zapamiętywania. Modele pamięci. Prawa pamięci. Wykorzystywanie technik pamięciowych w nauce.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_04	Motywacja do uczenia się i sposoby jej podtrzymywania.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_05	Wybrane techniki uczenia się. Mnemotechniki.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_06	Współczesne koncepcje inteligencji. Inteligencje wielorakie. Inteligencja emocjonalna i społeczna.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_07	Zarządzanie czasem w procesie uczenia się. Organizacja pracy własnej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_08	Kreatywność i twórczość w procesie uczenia się. Techniki kreatywnego myślenia.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Dirksen Julie.: Projektowanie metod dydaktycznych: efektywne strategie edukacyjne, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji, Gdańsk 2007.

2. Żurek E., Wystąpienia perswazyjne. Biznes, media, polityka, Warszawa 2010.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15

Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie samodzielnej prezentacji, przygotowanie do wystąpienia publicznego	E.W10., E.U10., E.U11., E.U12., E.K4., E.K5., E.K6.	zaliczenie na ocenę. podstawą oceny z ćwiczeń jest końcowa prezentacja i wystąpienie publiczne, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u>:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zaliczenie na ocenę 2) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów). 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń. 4) Podstawą oceny z ćwiczeń jest końcowa prezentacja i wystąpienie publiczne. W prezentacji jest brana pod uwagę samodzielność prowadzenia analizy, izdolność wyciągania wniosków, które wykraczają poza tezy zawarte w materiałach bibliograficznych, także wnikliwość i oryginalność przedstawienia tematyki. Na ocenę ma także wpływ aktywny udział w zajęciach. 			
Ocena podsumowująca:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Student w czasie ćwiczeń wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb, rozpoznawaniu problemów, planowaniu pracy własnej. 2) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia podczas realizacji zadania 3) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. 			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego zająćcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wychowanie fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia licencjackie, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Studium Wychowania Fizycznego			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:	-	Praktyki:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie rekreacyjnej aktywności fizycznej.		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z zasadami i metodami prowadzenia zajęć rekreacyjnych w różnych dyscyplinach z różnymi grupami wiekowymi. 2. Przygotowanie studentów do planowania, programowania i prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także wartościowego organizowania czasu wolnego. 3. Ukazanie znaczenia aktywności fizycznej człowieka. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.		
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
E.W11.	różne formy i dyscypliny rekreacyjne oraz możliwości i sposoby prowadzenia zajęć rekreacyjnych z osobami w różnym wieku i o różnej sprawności fizycznej;	
E.W12.	wiadomości będące podstawą działania profilaktycznego w rekreacji i promocji zdrowia.	
Umiejętności – potrafi		
E.U13.	planować, programować oraz prowadzić zajęcia rekreacyjne z różnymi grupami wiekowymi;	
E.U14.	kształtować umiejętności ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej oraz służącej zdrowiu.	
Kompetencji społecznych -jest gotów do		
E.K7.	przejawiania dyspozycji osobowościowych motywujących i wychowujących do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej oraz wymiany poglądów i przekonań wiążących się z kulturą fizyczną.	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		ćwiczenia		
TP-01	Omówienie programu nauczania i zasad oceniania z przedmiotu. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wykonywania ćwiczeń obowiązujących na obiektach sportowych PWSTE w Jarosławiu.	ćwiczenia	ćwiczenia	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-02	Nauka i doskonalenie techniki oraz taktyki w piłce ręcznej.	ćwiczenia	ćwiczenia	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-03	Różne formy aktywności ruchowej na wolnym powietrzu (tenis ziemny, nordicwalking, lekka atletyka, gry i zabawy).	ćwiczenia	ćwiczenia	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-04	Ćwiczenia zwiększające wytrzymałość (cardio) z wykorzystaniem sprzętu dostępnego na siłowni.	ćwiczenia	ćwiczenia	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-05	Zajęcia podsumowujące.	ćwiczenia	ćwiczenia	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. M. Boyle- Nowoczesny trening funkcjonalny, Galaktyka 2019.
2. Red. nauk. Mazur P.; Wychowanie poprzez sport: wielość spojrzeń i doświadczeń. Chełm : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 2014.
3. J. Wołyniec- Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. K. Ashwell-Anatomia ruchu,Arkady 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć(według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	0
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA(punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 0	0
	Praca własna studenta		0

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Przygotowanie do zajęć, aktywność i postawa na poszczególnych zajęciach, zaangażowanie w dyskusję na tematy związane z kulturą fizyczną.

Ocena podsumowująca:

Frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

BRAK

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Wychowanie fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia licencjackie, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Studium Wychowania Fizycznego			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:	-	Laboratorium:	
Lektorat:	-	Lektorat:	
Projekt:	-	Projekt:	

Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:	-	Seminarium:	
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	
Praktyki:	-	Praktyki:	
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓLWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie rekreacyjnej aktywności fizycznej.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studentów z zasadami i metodami prowadzenia zajęć rekreacyjnych w różnych dyscyplinach z różnymi grupami wiekowymi.
2. Przygotowanie studentów do planowania, programowania i prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także wartościowego organizowania czasu wolnego.
3. Ukazanie znaczenia aktywności fizycznej człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
E.W11.	różne formy i dyscypliny rekreacyjne oraz możliwości i sposoby prowadzenia zajęć rekreacyjnych z osobami w różnym wieku i o różnej sprawności fizycznej;	
E.W12.	wiadomości będące podstawą działania profilaktycznego w rekreacji i promocji zdrowia.	
Umiejętności - potrafi		
E.U13.	planować, programować oraz prowadzić zajęcia rekreacyjne z różnymi grupami wiekowymi;	
E.U14.	kształtować umiejętności ruchowe niezbędne w różnych przejawach działalności ludzkiej, tj. rekreacyjnej, sportowej oraz służącej zdrowiu.	
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
E.K7.	przejawiania dyspozycji osobowościowych motywujących i wychowujących do świadomego uczestnictwa w rekreacji ruchowej oraz wymiany poglądów i przekonań wiążących się z kulturą fizyczną.	

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		ćwiczenia		
TP-01	Omówienie programu nauczania i zasad oceniania z przedmiotu. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wykonywania ćwiczeń obowiązujących na obiektach sportowych PWSTE w Jarosławiu.	ćwiczenia	ćwiczenia	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-02	Nauka i doskonalenie technik oraz taktyki w piłce siatkowej.	ćwiczenia	ćwiczenia	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-03	Nauka i doskonalenie technik oraz taktyki w piłce koszykowej.	ćwiczenia	ćwiczenia	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-04	Ćwiczenia zwiększające i kształtujące siłę dużych grup mięśniowych na obwodzie stacyjnym. Samodzielne wykonywanie ćwiczeń naprzemiennie z partnerem metodą body building.	ćwiczenia	ćwiczenia	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej

TP-05	Zajęcia podsumowujące.	ćwiczenia	ćwiczenia	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu: * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece): Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Boyle- Nowoczesny trening funkcjonalny, Galaktyka 2019. 2. Red. nauk. Mazur P.; Wychowanie poprzez sport : wielość spojrzeń i doświadczeń. Chełm: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 2014. 3. J. Wołyniec- Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. Ashwell-Anatomia ruchu, Arkady 2015. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin*		
Godziny zajęć(według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		0		
SUMA GODZIN:		30		
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA(punkty ECTS)		0		
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 0		0
	Praca własna studenta			0
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
<p>Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.</p> <p>Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.</p>				
KRYTERIA OCENIANIA				

<p>Ocena kształtująca: Przygotowanie do zajęć, aktywność i postawa na poszczególnych zajęciach, zaangażowanie w dyskusję na tematy związane z kulturą fizyczną.</p>
<p>Ocena podsumowująca: Frekwencja na zajęciach, ogólna postawa i zaangażowanie na zajęciach, udział w zawodach AZS PWSTE.</p>
<p>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</p>
<p>BRAK</p>

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: III		Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-

Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki:	-	Praktyki:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	15	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza z zakresu podstaw prawa i prawa własności intelektualnej

Cel (cele) kształcenia dla zajęć: jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi prawa własności intelektualnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

E.W13.	podstawowe pojęcia z zakresu własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej;	
E.W14.	ogólne zasady ochrony własności intelektualnej;	
E.W15.	zasady właściwego definiowania utworu oraz innych przedmiotów własności intelektualnej w kategoriach prawnych i ekonomicznych.	

Umiejętności – potrafi

E.U15.	posługiwać się przepisami prawnymi przy rozwiązywaniu praktycznych problemów prawnych i oceniać zjawiska gospodarcze w powiązaniu z ochroną własności intelektualnej.	
--------	---	--

Kompetencji społecznych -jest gotów do

E.K8.	aktywnej pracy w zespole;	
E.K9.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie czynności zawodowych.	

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaRIA i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Definicja prawa własności intelektualnej. Jego miejsce w systemie prawa.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	kolokwium pisemne
TP-02	Prawo autorskie i prawa pokrewne w polskim systemie prawnym.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	kolokwium pisemne
TP-03	Omówienie autorskich praw majątkowych oraz autorskich praw osobistych.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	kolokwium pisemne
TP-04	Charakterystyka umów prawno-autorskich.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	kolokwium pisemne
TP-05	Intelektualna własność przemysłowa. Ogólna charakterystyka ustawy prawo własności przemysłowej.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	kolokwium pisemne
TP-06	Prawo patentowe. Definicja rodzaje patentu i wynalazku.	Wykład	wykład podający, wykład opisowy	kolokwium pisemne
TP-07	Uprawnienia wynikające z prawa własności przemysłowej. Charakterystyka licencji i jej rodzaje.	Wykład	wykład podający, wykład opisowy	kolokwium pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p>#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa, Prawo autorskie i prawa pokrewne(Dz. U. 2006,Nr 90, poz.631). 2. Ustawa, Prawo własności przemysłowej (Dz. U. 2003, Nr 119, poz. 1117). 3. Załucki M. (red.): Prawo własności intelektualnej. Repetytorium. Warszawa 2008. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Sieńczyło –Chlabicz J.,Prawo własności intelektualnej. Warszawa 2009.
2. Michniewicz G. Ochrona własności intelektualnej. Warszawa 2010.
3. Golat R.Prawo autorskie i prawa pokrewne. Warszawa 2010.
4. Nowińska E., Promińska U., Duvall M. Prawo własności przemysłowej. Warszawa 2003.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do kolokwium	E.W13., E.W14., E.W15., E.U15., E.K8., E.K9.	kolokwium pisemne

KRYTERIA OCENIANIA**Ocena kształtująca:****Forma i warunki zaliczenia wykładów:**

1. Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem Studiów.
2. Kolokwium pisemne
3. Uzyskanie z kolokwium pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi).
4. Uzyskanie oceny niedostatecznej skutkuje niezaliczeniem zajęć.

Ocena podsumowująca:

- 1) Student w czasie zajęć wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb, rozpoznawaniu problemów, planowaniu pracy własnej.
- 2) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się podczas prezentacji multimedialnej, pracy w grupie
- 3) Forma i warunki zaliczenia wykładów: uzyskanie z pisemnego kolokwium pozytywnej oceny, co najmniej dostatecznej
Skala ocen;
Max 6 pkt. z egzaminu
Bardzo dobry (5,0)- 6 pkt.
Plus dobry (4,5)-5,5pkt.
Dobry(4,0) 4,5-5 pkt.
Plus dostateczny(3,5)- 3,5-4 pkt.
Dostateczny (3,0)- 2,5-3 pkt.
Niedostateczny (2,0) – 0-2 pkt.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego zazajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

10. Ukończenie studiów

Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa lub egzamin dyplomowy)

Procedurę dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, określa: Regulamin studiów, Zarządzenie Rektora w sprawie zasad dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu oraz Regulamin egzaminu dyplomowego dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Na proces dyplomowania składa się obrona pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy, złożony z części praktycznej i teoretycznej. Do przygotowania pracy dyplomowej przez studentów służą zajęcia „Badania naukowe w pielęgniarstwie” oraz „Seminarium dyplomowe”. W ramach zajęć „Seminarium dyplomowe” studenci pod opieką promotora przygotowują prace dyplomowe o charakterze kazuistycznym.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 29/2022 w sprawie zasad dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno – Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu Dyrektor Instytutu Ochrony Zdrowia powołuje spośród nauczycieli akademickich Komisję do spraw oceny Prac Dyplomowych, w skład komisji wchodzi przewodniczący i dwaj członkowie, w tym co najmniej jeden nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich posiadających stopnień naukowy doktora. Komisja ds. Oceny Prac Dyplomowych zatwierdza temat pracy dyplomowej, cel pracy, metodykę badawczą, aspekt praktyczny pracy dyplomowej oraz proponowaną literaturę.

Praca dyplomowa na kierunku pielęgniarstwo jest pracą kazuistyczną i stanowi samodzielne, pisemne opracowanie przez studenta tematu badawczego, nad realizacją którego opiekę naukową sprawuje promotor. Promotorem pracy dyplomowej, licencjackiej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra i prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Promotora i recenzenta pracy dyplomowej wyznacza Dyrektor Instytutu w drodze decyzji.

Przygotowana praca dyplomowa wprowadzana jest przez studenta do systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) i poddawana weryfikacji przez program antyplagiatowy. Po akceptacji przez promotora raportu z badania antyplagiatowego praca dyplomowa podlega ocenie przez promotora i recenzenta, zgodnie z ustalonymi w Uczelni kryteriami. Po egzaminie dyplomowym, zakończonym przez studenta oceną pozytywną praca dyplomowa w postaci pliku PDF jest przechowywana w systemie APD.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest:

1. uzyskanie zaliczeń wszystkich semestrów studiów,

2. uregulowanie zobowiązań wobec Uczelni,
3. uzyskanie zaliczenia zajęć „Seminarium dyplomowe”,
4. pozytywna ocena złożonej pracy dyplomowej dokonana przez promotora oraz jednego recenzenta wybranego z grona specjalistów w danej dziedzinie.

Egzamin dyplomowy obejmuje część praktyczną i teoretyczną, jest egzaminem sprawdzającym wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, zdobyte w całym okresie studiów.

Egzamin praktyczny przeprowadzany jest w formie „próby pracy” w jednym z podmiotów leczniczych, w którym studenci odbywali zajęcia praktyczne i praktykę zawodową lub w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej PWSTE w Jarosławiu. Przed egzaminem praktycznym student losuje jedną spośród trzech dziedzin pielęgniarstwa w zakresie, której będzie realizował zadania egzaminacyjne(oddział): chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego lub pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego. Zadania egzaminacyjne polegają na objęciu wylosowanego pacjenta opieką pielęgniarską w czasie 6 godzinnego dyżuru w podmiocie leczniczym lub 4 godzinnego dyżuru w MCSM, w tym:

- rozpoznaniu stanu bio-psycho-społecznego wylosowanego pacjenta i jego problemów pielęgnacyjnych,
- określeniu celu i planu opieki,
- realizacji i ocenie wyników opieki pielęgniarskiej,
- udokumentowaniu podjętych działań według przyjętego wzoru procesu pielęgnowania i przedstawieniu procesu pielęgnowania przed komisją egzaminacyjną.

Po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu praktycznego student przystępuje do egzaminu teoretycznego. Egzamin teoretyczny polega na ustnej odpowiedzi studenta na trzy pytania. Jedno pytanie dotyczy treści pracy dyplomowej, dwa pozostałe wylosowane pytania dotyczą wiedzy z zakresu: podstaw pielęgniarstwa, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego oraz pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego.

Ocenę z egzaminu dyplomowego stanowi średnia arytmetyczna ocen z obu części egzaminu: praktycznej i teoretycznej.

Po zdaniu egzaminu dyplomowego student otrzymuje tytuł licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza. Po otrzymaniu prawa wykonywania zawodu (wydanego przez okręgową izbę pielęgniarek i położnych właściwą ze względu na miejsce wykonywania zawodu) uzyskuje kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe określone w Ustawie z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2011, Nr 174, poz. 1039 z późn. zm.).

11. Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

PWSTE w Jarosławiu zapewnia studentom kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym bazę dydaktyczną, niezbędną do osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia posiada kilka budynków, których powierzchnia użytkowa wynosi ok. 20 tys. m². Uczelnia dysponuje 26 salami wykładowymi, 13 salami ćwiczeniowymi, 15 pracowniami komputerowymi, salą multimedialną, 21 salami laboratoryjnymi, wirtualną strzelnicą, halą sportową, Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjnym, Biblioteką, Domem Studenckim.

Bazę dydaktyczną Instytutu Ochrony Zdrowia stanowią trzy budynki: dwa usytuowane na terenie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16 oraz budynek przy ul. Grunwaldzkiej 24.

Budynki usytuowane na terenie Miasteczka Akademickiego to: budynek stanowiący siedzibę Instytutu Ochrony Zdrowia oraz budynek dydaktyczny J3, w którym od roku akademickiego 2018/2019 mieści się Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej. Dodatkowo na potrzeby kierunku pielęgniarstwo wykorzystywane będą Laboratoria Chemiczne mieszczące się w nowo otwartym Budynku Dydaktyczno-Laboratoryjnym na terenie Miasteczka Akademickiego.

W budynku Instytutu Ochrony Zdrowia mieszczą się pomieszczenia administracyjne, socjalne, gabinet koordynatorów kształcenia praktycznego, zakłady naukowe (Zakład Pracy Socjalnej, Zakład Pielęgniarstwa oraz Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego), 6 sal wykładowych (na około 90 miejsc każda), sala ćwiczeniowa, Pracownia Anatomiczno-Fizjologiczna, Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki oraz 3 sale umiejętności pielęgniarstkich.

W budynku dydaktycznym J3, w którym mieści się Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej znajdują się następujące sale dydaktyczne:

- Sala wysokiej wierności/sala opieki pielęgniarstkiej,
- Pomieszczenie kontrole,
- Sala debriefingu,
- Sala ALS/Sala badań fizykalnych,
- Sala BLS/Sala badań fizykalnych,
- Trzy sale umiejętności pielęgniarstkich/Sale OSCE,
- Sala umiejętności technicznych,

oraz pokój wykładowców, szatnie studentów, serwerownia, magazyn.

Sale umiejętności pielęgniarstkich oraz umiejętności technicznych służą do praktycznej nauki zawodu z zakresu podstaw pielęgniarstwa i pielęgniarstw klinicznych. Pracownie wyposażone są w niezbędną sprzęt oraz fantomy do praktycznej nauki zawodu z zakresu niskiej i pośredniej wierności. Studenci korzystają ze sprzętu w godzinach zajęć oraz w godzinach konsultacji z osobami prowadzącymi zajęcia.

Sala wysokiej wierności/opieki pielęgniarskiej, pomieszczenie kontrolne oraz sala debriefingu służą do prowadzenia zajęć z pielęgniarstw klinicznych z wykorzystaniem symulacji medycznej wysokiej wierności.

W salach do realizowania zajęć z zakresu badań fizykalnych oraz podstaw ratownictwa medycznego studenci nabywają umiejętności praktyczne z zakresu oceny stanu bio-psycho-społecznego pacjenta z wykorzystaniem badania podmiotowego i przedmiotowego poszczególnych układów oraz podstawowe umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia lub zdrowia. Sale wyposażone są w odpowiedni sprzęt i trenażery do ćwiczeń.

Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki wyposażone jest w specjalistyczne oprogramowanie oraz sprzęt monitorujący. W Laboratorium tym studenci mogą uczyć się obsługi urządzeń pomiarowych i platformy telemedycznej. Laboratorium wyposażone jest w 10 stanowisk komputerowych oraz w medyczne urządzenia pomiarowe: do diagnostyki kardiologicznej (rejestrator EKG, Holter), chorób przewlekłych (glukometr, pulsoksymetr, termometr, ciśnieniomierz, waga), monitorowania stanu zdrowia kobiet w ciąży (KTG), Bransoletki Życia umożliwiające lokalizowanie pacjentów oraz wezwanie pomocy.

Studenci mają również dostęp do aplikacji e-szpital, w ramach której uczą się obsługi elektronicznej dokumentacji medycznej.

Pracownia Anatomiczno-Fizjologiczna wyposażona jest w stół anatomiczny 3D, fantomy, modele oraz różnego rodzaju plansze, niezbędne do nauki anatomii, fizjologii, patologii oraz zajęć specjalistycznych. W budynku przy ulicy Grunwaldzkiej 24 mieszczą się dwie sale ćwiczeniowe na około 20 miejsc każda, dwie sale rehabilitacji, cztery sale podstawowej opieki zdrowotnej/promocji zdrowia, szatnie oraz pomieszczenia socjalne.

Poza salami dydaktycznymi przyporządkowanymi do Instytutu Ochrony Zdrowia, studenci kierunku pielęgniarstwo odbywają zajęcia w innych budynkach Uczelni. Wykłady dla studentów kierunku pielęgniarstwo odbywają się w budynku Biblioteki w dwóch aulach, liczących po 222 miejsca oraz w Centrum Kultury Akademickiej w auli liczącej 250 miejsc.

W budynku J1 – mieści się sala ćwiczeniowa C18 będąca pracownią komputerową, wyposażoną w 23 stanowiska komputerowe, z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 7 Professional, pracujących w domenie oraz z oprogramowaniem aplikacyjnym Microsoft Office Standard. Sieć teleinformatyczna zbudowana jest na urządzeniach firmy Alcatel-Lucent oraz Cisco.

Komunikacja pomiędzy budynkami odbywa się za pośrednictwem sieci światłowodowej. Wewnątrz budynków istnieją sieci LAN oraz rozbudowana sieć bezprzewodowa WiFi - obejmująca cały kampus Uczelni, również poza budynkami.

Uczelnia posiada własną platformę e-learningową (<http://elearning.pwste.edu.pl>), zbudowaną w oparciu o środowisko nauczania zdalnego Moodle. W przypadku wsparcia procesu dydaktycznego poprzez wykorzystanie platformy edukacyjnej konieczne jest uzyskanie spersonalizowanego dostępu do zasobów (indywidualny login i hasło) przez nauczycieli akademickich

i inne osoby prowadzące zajęcia oraz studentów. Wykładowcy sami, we własnym zakresie opracowują materiały dydaktyczne, które później zamieszczane są na platformie e-learningowej Moodle oraz udostępniane studentom w ramach realizowanych zajęć. Wykorzystywane narzędzia e-learningowe stanowią wsparcie i uzupełnienie zajęć realizowanych w sposób tradycyjny, głównie na ćwiczeniach. Poprzez platformę Moodle mogą odbywać się również zaliczenia oraz egzaminy.

Do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowany jest system Microsoft Teams do którego wszyscy nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia oraz studenci mają bezpłatny spersonalizowany dostęp. Z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są szczególnie wykłady i ćwiczenia z zajęć, z których można w ten sposób zrealizować efekty uczenia się.

Biorąc pod uwagę wymogi wynikające z zakładanych efektów uczenia się oraz aktualną liczbę studentów, liczba, wielkość oraz wyposażenie sal dydaktycznych odpowiadają potrzebom kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Baza dydaktyczna jest systematycznie uzupełniana. Ponadto Uczelnia ze środków własnych przed rozpoczęciem każdego semestru zakupuje zużywalne materiały, środki i sprzęt medyczny, niezbędne do nauki umiejętności praktycznych.

Pracownicy Instytutu systematycznie składają zapotrzebowania na zakup nowych podręczników i prenumeratę czasopism.

Baza dydaktyczna Uczelni spełnia warunki dostępności kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością. Budynki wyposażone są w podjazdy i toalety dla osób z niepełnosprawnością. W Bibliotece Głównej zamontowane są windy.

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu posiada także obiekty sportowe usytuowane w obrębie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16. W obrębie Kampusu znajdują się: boiska sportowe, 3 korty do tenisa ziemnego, hala sportowa, sala gimnastyczna, studio ćwiczeń rehabilitacyjno – rekreacyjnych oraz siłownia.

Poza infrastrukturą Uczelni w procesie kształcenie studentów kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia istotna jest również infrastruktura i wyposażenie placówek w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Placówki te zapewniają studentom kierunku pielęgniarstwo bazę materialną (materiały, sprzęt), dostęp do dokumentacji, opiekę wykwalifikowanych opiekunów podczas praktyk zawodowych, niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się. Z każdą placówką zawierana jest odrębna umowa o organizację kształcenia praktycznego określająca: zobowiązania placówki/szpitala, zobowiązania Uczelni, obowiązki studentów, zadania opiekuna, odpłatność, czas obowiązywania umowy. Zawarte umowy umożliwiają realizację kształcenia praktycznego w miejscach wskazanych w standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia. Liczba placówek kształcenia praktycznego odpowiada liczbie studentów kierunku pielęgniarstwo.

11. Opinia Samorządu Studenckiego

Jarosław, dnia 28.06.2023 r.

OPINIA SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

Uczelniany Samorząd Studencki Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu wydaje pozytywną opinię w sprawie programu studiów dla kierunku Pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2023/2024.

Przewodnicząca
Uczelnianego Samorządu Studenckiego
PWSTE w Jarosławiu
Agnieszka Lisowska
Agnieszka Lisowska

Uczelniany Samorząd Studencki
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

37-500 Jarosław, ul. Czarnieckiego 16
kontakt@usspwste.pl, 660 509 483
www.usspwste.pl